

TRADING CO.
(CANADA) LTD.

Na każdą okazję

PACZKA PEKAO

Bogaty wybór zestawów - dla przykładu:

FC14	8 kg net - 17.64 lbs	\$25.00	CP30	5.80 kg net - 12.77 lbs	\$26.50
POMARAŃCZE	4 kg net - 8.81 lbs		SZYNKA DUŃSKA KONSERWOWA	450 g x 1 can	
CYTRYNY	1 kg net - 2.20 lbs		KAWA ZIARNISTA	250 g x 1 pkg	
GREJPFRTY	1 kg net - 2.20 lbs		CZEKOLADA	100 g x 1 bar	
ANANAS	2 szt		POMARAŃCZE	2 kg	
KIWI	10 szt		CYTRYNY	1 kg	
CP20	3.00 kg net - 6.61 lbs	\$43.50	BANANY	2 kg	
SZYNKA DUŃSKA KONSERWOWA	454 g x 1 can		CP31	4.00 kg net - 8.81 lbs	\$26.00
ANANAS W PŁASTRACH	850 g x 1 can		SZYNKA WĘDZONA	500 g x 1 pkg	
ORZESZKI ZIEMNE	200 g x 1 pkg		MIESZANKA ŚWIĄTECZNA	250 g x 1 pkg	
KIEŁBASA MYŚLIWSKA	500 g x 1 pkg		RODZYNKI	250 g x 1 pkg	
KABANOSY	500 g x 1 pkg		POMARAŃCZE	2 kg	
BALERON	500 g x 1 pkg		CYTRYNY	1 kg	

Inne ciekawe zestawy w katalogu

Zlecenia przyjmują i informacji udzielają biura:

1610 Bloor Street W.
Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel. (416) 588-1414

287 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2M3
Tel. (416) 588-1397

35 King St. E. #15, Mississauga, Ont. L5A 4E2
Tel. 279-3665

oraz AUTORYZOWANI DEALERZY PEKAO

NO 224 • APRIL 2, 1992 • \$ 1.64 +tax

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

KORESPONDENCJE
KONCENTRACJA
WOJSK
W KRÓLEWCU

IZRAEL-
RZĄDZIĆ ŚWIĘTĄ
ZIEMIĄ

KANADYJSKA
POLICJA MYŚLI

DIRECTLY TO WARSAW - QUICK DELIVERY AT LOW PRICES

CARGO TO POLAND. NOW A LOT EASIER.

POLISH AIRLINES

LOT

**TORONTO-WARSAW
MONTREAL-WARSAW**

LOT POLISH AIRLINES
c/o VCC CARGO SERVICES
6500 SILVER DART DR.
MISSISSAUGA, ONT.
TEL.: (416) 676-5903

LOT POLISH AIRLINES
2000 PEEL, SUITE 680
MONTREAL, QUE.
TEL.: (514) 844-8221

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus
Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga	- Z dystansu
(Niemcy)	
Karolina Jankowska	- Lektury nieobojętne
Hania Sokolska	- Imigracja
Stanisław Siekanowicz	- Kulisy światowej sceny
Tadeusz Pruss	- Faxem z Vancouver
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Ryszard Bieryło	- Pieniądz robi
Marek Kawka	pieniądz
Janusz Pietrus	- Film
Danuta Kukułka	- Angielski dla ambitnych

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska, Wacław Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A.Nike-Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (WNP), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zach.), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)
Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamykany jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

POCZTOWY:

ADVERTISEMENTS: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch. \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00. Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.00. Add 7% GST to all prices.

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

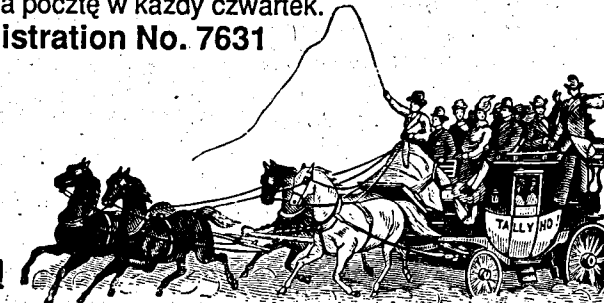
PRENUMERATA:

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów. Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Publications Mail Registration No. 7631

NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymywały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

WOLNY RYNEK BEZ PLURALIZMU POLITYCZNEGO

Podczas dorocznego zjazdu Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych ChRL (chińskiego parlamentu) nie doszło do oczekiwanego starcia pomiędzy umiarkowanymi - zwolennikami reform prorynkowych, a twardogłównymi - ortodoksyjnymi marksistami stawiającymi na własność państwową i gospodarkę centralnie sterowaną. Obydwie strony poszły na kompromis. Umiarkowani na czele z Deng Xiaopingiem zgodzili się na utrzymanie czerwonego terroru jako podstawowego mechanizmu rządzenia, twardogłowi na czele z premierem Li Pengiem przyznali, że tylko głębokie prorynkowe reformy ekonomiczne zapewnią Chinom pozycję "skały socjalizmu" na świecie. Na zjeździe nie brakowało więc apeli o skończenie lewackiego i lewicowego myślenia w gospodarce, dopasowanie się do międzynarodowych reguł i wykorzystanie rozwiązań gospodarczych sprawdzonych w kapitalizmie. Główny autor rządowej polityki gospodarczej Ma Hong powiedział wprost, że Chiny - jeżeli chcą przyspieszenia gospodarczego muszą otworzyć szeroko swą gospodarkę i swój sektor usług na kapitał zagraniczny. Kluczową sprawą jest także wprowadzenie całkowicie wolnego rynku walutowego. Zarówno Li Peng jak i Ma Hong przyznają, że tylko wzrost stopy życiowej może ocalić komunizm w Chinach, dlatego konieczne jest oparcie rozliczeń między przedsiębiorstwami w oparciu o kategorię zysku oraz prywatyzacja handlu i małych firm. Gigantyczne przedsiębiorstwa nie dające sobie rady w nowych warunkach nie powinny być dłuższe subsydiowane.

Jednocześnie premier Li Peng podkreślił: będziemy jeszcze uważniej "walczyć z działalnością przestępczą, aby wyeliminować społeczne zło". Premier nie omieszkiał ostrzec, że nie może być w karaniu przestępców wyrozumiałości, gdyż "gorzko tego pożałujemy". Li Peng jest politykiem odpowiedzialnym za masakerę w 1989 roku na Placu Niebiańskiego Spokoju w Pekinie.

W parlamencie chińskim nie padło ani jedno zdanie o zmianie ustroju politycznego. Wszyscy podkreślali, że wprowadzenie reform nie stanowi zagrożenia dla ustroju komunistycznego i kierowniczej roli partii komunistycznej jako przewodniej siły narodu. Komuniści chińscy wyciąg-

nęli wnioski z doświadczenia Gorbaczowa. Ich zdaniem wprowadził on głośność, a nie wprowadził pierestrojki. Dlatego rozwalili komunizm w następstwie czego utracili władzę. Chińscy komuniści uważają, że dyktatorskimi metodami można reformować gospodarkę. Model władzy wolnego rynku z pluralizmem politycznym oddalają ze sceny chińskiej jako właściwy w cywilizacji zachodnioeuropejskiej. Są jednak kraje, gdzie demokracja i dobrobyt nie idą w parze. Są państwa, gdzie bardzo silne gospodarki wybudowano pod rządami autorytarnymi. Stąd komuniści chińscy zapowiadają pierestrojkę bez głośności. Tylko w ten sposób, jak utrzymują, uratują komunizm w Chinach i na świecie. Dlatego w trakcie zjazdu parlamentu chińskie środki masowego przekazu wzmożyły oskarżenia wobec Zachodu o plany obalenia komunistycznego rządu w Pekinie i ustroju komunistycznego w Chinach. Dlatego nawoływały do bezwzględnej stłumienia wszelkich wystąpień separatystycznych w Tybecie oraz ukrócenia wszelkich bandytów i wicherzycieli szkodzących komunizmowi.

Jerzy Zieleniewski

EPOKA UMARŁA! NIECH ŻYJE EPOKA!

Pierwsza w historii wizyta polskiego prezydenta w Niemczech ma rzeczywiste - co podkreślały niemieckie i polskie gazety - historyczne znaczenie. Prezydent Wałęsa wybrał znakomity okres, który ze względu na fakt, że stosunki polsko-niemieckie nigdy po wojnie nie były tak dobre jak obecnie, zezwala na intensywnie zbliżenie i rozszerzenie stosunków we wszystkich dziedzinach. Mamy przecież ratyfikowane traktaty o granicy na Odrze i Nysie oraz o przyjaźni i stosunkach dobrosąsiedzkich między obu państwami. Normaliza-

cja już została osiągnięta. Prezydent Wałęsa wizytując Niemcy otwiera nową epokę pojednania, do lamusa historii przeszła epoka nieufności. Pomimo dobrego stanu stosunków polsko-niemieckich wizyta polskiego prezydenta nie ma charakteru czysto kurtuazyjnego. Niemcy stanowią najkrótszą drogę Polski do Europy. Szlak ten jest już od pewnego czasu otwarty, ale do przetarcia mu jeszcze daleko. Stosunki z Bonn - nie ujmując niczego Paryżowi, Rzymowi lub Brukseli - będą najbardziej kluczowe przed pełnym akcesem Polski do

Wspólnoty Europejskiej za kilka lat. Wszystko obecnie wskazuje za tym, że rola i znaczenie zjednoczonych Niemiec w Europie będzie lawinowo narastać. Potęgą gospodarczą Niemiec przyniesie im współmierną rolę polityczną w Europie. Polska, podobnie jak Niemcy, żywotnie zainteresowana jest w tym, aby w byłym Związku Sowieckim nie doszło do konfliktów zbrojnych, a śmiałem ufać - jeśli chodzi o Niemcy - i w tym, aby konflikty te nie przekroczyły granicy polskiej. Dlatego dobrze się stało, że prezydent RP spotkał się już na początku wizyty z federalnym ministrem obrony Niemiec Gerhardem Stoltenbergem. Wspólnym celem polityki zagranicznej Polski i Niemiec jest troska, aby reformy na wschód od Polski udały się, aby sytuacja w byłym ZSSR ustabilizowała się. Witalnym interesem Niemiec jest także powodzenie reform w samej Polsce. W wymiarze gospodarczym wizyty prezydent ma szczególnie odpowiedzialne zadanie. Pomimo tego, że Niemcy zredukowały o połowę polskie zadłużenie i chyba najsilniej z całej Dwunastki popierały starania

Polski o wejście do EWG w sferze konkretnej pomocy i współpracy gospodarczej, w sferze inwestycji są ciągle olbrzymie rezerwy. Prezydent Weizsaecker w przeddzień wizyty prezydenta RP w Niemczech wyraził przekonanie, że wizyta ta da impuls do praktycznych działań. Inaczej mówiąc, kapitał niemiecki otwiera się na to, aby prezydent przekonał, że w Polsce można zrobić lepsze interesy niż np. na Węgrzech i Czechosłowacji, że Polska stała się krajem bardziej stabilnym politycznie i gospodarczo. Niemcy co prawda w roku 1991 były naszym największym partnerem handlowym - 29% wartości naszego eksportu i 24% importu przypadało na Niemcy, napływ kapitału niemieckiego wyniósł 170 mln dol., co stanowi 20% wszystkich zainwestowanych kapitałów zagranicznych w Polsce - ale rezerwy pogłębiła polsko-niemieckiej współpracy gospodarczej są nadal olbrzymie. Prezydent Weizsaecker uznał krytykę Wałęsy o zbyt mało interesującym się Polską kapitałem niemieckim za uzasadnioną, ale jednocześnie podkreślił, że jego kraj i tak zrobił dla

Polski więcej niż inne kraje zachodnie. Chyba dla wszystkich jest także oczywiste, że w sferze gospodarczej Polska bardziej potrzebuje Niemiec niż odwrotnie.

Liczę na to, że pierwsza w historii wizyta prezydenta Polski w Niemczech otworzy rzeczywiście nową epokę także w sferze psychicznej, w sferze wzajemnych stosunków międzyludzkich. Chciałabym, aby przeciętni Niemcy przestali być wobec Polaków aroganccy i butni, zaś przeciętni Polacy wobec Niemców - podejrzliwi, pasywni i zakompleksieni wobec "odwiecznego wroga".

Pomimo historycznego znaczenia pierwszej w Niemczech wizyty prezydenta RP obydwie strony podkreśliły obok jej aspektu oficjalnego, jej aspekt roboczy, wyrażając przekonanie, że daje ona początek normalnym kontaktom w stosunkach dwóch blisko współpracujących sąsiadów. Stabilna zjednoczona Europa wymaga takich stałych, normalnych polsko-niemieckich kontaktów w ramach przyjaźni i dobrosąsiedzkich stosunków.

Krystyna Niepokólczycka-Weber

CITY OF YORK PUBLIC LIBRARY JANE-DUNDAS BRANCH

organizuje

KONKURS LITERACKI

zatytułowany

POLSKA W MOICH OCZACH

Zapraszamy wszystkie dzieci w wieku od 6 lat wzwyż do wzięcia udziału w naszym kolejnym konkursie. Tym razem czekamy na: opowiadania, wiersze, listy, wspomnienia oraz inne formy literackie, które w najlepszy dla Was sposób wyrażą znaczenie słowa "POLSKA".

WARUNKI KONKURSU:

1. Udział w konkursie mogą wziąć dzieci w wieku od 6 lat wzwyż.
2. Nadesłane prace rozpatrywane będą w trzech kategoriach wiekowych: 6-8 lat, 9-11 lat, 12 wzwyż.
3. Forma literacka pracy jest dowolna.
4. Do każdej pracy musi być dołączona informacja z nazwiskiem autora, adresem, telefonem i wiekiem.
5. Ogłoszenie wyników połączone z rozdaniem nagród odbędzie się w bibliotece Jane-Dundas 25 kwietnia 1992 r. o godz. 14:00.
6. Prace należy składać u Jolanty Grzelczyk w City of York Public Library, Jane-Dundas Branch nie później niż do **11 kwietnia 1992 roku**.

ADRES BIBLIOTEKI:

City of York Public Library
Jane-Dundas Branch
620 Jane Street, Toronto, Ontario, M6S 4A6
Tel. 394-1014

NA ZWYCIEZCÓW CZEKAJĄ ATRAKCYJNE NAGRODY!!!

THE POLISH-JEWISH
HERITAGE FOUNDATION

uprzejmie zaprasza
na odczyt

Polska:

pluralizm albo...?

odczyt wygłosi

ADAM MICHNIK

Historyk, działacz polityczny, redaktor naczelny "Gazety Wyborczej", wieloletni więzień polityczny, współtwórca KOR-u, czołowy strateg "Solidarności", poseł na Sejm wybrany w pierwszych wolnych wyborach, jeden z najświetniejszych umysłów Polski. Laureat Shofar Award, Robert Kennedy Human Rights Award, Prix de La Liberte. Wybrany "Człowiekiem Roku Europy 1989" przez francuski tygodnik katolicki LA VIE.

Poniedziałek, 6 kwietnia 1992
8:00 pm

Chestnut Park Hotel,
Mandarin Ballroom
108 Chestnut Street, Toronto
Wstęp: \$5.00

ŚWIAT

NOWA ARMIA ROSJI MNIEJSZA I KONTRAKTOWA

Przyszła armia rosyjska będzie co najmniej trzy razy mniejsza od obecnej armii WNP, której liczebność określa się dzisiaj na poziomie 4 mln ludzi. Jak oświadczył generał Graczev, pierwszy zastępca głównodowodzącego zjednoczonych sił zbrojnych WNP, przy formowaniu rosyjskiej armii przyjmie się zgodnie z powszechnie przyjętymi w świecie standardami, iż współczynnik wielkości sił zbrojnych w odniesieniu do liczby ludności może wynieść 0,8. Oznacza to, iż w 150 mln Rosji tylko około 1,2 - 3 mln ludzi powinno nosić mundury. Graczev podkreślił, że przyjmując zasadę minimalnej liczebności wojska rosyjskiego równocześnie zadba się o jego wysoką efektywność, tak aby mogło ono wypełnić wszystkie postawione przed nim zadania bojowe. Natomiast generał Miedwiediew podał, że pierwszy ochotniczy zaciąg do wojska może dojść do skutku już w trakcie obecnego poboru wiosennego. W zależności od rodzaju służb, formacji, warunków klimatycznych, miesięczny żołd został skalkulowany na poziomie 1300-5000 rubli. Służba kontraktowa ma stopniowo wypierać obowiązujący dzisiaj system powszechnego poboru do armii.

GAGARIN POWRÓCIŁ NA SPADOCHRONIE

Jurij Gagarin, pierwszy kosmonauta, który 12 kwietnia 1961 r. na statku "Wostok-1" został umieszczony na orbicie okołoziemskiej wrócił na Ziemię na spadochronie - podała "Krasnaja Zwiezda" - a nie jak powszechnie sądzono - na pokładzie "Wostoka-1". "Krasnaja Zwiezda"

wykryła tę rewelację w tajnych dokumentach znalezionych w archiwum komitetu centralnego byłej sowieckiej partii komunistycznej. Według tych dokumentów Gagarin po okrążeniu Ziemi w czasie 108 minut wyskoczył z kapsuły na wysokości 7 km. Rewelacja podana przez gazetę wzmogła podejrzenie, że Gagarin w ogóle nie wyleciał w kosmos, a jego "lot" był wielkim oszustwem.

CHINY WABIĄ NAUKOWCÓW

Dziennik "China Daily" podał, że Chińska Akademia Nauk wyasygnowała 500 tys. dol. na pomoc dla naukowców chińskich, którzy zechcą powrócić z zagranicy. Prócz pieniędzy otrzymają oni również gwarancje swobodnego opuszczenia kraju. Szacuje się, że na Zachodzie jest około 90 tys. chińskich naukowców i studentów.

ROSYJSKIE RAKIETY KOSMICZNE NA SPRZEDAŻ

Jak poinformował amerykański magazyn "Aviation Week and Space Technology", Rosja chce sprzedać 94 silniki do rakiet kosmicznych używanych w latach sześćdziesiątych w sowieckim programie badań Księżycza. Program ten - jak twierdzi pismo - nie został zrealizowany nie ze względu na nieskuteczność silników, ale zle opracowanie techniczne całej rakiety N1, dzięki której ZSSR spodziewał się zwyciężyć w wyścigu na Księżyc. Sowietcy kosmonauci nigdy jednak nie stanęli na Srebrnym Globie.

DOTKLIWY CIOS DLA ETA

Aresztując przywódcę wojskowego skrzydła ETA, Francisco Mugicę Garmendię (zwanego Artapalo), policja francuska zadała dotkliwy cios separatystycznej organizacji baskijskiej. Artapalo był odpowiedzialny za wszystkie akty terrorystyczne ETA popełnione od drugiej połowy lat osiemdziesiątych. Hiszpańskie koła polityczne nie ludzą się jednak, że rozwiąże to kwestię baskijską. Sama ETA oświadczyła, że ujęcie Artapalo było ryzykiem wkalkulowanym w jej działalność oraz, że zostanie on natychmiast zastąpiony Inną, świetnie

wyszkoloną osobą, bez uszczerbku dla organizacji. Optymiści uważają, że eliminacja człowieka uchodzącego za najbardziej wrogo nastawionego do wszelkich rokowań, być może ułatwi podjęcie kontaktów pomiędzy Madrytem i separatystami baskijskimi.

UCHODŹCY WRACAJĄ DO KAMBODŻY

Do Kambodży powróciło pierwszych 527 repatriantów. W ten sposób rozpoczęła się sponsorowana przez ONZ operacja przesiedlenia około 370 tys. uchodźców żyjących od lat w Tajlandii. Niektórzy z nich opuścili kraj w czasach ludobójczego reżimu Pol Pota (1975-79), inni podczas wojny domowej. Przewidziana w paryskich porozumieniach pokojowych z października ub.r. akcja przesiedlenia będzie największą tego typu operacją w historii ONZ. Koszt akcji oszacowany jest na 110 mln dol. Specjalny wysłannik Urzędu Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców V. de Mello zapewnił, że przy wyborze miejsca osiedlenia będą brane pod uwagę życzenia repatriantów. Większość uchodźców pragnie zamieszkać w strefach kontrolowanych przez rząd, który obiecał każdej przesiedlonej rodzinie kawałek ziemi. Prawie nikt z Kambodżan nie chce się osiedlić na terenach pozostających pod kontrolą Czerwonych Khmerów.

PREZYDENT TURCJI KRYTYKUJE NIEMCY

Prezydent Turcji powiedział, że "po zjednoczeniu Niemcy bardzo się zmieniły. Zachowują się tak, jak gdyby chciały do wszystkiego się mieszać i wszystkim udowadniać, że są wielkim mocarstwem. Do tego samego, choć w inny sposób, dążyły niegdyś Niemcy hitlerowskie". Ozał dodał, że metoda działania współczesnych Niemiec to "groźby i nadużywanie przewagi ekonomicznej" i że same wkrótce przekonają się, iż wkroczyły na złą drogę. Gwałtowne pogorszenie stosunków turecko-niemieckich to nieoczekiwany skutek wydarzeń we wschodniej Anatolii, gdzie przed kilkoma dniami demon-

stracje Kurdów zostały stłumione przez turecką policję i wojsko. W starciach zginęło ok. 85 osób. Niemcy postanowiły wstrzymać pomoc wojskową dla Turcji, gdy okazało się, że dostarczona przez nie broń została wykorzystana przeciwko ludności cywilnej. Chodzi o pojazdy opancerzone z wyposażenia armii dawnej NRD, których 300 sztuk podarowano Turcji z zastrzeżeniem, iż mogą być użyte tylko do obrony przed wrogiem zewnętrznym. "Porównywanie polityki Republiki Federalnej Niemiec z polityką Hitlera to nadużycie i kompletny absurd. Bonn tylko i wyłącznie opowiada się za poszanowaniem praw człowieka i praw mniejszości" - oświadczył rzecznik rządu bońskiego Vogel w odpowiedzi na krytyczne uwagi prezydenta Turcji pod adresem Niemiec. Tymczasem w Niemczech wyszło na jaw, że Turcji zostały przekazane także niemieckie czołgi typu Leonard 1 i to w czasie kiedy obowiązywała blokada tych dostaw nakazana przez Bundestag. Opozycyjna SPD zażądała natychmiastowego ustąpienia ministra obrony G. Stoltenberga, który podał się do dymisji.

KURDOWIE WYPOWIADAJĄ TURCJI "WOJNĘ TOTALNĄ"

Partia Pracujących Kurdystanu, która kieruje kurdyjskim powstaniem południowo-wschodniej Anatolii, postanowiła wydać "wojnę totalną" Turcji. Kurdowie zapowiedzieli, że od tej pory będą podejmować ataki na całym terytorium Turcji przeciwko wszelkim tureckim obiektom - dopóki nie zostanie odwołany stan oblężenia, wprowadzony w południowo-wschodniej Anatolii. "Rok 1992 będzie rokiem krwi dla powstania kurdyjskiego" - oświadczyła partia.

SYBERIA ŻĄDA WIĘKSZEJ NIEZALEŻNOŚCI

W Krasnojarsku odbył się zjazd deputowanych ludowych Rosji. Deputowani zgodzili się z wystąpieniem przewodniczącego Rady Kraju Krasnojarskiego W. Nowikowa, który domagał się większej niezależności dla Syberii. Odrzucono natomiast tezę

wyjścia Syberii z Federacji Rosyjskiej, której zwolennicy skupili się wokół B. Pierowa i jego Partii Niezależnej Syberii. Uczestnicy zjazdu opowiedzieli się za utworzeniem sybirskiej frakcji w parlamencie Rosji. Wskazywano również, że ostateczne przyjęcie nowego układu federacyjnego o obwodach i krajach w znacznym stopniu wyjaśniłoby sprawę tak pożądaną przez Sybiraków decentralizacji.

RATOWAĆ NARÓD PALESTYŃSKI

Duchowy przywódca Iranu, następca Chomeiniego ajatollah Ali Chamenei w wystąpieniu podczas modłów na Uniwersytecie Teherańskim oświadczył, że "tylko gwałtowna walka wewnątrz i na zewnątrz terytoriów okupowanych może uratować naród palestyński". Chamenei, który występował z okazji Międzynarodowego Dnia al-Quds (arabska nazwa Jerozolimy), podkreślił, iż "walka z reżimem syjonistycznym jest walką islamską i stanowi obowiązek wszystkich muzułmanów, którzy powinni się do niej przyczyniać".

IZRAEL SZUKA KREDYTÓW W JAPONII

Rząd izraelski zwrócił się do kilku wielkich japońskich banków komercyjnych o pożyczki na łączną sumę 3 mld dol. Zwroćcie się przez Izrael o pożyczki do Japończyków nastąpiło po niedawnej zdecydowanej odmowie rządu USA udzielenia Izraelowi gwarancji na kredyty w wysokości 10 mld dol. z przeznaczeniem na mieszkanie i pracę dla imigrantów żydowskich z byłego ZSSR. Waszyngton uzależnił te gwarancje od wstrzymania przez Izrael budowy nowych osiedli żydowskich na ziemiach okupowanych.

BANDEROWCY W KIJOWIE

W Kijowie odbyła się konferencja Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów. OUN powstał w 1929 r. i za najważniejsze swoje zadanie uznał zbudowanie niepodległego państwa ukraińskiego. Dokonał wielu akcji terrorystycznych m.in. także na tery-

torium Polski. Obecnie działający dotąd na emigracji OUN postanowili założyć stały sekretariat organizacji w Kijowie. Podczas konferencji dominowała krytyka Rosji i Rosjan. Padły zdania, że prędzej Chiny będą demokratyczne niż Rosja, że cechą Rosjan jest imperializm i agresywność, że obecny rząd ukraiński na czele z prezydentem Krawczukiem to skorumpowana mafijna agencja Moskwy.

PIERWSZA SZTUCZNA ZORZA POLARNA

Po raz pierwszy w dziejach ludzkości nad Nową Zelandią zablasyła sztuczna zorza polarna. Był to rezultat "bombardowania" górnych warstw atmosfery ziemskiej strumieniami elektronów przez załogę wahadłowca "Atlantis". Naturalna zorza polarna powstaje w podobny sposób - poprzez pobudzenie do świecenia górnych warstw atmosfery przez strumienie cząstek wysyłanych przez Słońce.

MILION ZA NOC W ŁÓŻKU MUSSOLINIEGO

Za cenę miliona lirów można spędzić noc w łóżku Mussoliniego. Taką ofertę dla miłośników turystyki historycznej przedstawili właściciele hotelu "Campo Imperatore", gdzie duce spędził kilkanaście dni w 1943 r. Po pół wieku pokój numer 201 jest do dyspozycji chętnych z zasobnym portfelem.

DOWÓDCA OKRETU ATOMOWEGO GWAŁCICIELEM

Dowódca atomowego okrętu podwodnego WNP, operującego na wodach Pacyfiku, kapitan A. Spiczka został skazany przez Trybunał Wojenny WNP na karę wieloletniego pobytu w kolonii karnej o zastrzyżym regulaminie za zgwałcenie ośmiu kobiet.

KANADA

NIE DAJMY SIĘ W REFERENDUM

Brian Mulroney zapowiedział krucjatę przeciw idei separatyzmu zanim dojdzie do referendum w Quebecu. Powiedział, że odwiedzi każdą parafię, każdy okręg wyborczy, każdy ośrodek miejski, by powstrzymać Frankofonów przed rozbić Kanadę. Mulroney podkreślił dwulicowość separatystów, którzy pragną niezależności administracyjnej, ale chcą utrzymać kanadyjskie przywileje, fundusze i papiery. Referendum może mieć katastrofalne skutki dla Kanady i rozpocząć jej dezintegrację. Datę wyznaczono na 26 października. Już obecnie daje się obserwować wycofywanie i zawieszanie większych projektów inwestycyjnych (np. Hydro Quebec straciło kontrakt ze stanem N.York). Konstytucyjny kryzys i ucieczki inwestorów przyczyniły się do gwałtownego skoku stopy procentowej.

KRYZYSU NIE WIDAĆ KOŃCA

Rząd federalny Kanady daje już słabe sygnały, że nie zdoła rozwiązać kryzysu konstytucyjnego w terminie, do czerwca 1992 roku. Przeszkodą jest nieprzejednane stanowisko Quebecu wobec propozycji rządu federalnego, jak również sprawa obieralnego senatu i komisji. Ustępstwa wobec Quebecu mogą doprowadzić do całkowitej dezintegracji władzy centralnej. Jeśli Quebec dostanie nie tylko statut wyróżniający społeczność, ale i prawo weta to będzie to pierwszy krok do umocnienia żądań pozostałych prowincji.

WATERGATE PONIEWCZASIE

Premier Trudeau znany był z twardej ręki utrzymania Kanady za wszelką cenę. Podczas kryzysu quebeckiego wprowadził tam stan wojenny. Niewiele jednak domyślało się, że Trudeau był sprawcą kanadyjskiej afery Watergate, kiedy to z kwatery głównej Partii Quebecois wyciągnięto listę członków. Wg najnowszych doniesień ówczesny premier Kanady zlecił tę akcję RCMP. Listę udało się wyciągnąć z komputera w 1973 roku.

NATO ZASKOCZONE

W ubiegłym miesiącu minister finansów Don Mazankowski zapowiedział w ramach oszczędności budżetowych wycofanie 1100 kanadyjskich żołnierzy z Europy po 1994 roku. Decyzję potwierdził minister obrony Marcel Masse. Tymczasem NATO jest wyraźnie z tej decyzji niezadowolone. Sekretarz generalny zamierza wystosować w tej sprawie list. Wygląda na to, że decyzja Kanady nie było konsultowana z krajami NATO. Z wypowiedzi ministra spraw zagranicznych wynika, że Kanada nie zamierza w tej kwestii ulegać naciskom. Kanada nie precyzuje na czym będzie polegać jej utrzymanie w NATO.

TRUDNA ROLA GOSPODARZA

Izrael nosi się z zamiarem zbrojotowania kanadyjskiego etapu rozmów pokojowych. Kanadyjczycy, którzy mają być gospodarzami tej rundy zaprosili do udziału w rozmowach uchodźców palestyńskich z terenów okupowanych. Kanada pragnie, by problem uchodźców omawiały zainteresowane strony.

SZPIEDZY SOWIECCY INFILTROWALI KANADĘ

Trwa dalszy ciąg dziennikarskiego dochodzenia nad wpływami sowieckimi w Kanadzie. Jeszcze nie pozbiieraliśmy się z afery finansowania przez sowieckich kanadyjs-

kich komunistów, a oto zespół niezależnego "Toronto Star" zdobył dowody, że kanadyjscy komuniści byli szkoleni jako szpiegzy w Sowietach. Odkrycie znów wyprzedziło wyniki obserwacji policyjnej. Pomijając czujność kanadyjskiej policji warto zapoznać się z powodami, dla których tak trudno było oponować wobec komunizmu w Kanadzie.

Członkowie partii komunistycznej pobierali kursy propagandy wykrywania donosicieli, wpływu na środki masowego przekazu, zbierania dokumentów i gromadzenia materiałów szpiegowskich, dostępu do materiałów rządowych. Uczyli się też, jak należy mieszać w lokalnej i centralnej polityce, w grupach etnicznych, w organizacjach charytatywnych i społecznych.

Informację potwierdził radca rosyjskiej ambasady w Ottawie Krokaw, który zgodził się, że Moskwa szkoliła cudzoziemców, nie wykluczył udziału Kanadyjczyków. Kursy szpiegów prowadzone były również za ubóstwianego w kanadyjskich środkach przekazu - Gorbaczowa do ostatnich dni trwania imperium sowieckiego. Niektórzy z wykładowców szpiegowskich kursów byli zapraszani na gościnne występy do Kanady, a nawet obejmowali placówki badawcze. Komunistyczna Partia Kanady po kolejnych rewelacjach milczy.

Wpływ sowieckich agentów w organizacjach pokojowych instytucjach kulturalnych, oświatowych, na wyższych uczelniach i środkach masowego przekazu był bardzo wyraźny. Partia komunistyczna Kanady liczyła kilka zaledwie tysięcy oficjalnych członków, działała legalnie, choć nie zdołała zdobyć miejsca w parlamencie. Zgodnie jednak z instrukcjami Moskwy dążyła do wywierania jak największego wpływu na ocenę polityki sowieckiej.

REICHMANOWIE W KROPCE

Najbogatsza rodzinka Kanady państwo Reichmanowie są w kłopotach finansowych. Ich dług wynosi

KANADA

20 miliardów dolarów. Powód - brak dopływu gotówki dla firmy Olympia & York Developments specjalizującej się w wielkich biurach i budownictwie mieszkaniowym.

KANADA BLIŻEJ RPA

Minister spraw zagranicznych Barbara McDougall wyjeżdża do RPA, w celu wyrażenia poparcia dla demokratycznych przemian, zachodzących w tym kraju. Kanada popierała i popiera sankcje gospodarcze i polityczne wobec republiki ze strony krajów Commonwealthu. Kraje te planują uchylenie sankcji po w pełni demokratycznych wyborach i wprowadzeniu konstytucji gwarantującej prawa obywatelskie. Wybory w Południowej Afryce mają się odbyć w miesiącach letnich.

BARBARA FRUM NIE ŻYJE

W ubiegłym tygodniu zmarła na białaczkę popularna dziennikarka i główna spikerka programu CBC Journal Barbara Frum. Frum chorowała od 18 lat i nie wiedzieli o tym ludzie z najbliższego otoczenia. Polacy będą pamiętać jej znakomite, ostre wywiady z politykami komunistycznymi. Frum wielokrotnie wykazała się życzliwym podejściem do polskiej opozycji.

Barbara Frum

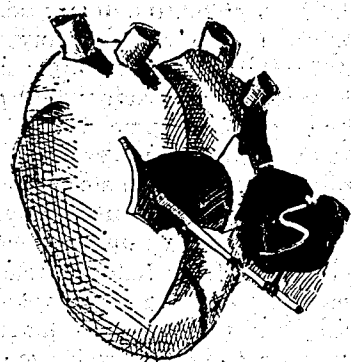
Kongres Hiszpanów Kanadyjskich wezwał inne grupy etniczne w Kanadzie do zorganizowania nacisków na rząd w sprawie uchodźców. Polska grupa uchodźców liczy około 400 osób. Kongres Hiszpański organizuje demonstrację na rzecz praw uchodźców w Kanadzie przed Queens Park w Toronto, w sobotę, 4 kwietnia o 2 po południu. Oto apel wydany w związku z demonstracją.

PRESS RELEASE

IT'S TIME TO BREAK THE SILENCE

THE CANADIAN HISPANIC CONGRESS WITH THE SUPPORT OF THE CANADIAN POLISH CONGRESS, THE CHINESE CANADIAN NATIONAL COUNCIL, THE CZECHOSLOVAK ASSOCIATION OF CANADA, THE HELLENIC CANADIAN CONGRESS, THE CANADIAN ARAB FEDERATION, THE ARMENIAN NATIONAL FEDERATION, METRO TORONTO CHINESE AND SOUTH EAST ASIAN LEGAL CLINIC, HOLY BLOSSOM TEMPLE, GHANA REFUGEES SERVICES, BANGLADESH COMMUNITY, EL SALVADOR INFORMATION OFFICE, REFUGEE LAWYERS' ASSOCIATION, INTER ALIA, ARE CALLING FOR A PUBLIC DEMONSTRATION TO HAVE THE FEDERAL GOVERNMENT STOP THE ABUSE AND DEHUMANIZATION OF REFUGEE CLAIMANTS.

- * THE UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS COMMITTEE HAS EXPRESSED SERIOUS CONCERN ABOUT THE LONG DELAYS IN THE RESOLUTION OF REFUGEE CLAIMS IN CANADA IN THE LIGHT OF ARTICLE 7 OF THE U.N. COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS DEALING WITH CRUEL AND UNUSUAL PUNISHMENT.
- * DEPORTATIONS WHERE HUMANITARIAN REASONS ARE IGNORED MUST BE STOPPED.
- * REFUGEES WHO, THROUGH NO FAULT OF THEIR OWN, HAVE WAITED FOR YEARS TO HAVE THEIR CASES DEALT WITH, ARE BEING DEPORTED WITHOUT PROPER CONSIDERATION, IN ORDER TO CLEAR THE BACKLOG, AT ALL COSTS, BEFORE THE NEXT ELECTION.
- * REFUGEES WANT TO BE CANADIANS, NOT ILLEGALS.
- * REFUGEES WANT WORK, NOT WELFARE.
- * WE CAN'T ACCEPT THE POLICIES AND PRACTICES OF THE REFUGEE ADJUDICATION BOARD. EACH MEMBER COSTS US \$80,000 PER YEAR.
- * END THE BACKLOG NOW. ALL REFUGEE CLAIMANTS IN THE BACKLOG SHOULD BE LANDED ON HUMANITARIAN GROUNDS PROVIDING THEY MEET THE OTHER CRITERIA.
- * CANADA MUST RECOVER ITS INTERNATIONAL REPUTATION AS A HUMANITARIAN NATION WHERE PEOPLE LIVE WITH DIGNITY.

POLITYKA

Prezydent RP w Niemczech

Prezydent Lech Wałęsa przebywa z czterodniową wizytą w Niemczech. Odwiedzi Bonn, Bremę, Monachium, Berlin, Poczdam, Frankfurt nad Odrą. Spotkał się m.in. z prezydentem Richardem von Weizsäckerem, kanclerzem Kohlem, przedstawicielami świata biznesu i Polonią. Wałęsa zaproponował utworzenie NATO-bis, do rozwiązywania konfliktów militarnych w Europie Środkowo-Wschodniej oraz EWG-bis, która doprowadziłaby kraje tego regionu do Wspólnoty Europejskiej. Prezydent RP podkreślił znaczenie, jakie ma polsko-niemieckie pojednanie i współpraca dla Europy i świata. Zaapelował o szerszy napływ kapitału niemieckiego do Polski. Kanclerz Kohl podkreślił, że napływ ten byłby większy, gdyby w Polsce były korzystniejsze warunki dla osiedlania się Niemców. Biznesmeni niemieccy podkreślili, że Polska uchodzi nadal za kraj dużego ryzyka inwestycyjnego i z pewnością wejść śmielej na polski teren, gdy zostanie osiągnięta większa stabilizacja polityczna i gospodarcza. Podczas rozmowy z ministrem obrony RFG Stoltenbergiem prezydent RP zwrócił uwagę, iż zerwanie umów kooperacyjnych między krajami dawnego RWPG spowodowało, że nie mogą one samodzielnie dołączyć do reszty Europy. W związku z tym powinna powstać organizacja wykozystująca system powiązań wypracowanych przez Wspólnoty Europejskie, pozwalająca krajom Europy Środkowo-Wschodniej na łagodne pokonanie okresu przejściowego.

Bezpieczeństwo militarne mogłaby zaś zapewnić struktura na wzór NATO, ale nastawiona na Europę Środkowo-Wschodnią. Jej celem byłoby przeciwdziałanie ewentualnym konfliktom w nowych państwach tego regionu. Wałęsa omówił także ze Stoltenbergiem kwestie związane z wycofaniem b. wojsk sowieckich z Polski i Niemiec, a także problem potencjalnych zagrożeń, jakie mogą pojawić się w Europie w wyniku wielkich ruchów migracyjnych na Wschodzie.

Rekonstruowanie rządu

Przedstawiciele koalicji rządowej upoważnili premiera Olszewskiego do prowadzenia rozmów "o poszerzenie wsparcia dla rządu ze wszystkimi stronictwami sejmowymi, demokratycznymi i proreformatorskimi". Podstawą negocjacji ma być obecny program rządu. Premier Olszewski spotkał się z liderami "małej koalicji", Tadeuszem Mazowieckim - UD, Donaldem Tuskiem - KLD i Tomaszem Bańkowskim - PPG ("Duże Piwo"). Przypomnijmy, że partie tworzące obecną koalicję rządową przez długi czas nie chciały zaakceptować obecności KLD w rządzie. Jan Olszewski i Tadeusz Mazowiecki zgodzili się, że w razie uzyskania porozumienia co do programu gospodarczego rząd rekonstruowany będzie odpowiednio do liczby mandatów posiadanych przez tworzące go partie w parlamencie. "Te ustalenia muszą potwierdzić jeszcze pozostali uczestnicy obecnej koalicji rządowej" - zaznaczył premier. "Nie tuzujemy trudności, ale niektóre wstępne sprawy omówiliśmy. Dotyczą one zasad reorganizacji rządu, stworzenia wielkiej koalicji oraz tego, że musi ona odpowiadać proporcjom sił w parlamencie" - poinformował po spotkaniu Mazowiecki. Olszewski odbył także spotkanie z szefem KPN Leszkiem Moczulskim. Zapytany o możliwość poszerzenia koalicji o KPN, premier stwierdził, że wymagałoby to zgody wszystkich koalicjantów. Tadeusz Mazowiecki podkreślił, że kwestia rekonstrukcji rządu powinna być sprecyzowana do 5 kwietnia,

kiedy zbierze się Rada Unii Demokratycznej.

2 lata za aborcję

Projekt ustawy o ochronie prawnej dziecka poczętego wniesiony został do łaski marszałkowskiej. Podpisało go 171 posłów. Projektodawcy upoważnili posła Halinę Nowina-Konopkę (ZChN) do reprezentowania ich w toku prac sejmowych.

W uzasadnieniu projektu napisano, że "ochrona prawna tak ważnego dobra człowieka, jakim jest życie, nie może być zrealizowana bez sankcji prawnej". Projekt przewiduje m.in. karę do 2 lat pozbawienia wolności dla tego, kto spowoduje śmierć dziecka poczętego.

W zgłoszonym projekcie uznano, że dokonująca aborcji kobieta "popelniając przestępstwo nie podlega karze". Projekt nie podejmuje problemu ciąży zagrażającej życiu kobiety. Rozstrzygnięcie tego problemu "nastąpić może w oparciu o instytucję części ogólnej obowiązującego kodeksu karnego" - stwierdzono w uzasadnieniu.

Autorzy projektu są zdania, że ustanowienie ochrony prawnej życia poczętego wymaga aktywizacji działań socjalnych i edukacyjnych zmierzających do udzielenia niezbędnej pomocy matce, dziecku i rodzinie.

Kobiety bronią się

Parlamentarna Grupa Kobiet przekazała do łaski marszałkowskiej projekt ustawy o dopuszczalności przerywania ciąży oraz uchwały w sprawie referendum ogólnokrajowego na ten temat. Jak powiedziała przewodnicząca klubu Barbara Labuda (UD), projekty te są alternatywą dla bardzo restrykcyjnej ustawy zaproponowanej przez ZChN.

Ustawa ZChN podpisana przez 171 posłów, skupia się głównie na aspekcie karalności przerywania ciąży.

Projekt ustawy Parlamentarnej Grupy Kobiet "O prawie do rodzicielstwa, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży" został opracowany w oparciu o orzecznictwo międzynaro-

ZChN o Litwie

Władze RP powinny podjąć skuteczne działania w obronie praw mniejszości polskiej na Litwie do własności, pracy, zrzeszania się i oświaty w języku ojczystym - żądało Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe w wydanym oświadczeniu.

Rzecznik ZChN zaprotestował przeciw odłożeniu przez władze litewskie terminu wyborów samorządowych w okręgach sołectnickim i wileńskim, w których przeważa ludność polska. "Równocześnie narastała na Litwie sztyka wymierzona w działaczy polskiego ruchu narodowego i antypolska kampania propagandowa" - stwierdził rzecznik, domagając się działań w obronie polskiej mniejszości na Litwie. Szansę przetrwania stworzy Polakom na Litwie, zdaniem ZChN, tylko autonomia terytorialna i kulturalna, zgodna z aspiracjami społeczności polskiej i normami prawa międzynarodowego.

Pokój tańszy

Rada Ministrów zaakceptowała wydatki w wysokości 120 mld zł na wysłanie do Jugosławii 900 żołnierzy i 30 policjantów w ramach sił pokojowych ONZ. Szkolenie wyjeżdżających żołnierzy jest już na ukończeniu - poinformował po posiedzeniu RM wiceminister obrony narodowej Romuald Szeremietiew.

Wydatki zostaną Polsce zrefundowane przez ONZ w ciągu kilku miesięcy. Wkrótce finansowaniem udziału Polski w misjach pokojowych Narodów Zjednoczonych zajmie się specjalna jednostka, z własnym budżetem. Do tej pory płacił za to MON z własnego budżetu.

Biedne ambasady

Skandalicznie niskie płace dla pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych (poniżej średniej krajowej), brak pieniędzy na aktywną działalność dyplomacji - to najgroźniejsze, zdaniem senackiej Komisji Spraw Zagranicznych, konsekwencje braku pieniędzy w budżecie państwa na resort spraw zagranicznych.

Komisja przyjęła uchwałę w spra-

wie oceny projektu ustawy budżetowej na 1992 r., w części dotyczącej MSZ. Ministerstwo dostanie ok. 1 bln 20 mld zł, co stanowi 72 proc. sumy zgłoszonej przez resort, jako niezbędnej do jego egzystencji. Początkowo MSZ oceniało swoje potrzeby na 2,5 bln zł. Suma ta wystarczy na utrzymanie centrali i placówek dyplomatycznych, natomiast zabraknie ponad 200 mld zł na zapłacenie bieżących i zaległych składek do organizacji międzynarodowych. Nie będzie pieniędzy na inwestycje i remonty budynków, przez co grozi m.in. zawalenie dachu w ambasadzie w Strasburgu, czy unieruchomienie klimatyzacji w ambasadzie w Delhi. Być może oszczędności przyniesie realizacja wniosków, które będą przedstawione na początku kwietnia przez Komisję Oszczędnościową MSZ. Senatorowie zasugerowali, by MSZ rozpoczęło rozmowy z innymi resortami w sprawie likwidacji stanowisk radców handlowych w placówkach dyplomatycznych.

Młodzi mają dość

Gdyby nadarzyła się okazja, jedna trzecia badanych zdecydowałaby się na emigrację z kraju - wyniki ankiety Demoskopu. Według podobnego sondażu przeprowadzonego w styczniu gotowych na wyjazd było tylko 17 proc.

Wyjechać z Polski chcą głównie ludzie młodzi od 15 do 24 lat.

PRL-owscy dygnitarze użądleni

Amerykański wywiad ujawnił informacje na temat prób nielegalnego handlu bronią z Irakiem. W wyniku operacji "Żądło", 10 marca w hotelu we Frankfurcie n. Menem aresztowano grupę Polaków, a w Nowym Jorku dwóch Amerykanów.

Kontrakt, który podpisali tuż przed aresztowaniem opiewał na sumę 160 mln marek RFN - według nowojorskiej prokuratury - przewidywał dostarczenie do Iraku 80 tys. pistoletów maszynowych Kalasznikowa, 4 tys. granatów RPG-7 oraz dwóch mlgów 29.

dowe m.in. Konwencję Praw Człowieka i rezolucję Rady Europy. Nastawia się głównie na profilaktykę, nie na restrykcje.

Zamiast zwrotu "dziecko poczęte" użyto w nim określenia medycznego: "płód ludzki". Służy to usunięciu emocjonalnie zabarwionych zwrotów z dokumentu, który musi mieć charakter prawny. Ustawa proponuje, by główną metodą przeciwdziałania aborcji była oświata seksualna, powszechna dostępność do środków regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych.

Ustawa określa warunki, w których możliwe jest przerywanie ciąży. "Wynikają one z ochrony zdrowia i życia kobiety oraz zdrowia przyszłego dziecka, z prawa kobiety do nieinstrumentalnego traktowania (gwałt), z prawa człowieka do samodzielnego podejmowania decyzji moralnych - zgodnych z jego przekonaniami" - czytamy w uzasadnieniu do projektu ustawy.

Parlamentarna Grupa Kobiet zgłosiła też projekt uchwały o przeprowadzeniu ogólnonarodowego referendum dotyczącego dopuszczalności przerywania ciąży.

Prezydent Włoch w Polsce

"Nie ma szczególnego powodu mojej wizyty u waszego Prezydenta. W moim kraju jest zwyczaj, że gdy przejeżdża się przez miasto, w którym mieszka przyjaciel - należy go odwiedzić" - powiedział prezydent Włoch Francesco Cossiga.

Cossiga spotkał się z prezydentem Lechem Wałęsą podczas dwugodzinnej przerwy w podróży z Mediolanu do Moskwy. Witając Lecha Wałęsę powiedział, że między Włochami i Polską istnieje wiele podobieństw, m.in. fantazja, której brak niektórym naszym partnerom. "Wprawdzie fantazja czasem przeszkadza w polityce, o czym świadczą nasze problemy z wielością partii istniejących w naszych krajach, ale jej obecność w innych dziedzinach jest nieoceniona" - zażartował.

11

kradzieży i przewozu niedozwolonych ilości towarów.

Strona polska zrezygnowała natomiast z ruchu autobusowego przez Szećlinę. Spóźnienia autobusów na trasie międzynarodowej Lwów - Przemyśl dochodziły już do 30 godzin. Zamiast więc otwierać nowe przejścia graniczne, by usprawnić odprawę celną i paszportową, zamyka się je, nie proponując nic w zamian.

OŚWIATA I EDUKACJA

Religia/Etyka

Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało projekt rozporządzenia wprowadzającego od nowego roku szkolnego przedmiot "Religia/Etyka", który będzie figurował na świadectwie szkolnym każdego ucznia - poinformował Mirosław Sawicki, dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego.

Religia w szkole - wprowadzona w 1990 roku na podstawie instrukcji - jest obecnie przedmiotem nieobowiązkowym. Opracowywany przez MEN nowy projekt przewiduje możliwość wyboru nauki religii lub etyki. Wybrany przedmiot stanie się przedmiotem obowiązkowym.

Grażyna Płoszajska z Departamentu Kształcenia Ogólnego zapewniła, że o programie przedmiotu nie będą decydowały wyłącznie władze kościelne. Program ma być opracowany zgodnie z ustawą o systemie oświaty. Ministerstwo Edukacji Narodowej zwróci się do środowisk naukowych reprezentujących różne opcje światopoglądowe o współpracę w przygotowaniu tego programu.

Obecnie projekt jest na etapie konsultacji resortowych m.in. z kuratorami i związkami zawodowymi - stwierdziła Grażyna Płoszajska.

GOSPODARKA

Mostostal na sprzedaż

Od 31 marca do 13 kwietnia Centralne Biuro Maklerskie Banku Pekao S.A. prowadzić będzie sprzedaż akcji

spółki akcyjnej Skarbu Państwa MOSTOSTAL-EXPORT S.A.

Kapitał akcyjny wynoszący 30 mld zł został podzielony na 750 tys. akcji o wartości nominalnej 40 tys. zł każda. Oferta publiczna obejmuje 307,5 tys. akcji, z których 187,5 tys. zaoferowano w ogólnodostępnej sprzedaży w cenie po 180 tys. za akcję. Dla pracowników spółki wydzielono z tej puli 120 tys. akcji - część po cenie preferencyjnej. 15 proc. akcji zarezerwowano dla kadry kierowniczej "MOSTOSTAL-EXPORT".

Dla inwestorów kupujących akcje w dużych pakietach - przewidziano 40 proc. walorów (300 tys.).

Komu termometr, komu?

Jedyna w Polsce wytwórnia termometrów lekarskich zostanie zlikwidowana - poinformował prezes wytwórni Janusz Marcinia.

Według prezesa w magazynach wytwórni zalega ok. 600 tys. termometrów, a szpitale i placówki zdrowia rezygnują z odbioru zamówionego towaru tłumacząc się brakiem pieniędzy. Termometr wyprodukowany w Łodzi kosztuje 8 tys. zł. Zachodnie termometry, które pojawiły się w aptekach kosztują 30 tys.

"S" Mazowsze ubezpiecza

Już wkrótce, po raz pierwszy od ponad 50 lat będzie można ubezpieczyć się od bezrobocia. Związki z Regionu Mazowsze "Solidarności" powołali Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "Praca". Towarzystwo ma być profesjonalną instytucją ubezpieczeniową, swoim zasięgiem obejmie cały kraj. Fundusz gwarancyjny będzie wynosił 3 mld zł.

TUW chce zapewnić bezrobotnym wypłatę zasiłków, niezależnych od państwowych oraz opłacanie kosztów szkolenia bezrobotnych. Przewiduje się, że suma zasiłków wyniesie 70 proc. ostatniej pensji, a czas otrzymywania będzie zależny od okresu płacenia składki członkowskiej. Fundusz proponuje także specjalne ubezpieczenie dla pracowników związkowym szczególnie narażonym na represje ze strony pracodawców.

Air Canada w Warszawie

44 tysiące Polaków otrzymało w ub.r. wizy kanadyjskie. 5 tysiącom wydano pozwolenia na imigrację i osiedlenie. Liczby te podano na spotkaniu z prasą nowego europejskiego kierownictwa linii Air Canada w Warszawie. (Ścisłe współpracuje obecnie z LOT-em wykupując część miejsc w polskich Boeingach 767 na trasach do Montrealu i Edmonton).

Mogą dosolić

Od 1 kwietnia zaczną być egzekwowane postanowienia ustawy z 26 lutego, zmieniającej wysokość grzywnien. W trwającej od lat pogoni przepisów za inflacją pokonana została bariera miliona złotych.

Do 2,5 mld zł może bowiem wynieść grzywna za zanieczyszczenie powierzchni morza w strefie zakazanej olejem lub inną substancją pochodzącą ze statku. Orzeczoną w przypadku przestępstwa przeciw środowisku nawiązka może wynieść od 1250 tys. do 50 mln (uprzednio od 500 tys. do 100 mln).

Z postanowień ogólnych wymienić trzeba nowe "fiskalne" zdefiniowanie występkę, który pozostając czynem zagrożonym karą przekraczającą 3 miesiące pozbawienia lub ograniczenia wolności będzie odtąd "kosztować" grzywnę 5 mln (uprzednio 1 mln).

Minimalny i maksymalny wymiar grzywny stanowiąc będą 500 tys. i 25 mln (uprzednio 200 tys. i 5 mln). W przypadku orzekania grzywny obok kary pozbawienia wolności jej wymiar ustalono od 500 tys. do 250 mln. Zmianom tym towarzyszy oczywiście zmiana "przelicznika" jednego dnia pozbawienia wolności, który wyniesie od 25 do 150 tys. zamiast od 10 do 30 tys. Zastępczą karę pozbawienia wolności sądy będą mogły orzekać w przypadku nieuiszczenia w terminie grzywny przekraczającej 2,5 mln (uprzednio 0,5 mln).

Szwedzi też uczynni

Umowę o 50-procentowej redukcji polskiego zadłużenia wobec Szwecji podpisano w Warszawie. Wynosi

ono obecnie 3,6 mln koron (ok. 600 mln dol.). Redukcja nastąpi w dwóch etapach. Pierwszy (30 proc. umorzenia kapitału i odsetek) rozpocznie się z chwilą wejścia w życie umowy. Etap drugi - w kwietniu 1994 r. pod warunkiem akceptacji przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy realizacji programu dostosowawczego. Umowa ze Szwecją jest częścią porozumienia zawartego w ub.r. przez Polskę z Klubem Paryskim.

Służbowe kilometry podróżali

W związku z podwyżką cen benzyny wzrosły stawki za używanie prywatnych pojazdów do celów służbowych. W przypadku samochodu osobowego o pojemności silnika powyżej 800 cm sześć. stawka za 1 km wynosi obecnie 1550 zł. Używającym prywatnych samochodów w pracy najczęściej wypłaca się ryczałt za przejechane kilometry, których nie może być w miesiącu więcej niż 500. Jedynie w niektórych jednostkach budżetowych limit kilometrów może być zwiększony do 1500 km.

Polonezy też

Fabryka Samochodów Osobowych poinformowała, że od 30 marca droższe polonezy. Wersja standard dotychczas kosztowała 70 mln zł, teraz droższe o 5 mln. Cena poloneza z silnikiem diesla przekroczy 100 mln. Najdroższe auto z FSO można będzie kupić za 130 mln zł. Jak twierdzą przedstawiciele fabryki, podwyżka stanowi wynik rosnących kosztów produkcji.

Likwidacja banku

Prezes Narodowego Banku Polskiego, decyzją z dnia 30 marca 1992 r. zarządziła likwidację Banku Handlowo-Kredytowego S.A. w Katowicach. Decyzją wchodzi w życie 31 marca br. Zarządzenie likwidacji BHK S.A. zostało podjęte na podstawie odpowiednich przepisów prawa bankowego wobec trwałej utraty płynności przez ten bank.

Prezes NBP w swej decyzji zobowiązała likwidatorów BHK S.A. do

zaspokojenia wszystkich zobowiązań banku z pierwszeństwem dla osób fizycznych i tych z tytułu wkładów oszczędnościowych wraz z odsetkami, z jednoczesnym zapewnieniem wypłacalności tych wkładów na żądanie.

Bank w okresie likwidacji nie będzie udzielał nowych kredytów i pożyczek; zawieszono zostają również kompetencje stanowiące Rady Banku i Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

Koniec umarzania kredytów mieszkaniowych

Od 1 kwietnia znikają z polskich banków wszelkie umorzenia kredytów mieszkaniowych. Trzeba będzie spłacić wszystko, a nie jak oplewały dotąd umowy zawarte z bankami przed końcem grudnia 1989 r. - tylko połowę należności za mieszkania lokatorskie. Teraz wszystkie będą już tylko własnościowe, a spółdzielcy mają brać kredyty na własne konto.

Według nowych zasad każdy może uzyskać z banku pożyczkę w wysokości 36-krotnych dochodów miesięcznych rodziny. Jeśli wynoszą one np. 5 mln zł, kredyt można dostać nie większy niż 180 mln. A zatem każdy sprawi sobie takie mieszkanie, na jakie go stać. Wkrótce się pewnie okaże, że większość Polaków stać najwyższej na jedną izbę.

Bank PKO i Ministerstwo Budownictwa przygotowują nowe zasady kredytowania, polegające na tworzeniu kas mieszkaniowych. Chodzi o to, by pieniądze składane na ten cel rzeczywiście wykorzystywane były na mieszkalnictwo. Największą trudnością jest opracowanie takiego systemu, który uwzględniłby dużą inflację w Polsce. Gdyby obiecane linie kredytowe z Banku Światowego przeznaczyć na kasy mieszkaniowe można by zwiększyć budownictwo o 30-40 proc., jak oblicza Irena Herbst z Instytutu Gospodarki Mieszkaniowej.

POWER LUNCH

With Dennis Mills, M.P.
(Broadview/Greenwood)

Entrepreneurship and Small Business Critic

Wednesday April 22nd, 1992
12 Noon
Wedgewood Restaurant
2446 Bloor Street West

Join us for an informative luncheon followed by an open forum with Dennis Mills, M.P., and our local M.P. Jesse Fils to discuss today's issues affecting business

Hosted by Jesse Fils M.P. and
The Parkdale/High Park Federal Liberal Association \$20.00

Light lunch will be served
For ticket information, please call Aline Lamere 766-1223
ALL WELCOME

LESZEK SZARUGA

NIE TYLKO WŁADZA

Próba zrozumienia życia w Polsce jest zadaniem przekraczającym siły. Wydawałoby się, że wraz z uzyskaniem niepodległości, wraz z uzyskaniem wolności słowa i z pozyskaniem niebywałych od 300 lat szans na arenie międzynarodowej, Polska i Polacy potrafią to wszystko spożytkować. Dzieje się natomiast zupełnie inaczej i z całą pewnością nie da się wszystkiego zważyć na zapas finansowy. To prawda - sprawy gospodarcze są niesłychanie ważne, ale w żadnym wypadku nie decydujące. Kto myśli, że to one są odpowiedzialne za wszystko, ten nie wyzwolił się z myślenia w kategoriach marksistowskich i może sobie nadal spokojnie przeżuwać sentencję mówiącą o tym, że "byt kształtuje świadomość".

Jest rzeczą niezrozumiałą dla obserwatorów z zewnątrz, dlaczego wraz z uzyskaniem suwerenności społeczeństwo polskie uległo rozpadowi, załamały się te więzi nawet, które decydowały o skuteczności oporu w ciągu ostatnich lat panowania komunizmu. Wydaje się, że atomizacja społeczna w Polsce jest dziś o wiele silniejsza niż była kiedykolwiek w okresie powojennym. Ludzie raczej uciekają w niższe prywatności niż budują nowe struktury w postaci inicjatyw obywatelskich, towarzystw, klubów czy czego tam jeszcze, co w normalnych krajach na ogół wyznacza rytm pospólnego życia. U nas na odwrót: organizowaliśmy się - i to dość umiejętnie - wówczas, gdy było to i niedozwolone; i zagrożone. Gdy wreszcie można otwarcie i bez obaw represji coś wspólnie czy-

nić - na każdym poziomie: od kręgu towarzysko-zawodowego poczynając, poprzez gminę czy osiedle, zaś na strukturach partyjnych kończąc - nagle brakuje chętnych. Sensowne i świadome celów swego działania grupy obywatelskie można zliczyć niemal na palcach jednej ręki. Znów powrócił podział na "my" i "oni". "Oni" to, rzecz jasna, panująca władza. "My" to podwładni bardziej bezradni niż za najostrejszych represji stanu wojennego. Dlaczego się tak dzieje? Co powoduje zanik poczucia odpowiedzialności za wspólne? Co czyni, że dzisiaj Polacy we własnym kraju czują się bardziej bezradni niż byli pod komunizmem?

Polskie partie to partie kanapowe, liczące po parę tysięcy członków w blisko 40-milionowym kraju. Unia Demokratyczna, która chyba najwięcej ocalała z ideałów KOR-u i dawnej "Solidarności" - i dlatego właśnie jest dla mnie ugrupowaniem budzącym wciąż niejakie nadzieje - brak programu politycznego usiłuje zastąpić programem społecznej aktywności, organizowania ludzi do wypełniania konkretnych, nawet drobnych zadań. I nic z tego nie wychodzi. Nikt tego nie kupuje. I nie kupi. Nie kupi zaś dlatego, że do takiej działalności potrzebne jest jakieś wspólne idee, potrzebny jest cel nadrzędny, którego nie można zredukować do hasła "lepszego Polski". O "lepszej Polsce" bowiem mówią na wyprzedki wszyscy i ten slogan przestał już cokolwiek znaczyć. Konieczna jest wizja kraju - a tej nie ma nikt, poza może oszalałym Tejkowskim, szefem jednego z ugrupowań nacjo-

nalistycznych, uczestnikiem rozróby w Gorzowie, gdzie dzielni polscy skini zemścili się na niemieckich turystach za obijanie Polaków przez skinów niemieckich. On chce Polski "polskiej" - wystarczy wytropienie resztek Żydów, wysiedlenie Niemców, spacyfikowanie innych mniejszości i oczyszczenie polskiego Kościoła z "obcych" wpływów, a będziemy zaraz mieli raj na ziemi.

To, oczywiście, nie jest żaden program, lecz symptom ciężkiej choroby umysłowej. Trafiła jednak w lukę ideową, oddziałuje na wyobraźnię pogubionych w tej nowej Polsce ludzi, którzy sami nie mogą dojść dlaczego, skoro jest tak dobrze, jest tak źle i kto temu winien. Tejkowski przynajmniej wskazuje "winnych". Nie twierdzą, że skupia wokół siebie wielu, lecz wiem, że skupia i tak za dużo. Gdzieś w pobliżu sytuacji się Partia X, która również wygłasza twierdzenia o oparowaniu życia polskiego przez jakichś "obcych" - i też zyskuje poklask. I choć zyskuje poklask niewielkiej grupy, to i tak jest to grupa zbyt duża. Pan Tymniński na okrągło odmienia we wszystkich możliwych formach przymiotnik "polski", zaś nękanie niedostatkiem i zagrożeniem wzrastającym bezrobociem ludzie powtarzają, że "coś w tym jest".

Polsce brak dwóch rzeczy: wizji i organizacji. Nie twierdzą wcale, że możliwa jest tylko jedna wizja. Ale niezależnie od tego, jak wiele ich będzie, każda musi kształtować pojęcie kraju, w którym struktura państwa, jego miejsce w świecie i perspektywy rozwojowe współgrać będą z możliwością samorealizacji

jednostek i małych grup społecznych. Tylko taka wizja jest w stanie wyzwolić inicjatywę, zgromadzić ludzi wokół wspólnych zadań. Może stać się impulsem otwierającym możliwość sensownego działania. Zamiast tego mamy szamotaninę - od wyborów do wyborów, od jednej ekipy rządowej do następnej. To ludzi nie angażuje, zaś miarą zniechęcenia wobec takiej szarpaniny staje się mały wskaźnik frekwencji wyborczej. Ludzie nie chcą uczestniczyć w "wyborach dla wyborów". Wybory nie mogą być celem, a niestety na takim właśnie poziomie usytuowany został ich horyzont. Celem był "demokratycznie wybrany parlament". Zaś co miało być ten parlament miałby uczynić, o tym w trakcie kampanii wyborczej kandydaci na posłów i senatorów konsekwentnie milczeli. W ten sposób powstało ciało - a właściwie cielsko - które w miarę swego "urzędowania" systematycznie traci kontakt ze społecznymi realiami kraju, które działa w oderwaniu od rzeczywistości. Odnosi się czasem wrażenie, zwłaszcza w trakcie wysłuchiwań popisów w parlamencie, że dla mówców w tym gronie ważniejsze są doktrynalne założenia - na przykład "programu gospodarczego" - niż ich skutki. Wydawać się może, że społeczeństwo stanowi dla naszych polityków jedynie utrudniający ich zabawy balast - bez społeczeństwa wszystko byłoby łatwiejsze. Może więc dojdziemy do tego, że "oni" wybiorą sobie wreszcie własne społeczeństwo?

Zagalopowałem się w żartach, lecz sytuacja daleka jest od śmieszności. I nie chodzi o to - czy nie tylko o to chodzi - że coraz większe grupy społeczne spadają poniżej progu ubóstwa, że walą się struktury różnych dziedzin życia, że zapas dotyka tak lechnictwo, jakoś światło. Być może rzeczywiście jest to ta wysoka cena, jaką musimy zapłacić za wydoskonalenie się z komunistycznego bagna ku gospodarce rynkowej. Chodzi o to, że ludzie nie widzą szansy poprawy, nie są przekonani o konieczności zapłacenia tej ceny. Nie mają określonego horyzontu poprawy, nie widzą dla siebie szans. Ten brak perspektyw z jednej strony potęguje

zniechęcenie, z drugiej powoduje kumulowanie się agresji, która nie znajduje ujścia.

Polityka nie jest tylko i wyłącznie walką o władzę, choć z pewnością jest to jedna z jej funkcji. Polityka to również organizacja społecznej wyobraźni wokół pewnej wizji państwa. To, czego brak polskim politykom dnia dzisiejszego, to właśnie zdolności sformułowania takiej wizji organizującej społeczną wyobraźnię. Powiedziałbym więc: politycy nie czynią literalnie nic, by ludzie mogli zrozumieć "o co w tym wszystkim chodzi". Słusznie też podkreśla jeden z autorów marcowego numeru paryskiej "Kultury": "Rząd Bieleckiego obejmował władzę ze słowami: 'Nasi poprzednicy zupełnie nie rozmawiali ze społeczeństwem, trzeba cierpliwie wyjaśniać, tłumaczyć'. A potem sami wcale nie rozmawiali, nic nie wyjaśniali. Wygląda, że jak się tam wchodzi zostaje uszkodzony ważny nerw i zdolność odbioru pewnych bodźców płynących z dolnych części społecznego organizmu. I tak lud nadal niewiele pojmuję z tego co się właściwie dzieje". Lud, owszem, słyszy o "wojnach na górze", słyszy polajanki Pana Prezydenta kierowane w gruncie rzeczy Panu Bogu w okno i pozostaje ciemny jak tabaka w rogu. Tym bardziej, że nowy rząd także nic nie wyjaśnia, nic nie tłumaczy, a rozmawia co najwyżej w kulisach Sejmu ze swoimi konkurentami o "powiększeniu politycznej bazy". Ja już zresztą o tym "poszerzeniu po-

litycznej bazy rządzenia" kiedyś słyszałem - w stanie wojennym miałowicie, gdy komuniści organizowali sobie jakieś rady "społeczne". Ile razy będziemy przerabiali tą samą, nic nie dającą, a w dodatku już i nudną lekcję politycznej niemożności?

W polskiej sytuacji potrzebne jest jakieś radykalne cięcie. Obawiam się jednak, że jeśli nastąpi, będzie zbyt radykalne: albo niekontrolowany wybuch społeczny wpędzi kraj w kompletny chaos, albo jakiś "uzdra-wiacz" doprowadzi do załamania się struktur demokratycznych. Obie perspektywy zepchną nas do poziomu politycznego jakiegś byłej "bananowej republiki", a zarazem na margines życia Europy. I tak już co i rusz dochodzą z zewnątrz głosy niepokoju o to, czy Polska miałowicie jest w stanie sprostać sytuacji, w jakiej się znalazła. Pod znakiem zapytania stawiany jest sens dalszej pomocy gospodarczej, rosną obawy przed powrotem superinflacji. Wygląda na to, że dla nas wolność i suwerenność oznaczają apokalipsę. Ale to, oczywiście, nieprawda. Obawiać się należy, że nawet apokalipsa w polskim wydaniu stanie się czymś żałośnie śmiesznym dla zewnętrznych obserwatorów. Dla nas samych zaś po prostu końcem jakichkolwiek nadziei. Jedno nie ulega wątpliwości: żyjemy w miesiącach przełomowych. Od tego, co się stanie w najbliższym czasie, zależy przyszłość najbliższych dziesięcioleci.

KRÓLEWIEC

Na Kaliningrad patrzy z coraz większą uwagą nie tylko Rosja, do której od 1945 roku Koenigsberg należy (na Kaliningrad Koenigsberg został przemianowany w czerwcu 1946 roku po śmierci Kalinina), ale także Niemcy, Litwa, Polska, państwa bałtyckie oraz NATO. Nie brakuje obaw, że Królewiec może stać się zarzewiem kolejnego konfliktu. Dopóki istniał Związek Sowiecki takie obawy były nie do pomyślenia. Kiedy Litwa uzyskała niepodległość, kiedy rozpadł się ZSSR, kiedy Rosja utworzyła własne siły zbrojne - sytuacja się zmieniła. Obecnie Kaliningrad stanowi enklawę rosyjską, graniczącą od południa z Polską, od wschodu i północy z Litwą. Od własnego państwa izoluje Kaliningrad najpierw Litwa, a ponadto od strony wschodniej Białoruś, a od strony północnej Łotwa. Kaliningrad jest prawie całkowicie uzależniony od dostaw żywności i energii elektrycznej z Litwy oraz benzyny i paliw z rafinerii Możejki.

MIASTO OTWARTE

Na mocy dekretu prezydenta Rosji Jelcyna Kaliningrad został przekształcony w wolną strefę gospodarczą. Rosja i Litwa podpisały układ zapewniający Rosji dostęp do Kaliningradu przez Litwę. Zagranicznym inwestorom zaoferowano wielkie ulgi podatkowe. Profesor Matoczkin, który został szefem wolnej strefy ekonomicznej twierdzi, że charakter tej strefy nie jest jeszcze przesądzony. Może będzie to Hongkong, może coś na wzór Andorry lub Luksemburga; może miasto otwarte związane z Radą Europy, a może jeszcze coś innego ("Frankfurter Allgemeine Zeitung" wystąpił z propozycją utworze-

nia "czwartej republiki bałtyckiej"). "Ale dekret dekretem, rzeczywistość rzeczywistością" - podkreśla Matoczkin wskazując na fakt, że jak na razie do wolnej strefy ekonomicznej prawie żaden z zagranicznych inwestorów nie zdążył. Z wyjątkiem kapitału niemieckiego. Niemcy wyraźnie stawiają na Kaliningrad jako na przyszły ośrodek międzynarodowego handlu. Inni inwestorzy boją się ryzykować wskazując na spłot wokół Królewca tak wielu interesów, które mogą uruchomić lawinę, która ich przyniesie. Cudu gospodarczego o jakim w stosunku do Kaliningradu marzą Rosjanie długo tutaj jeszcze nie będzie. Tym bardziej, że pomimo dekretu Jelcyna Kaliningrad pozostaje nadal wielką bazą militarną - teraz za czasów Rosji większą nawet niż w okresie ZSSR.

KONCENTRACJA WOJSK ROSYJSKICH

Leżący nad Zalewem Wiślanym Królewiec wraz z okręgiem kalininogradzkim, liczącym 15 tys. km kw. powierzchni, od zakończenia II wojny światowej stał się silną sowiecką bazą wojskową. Cały region określono jako "specjalny" i w zasadzie zamknięto go ze względów wojskowych nie tylko dla cudzoziemców, ale także dla nie mieszkających w nim obywateli sowieckich.

Ulokowano tutaj wiele urządzeń militarnych oraz zaplecze dla rozbudowanej znacznie ponad miarę Bałtyku Floty Bałtyckiej. Dowództwo, obecnie rosyjskie, Floty Bałtyckiej wielokrotnie już podkreśliło, że nie ma zamiaru przetrapić okrętów na wózki dziecięce. Ponadto do Ka-

liningradu trwa przerzut byłych wojsk sowieckich z byłej NRD oraz z Czechosłowacji. Oblicza się obecnie, że liczebność stacjonującego wokół Kaliningradu wojska znacznie już przewyższa liczebność polskich sił zbrojnych. Za 200 km pasem granicznym z Polską skoncentrowano co najmniej 800 czołgów, 1800 transporterów opancerzonych, 700 dział artyleryjskich i wyrzutni rakietowych. Dochodzi do tego port wojenny w Bałtyjsku oraz jednostki wojsk lotniczych i obrony powietrznej.

LITWA UPOMINA SIĘ O KRÓLEWIEC

Jak dotąd Litwa - spośród wszystkich zainteresowanych stron - upomina się najgłośniej o Królewiec. Część prasy litewskiej określa wprost okrug kalininogradzki mianem "Małej Litwy", próbując uzasadnić historyczne prawa Litwy do części byłych Prus Wschodnich (zdaniem nielitewskich historyków praw tych nie potwierdzają fakty). Landsbergis przyznał w marcu, że "Istnieje problem Kaliningradu" i nazwał anachronizmem istnienie całkowicie odciętego terytorialnie od Rosji regionu, który jednak wchodzi w skład Federacji Rosyjskiej. Landsbergis wyraził także duże zaniepokojenie faktem koncentracji tak znacznych sił rosyjskich w pobliżu granic Litwy i zaapelował o demilitaryzację regionu kalininogradzkiego bądź co najmniej o powołanie międzynarodowych organów kontroli w regionie. Jeszcze dalej poszedł ambasador Litwy w USA, który wprost oświadczył w Waszyngtonie, że okrug Kaliningradu powinien stać się częścią Litwy.

ROSJA CHCE POZOSTAĆ

Nic w dotychczasowych wypowiedziach przywódców Rosji na czele z Jelcynem nie wskazuje, że Rosja dopuszcza myśl o oddaniu Kaliningradu. Miejscowe władze nie uznają żadnych roszczeń Litwy lub pewnych sił w Niemczech do Kaliningradu. Moskwa z pewnością rozważa "problem Kaliningradu" jako regionu, który powinien zostać w Federacji Rosyjskiej. Z militarnego punktu widzenia Kaliningrad jest najbardziej na zachód wysuniętą częścią Rosji, jest także, ze względu na nie zamierzające porty - naturalną bazą dla rosyjskiej Floty Bałtyckiej. 600-tysięczna ludność rosyjska w regionie, który liczy łącznie 900 tys. ludności, przyjęła bardzo nieprzychylnie plan, że do okręgu kalininogradzkiego przeniesie się 200 tys. rosyjskich Niemców. O gotowości przyjęcia 200 tys. Niemców znad Wołgi zapewnił niemiecką gazetę "Bild" sam szef wolnej strefy Matoczkin - pod warunkiem, że otrzyma pomoc finansową z Bonn. Na skutek

reakcji ludności rosyjskiej informacja ta została zdementowana przez doradcę naczelnika administracji Kaliningradu G. Furmana. W rosyjskiej prasie pisze się, że problem Kaliningradu musi być rozpatrywany łącznie ze sprawą tych ziem polskich, które wchodziły przed wojną w skład Prus Wschodnich (dzisiejsze województwa olsztyńskie, elbląskie i suwalskie). Prasa rosyjska wyraża obawy przed zbyt dużymi wpływami niemieckimi, ostrzegając zarazem, że Rosja może oddać któregoś dnia Kaliningrad Niemcom.

MODA NA KOENIGSBERG

W Niemczech panuje moda na Koenigsberg. Podkreśla się, że przez 700 lat przed zakończeniem II wojny światowej należał do Niemiec, przypomina się, że to właśnie tutaj w 1701 r. koronował się i osiadł król Fryderyk I. Niemiecka prasa z nieukrywanym zadowoleniem przyjęła fakt zamieszkania w Królewcu 5000 Niemców rosyjskich. Pierwsza osada niemiecka znajduje się w pobliżu

polskiej granicy i nosi nazwę Neuendorf. Przybyli tutaj Niemcy są z Kazachstanu. Przybycie do Kaliningradu zajęło im dwa lata. Ale twierdzą, że następni za nimi pojawią się o wiele szybciej. Nazwa Kaliningrad im nie przeszkadza. Uważają ją za tymczasową. Są pewni, że Niemcy wrócą tu z powrotem. Wówczas Kaliningrad będzie ponownie Koenigsbergiem. Prof. Matoczkin twierdzi, że zadomowili się w regionie kalininogradzkim wzorowo. Są to jego zdaniem wyjątkowo gospodarni, pracowici i czysti ludzie. Matoczkin uważa, że gdyby do regionu przybyło jeszcze ze ćwierć mln Niemców rosyjskich wówczas Bonn dałby duże pieniądze, a biorąc pod uwagę gospodarność Niemców region stałby się mlekiem i miodem płynący. Dla Matoczkina nazwa Kaliningrad też nie jest istotna. Mógłby się nazywać inaczej, byle dobrze funkcjonował. W tym miesiącu zresztą - podkreślił Matoczkin - obywatele wezmą udział w referendum w sprawie nazwy miasta i obwodu. Oprócz nazwy Koenigsberg w grę wchodzi również Kantstadt (na cześć znakomitego filozofa Kanta urodzonego w tym mieście w 1724 r.) i Bursztynowy Region. Sam Matoczkin uważa, że miasto należy przechrzcić, aby otworzyć przed nim nową przyszłość. Moda w Niemczech na Koenigsberg jest ogromna. W zasadzie nie ma dnia, aby w niemieckich środkach przekazu nie pojawiła się jakaś informacja na temat Królewca. Niemcy starannie jednak unikają w tym kontekście haseł rewindykacyjnych lub nacjonalistycznych. Bonn zgłasza przy różnych okazjach oficjalne niezainteresowanie się w kwestii Kaliningradu, podkreślając, że zjednoczone Niemcy zobowiązały się do respektowania istniejących granic. Nie sposób jednak nie zauważyć, że Niemcy liczą na impet swej potęgi gospodarczej i podjęli już w tej chwili poważne kroki zmierzające do wciągnięcia gospodarki Kaliningradu w sferę wpływów niemieckich.

PERSPEKTYWA POLSKA

Polska musi patrzeć na problem

Królewca zarówno z perspektywy polityczno-ekonomicznej jak i militarnej. W tej pierwszej trzeba sobie uświadomić, że Goldap i Królewiec leżą bardzo blisko siebie. Pierwsze kroki współpracy przygranicznej, które stawia Jarosław Słoma burmistrz Goldapi są właściwym kierunkiem. Wskazuje on, że stosunki polsko-rosyjskie w regionie ruszyłyby jak z kopyta, gdyby było już choć jedno z zaplanowanych sześciu przejść granicznych. Byłoby także znacznie łatwiej, gdyby w Królewcu był konsulat Polski bądź przynajmniej pełnomocnik rządu polskiego reprezentujący interesy polskie w Królewcu.

Królewiec przekształcony już przez Jęlcynę w strefę wolnego handlu "Jantar" będzie kiedyś potężnym ośrodkiem międzynarodowego handlu i Polska, która nie straci tej perspektywy z oczu może tylko na tym skorzystać. Nie należy bać się polskiego otwarcia na Królewiec, bójmy się raczej wyłącznie negatywnego podejścia Polski do Królewca - obaw o to, że odrodzenie Królewca będzie odrodzeniem potęgi Prus Wschodnich, które prędzej czy później staną się częścią Niemiec bądź obaw o to, że Królewiec jako miejsce splotu interesów Rosji i Niemiec, a nawet interesów niemiecko-rosyjskich będzie całkowicie poza zasięgiem wpływów polskich. Przy otwarciu na Królewiec trzeba jednak pamiętać, że ścierają się w tym regionie interesy państw znacznie silniejszych od Polski oraz, że mieszka tam około 1 mln ludności, z których tylko kilka tysięcy to Polacy.

Niezmiennie ważna jest także perspektywa militarna. Faktem w tej chwili niezbitym, potwierdzonym przez zagraniczne wywiady jest to, że w okręgu Kaliningradu stacjonuje znacznie więcej rosyjskich żołnierzy niż liczy armia polska. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego przy Kancelarii Prezydenta Jerzy Milewski nie widzi powodów do wykazywania "bezpodstawnej nerwowości czy przesadnego strachu", gdyż sytuacja w rejonie Kaliningradu jest według niego ani groźna, ani niepokojąca. Koncentracja wojsk rosyjskich jest

zdanem Milewskiego przejściowa, gdyż jest konsekwencją wycofywania się z Polski, Niemiec i nawet Czecho-Słowacji byłych wojsk sowieckich. MON natomiast uważa, że takie nagromadzenie wojsk rosyjskich jak w rejonie Królewca musi być niepokojące. Minister obrony narodowej Parys nie wyklucza możliwości wojen między byłymi republikami ZSSR. W rezultacie w związku z przesunięciem się zagrożenia z Zachodu na Wschód MON studiuje plany budowy na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej linii obronnej podobnej do linii Maginota. Nawet jeśli taki plan zostałby obecnie przyjęty pojawia się kwestia funduszy. Przesunięcie jednej dywizji znad Odry w rejon przygraniczny z Kaliningradem to wydatek około 3 bln zł. Dywizji takich trzeba by przenieść 6. A więc 18 bln zł, gdy tegoroczny budżet MON wynosi około 24 bln zł. Nie należy jednak problemu bezpieczeństwa naszych rubieży wschodnich lekceważyć. W poufnym raporcie Pentagonu (były przeciek w lutym do prasy) mówiącym o hipotetycznych scenariuszach sytuacji, w których USA mogą zostać wciągnięte w konflikt zbrojny - na siedem takich sytuacji jedna mówi o napaści Rosji na Litwę.

"Scenariusz konfliktu - pisze Jacek Kalabiński na łamach "Gazety Wyborczej" omawiając raport Pentagonu - w który mogłaby zostać uwikłana Polska, przewiduje, że w Moskwie władzę przejmie rząd nacjonalistyczny, w którego programie znajduje się odzyskanie straconych terytoriów. Rząd ten coraz energiczniej szantażuje mniejsze republiki posowieckie, aby zapewniły szczególne prawa rosyjskim mniejszościom, wreszcie żąda od Litwy, Łotwy i Estonii, by przyznały tamtejszym Rosjanom autonomię. Po kilkumiesięcznym okresie nacisków, Rosja współpracując z Białorusią uderza wzdłuż granicy polsko-litewskiej używając 18 dywizji rosyjskich i 6 białoruskich. Litwa prosi NATO o pomoc. Sojusz Atlantyczny przerzuca do zachodniej Polski 5-tysięczne oddziały szybkiego reagowania, a po 30-dniowej mobilizacji wysyła 18 dywizji i 66 eskadr lotnictwa bojowego. Wkład USA polegałby na wysłaniu siedmiu dywizji lądowych, 45 eskadr myśliwskich, czterech eskadr ciężkich bombowców, sześciu lotniskowców z asystą i korpusu ekspedycyjnego plechoty morskiej". Scenariusz brzmi może bajkowo na Zachodzie, ale tu na rubieżach bierze się go bardziej serio.

Jerzy Zieleniewski

FAXEM Z VANCOUVER
TADEUSZ PRUSS

POLICJA MYŚLI I POŁÓW ŁOSOSI

Jak Czytelnicy ECHA pewnie zauważyli, od prawie roku czytam, słyszę, widzę i dotykam polityczną prawidłowość. A także nią oddycham, od czasu do czasu pisując w celu katharsis. Miałem więc podstawy do dumy, że już, już, za chwilę zacznę świat rozumieć. Powiązać zjawisko z ewolucją lewicy. Wyprowadzić konsekwencje z tymi, co dekonstruuja nam tradycję myśli. Z Michelem Foucault i jego "archeologią" wiedzy. A zwłaszcza z Jacquesem Derridą i jego przekonaniem, że wszystko jest po prostu interpretacją interpretacji. Po niedawnym publicznym wyznaniu niejakiego J. Hillis Millera, "demolującego maszynę zachodniej metafizyki", z jego nieugiętą wiarą w "beznadziejność ewentualnych prób odratowania" tej drogiej mi dziedziny filozofii, pojąłem w swej pysze, że nie ołsnąć mnie odtąd nie zdoła.

Pomimo to, pewnego dnia analizując historię literatury zdałem sobie sprawę z obserwacji, która zmroziła mi krew w żyłach. Większość wybitnych pisarzy ma w swoim dorobku dzieła niekompetentne. Dzieła szkodliwe. Dzieła będące plagiatem cudzych kultur. I to plagiatem zdeformowanym, kulturowo potencjalnie obrażającym. A u podstaw wszystkiego leży nieskrępowana niczym ludzka ignorancja, schowana za zasłoną tak zwanej wolności słowa.

Taki na przykład Shakespeare ośmielał się pisać o Duńczykach i Włochach podczas gdy ani Duńczykiem ani Włochem nie był, a znajomością żadnej z tych kultur nie umiał

się wylegitymować. Nie zapytał obu narodów również o pozwolenie czy fragmenty ich historii można sobie przywłaszczyć. Czy to w "Hamlecie" czy to w "Kupcu z Wenecji", czy "Romeo i Julia".

Polacy też nie gęsi. Taki Mickiewicz rzucał się na nieznajome mu wody kultury żydowskiej, pisząc wielce niekompetentnie i w dodatku stereotypowo o Jankielu. A portretu Jankiela nie zaaprobowała, o ile mi wiadomo, żadna żydowska komisja kwalifikacyjna. I potem sobie taki stereotyp idzie i idzie w historię bez żadnego opamiętania i nadrzędnej kontroli.

Wszelkie oczekiwania przeszedł jednak Sienkiewicz. Nie tylko ranił uczucia Arabów portretowanych jako barbarzyńców w "Pustyni i Puszcz", sam Arabem nie będąc. Nie mówiąc już o politycznie nieprawidłowym stereotypie Kalego wyrosłym z czystej ignorancji kultury afrykańskiej. W "Ogniem i mieczem" pozwalał sobie na wysoce niewłaściwe wysoki w stosunku do narodu ukraińskiego, do którego nigdy nie przynależał. Podłożył się również Niemcom w "Krzyżakach", za co musieli po latach polscy biskupi przeproszać. Prawdziwy jednak szczyt ignorancji osiągnął Sienkiewicz w "Quo vadis", żonglując bluźnierczo elementami kultury, której nie tylko nie był członkiem, ale i sama kultura bronić się przed nim nie mogła, bo już dawno została pogrzebana. Ten sam nieetyczny zabieg zastosował Bolesław Prus w "Faraonie".

Rudyard Kipling nigdy w dżungli nie mieszkał, z małpami nie rozmawiał i w ogóle z tą eko-kulturą nie był obeznany, a pomimo to udało mu się opublikować "Księgę dżungli". Innym przykładem niekompetencji jest filozof Kant, który z rodzimego Królewca przez całe życie się nie ruszył, a o całej ludzkości w dziełach swych się rozpisywał. Zarzucając przyszłe pokolenia tymi wytworami jaźni białego, europejskiego i kulturowo ograniczonego mężczyzny. I wmuszając wszystkim, niezależnie od koloru skóry, ten sam imperatyw moralny.

Nie będę tu elaborował nad autorami tak z gruntu politycznie błędnymi jak Karol May z jego "Winnetou", który rzecz jasna papierów indiańskich nie posiadał, ani aprobaty na swoje poglądy od żadnego samorządu Pierwszych Narodów, o ile słyszałem, nie dostał. Analogicznie autorka wyciskacza łez "Chaty Wujka Toma" Harriet Beecher Stowe nie została uprzednio upoważniona do pisanja o losie niewolników przez żadną mniejszościową postać o pozycji przynajmniej takiego Jessie Jacksona.

Mógłbym te przykłady mnożyć, ale po co. Zrobił to za mnie specjalna, politycznie prawidłowa policja myśli. Związująca się dobrowolnie przy Canada Council oraz Writers' Union of Canada w przystępie szlachetnego oburzenia na wszechogarniającą ignorancję kulturową pisarzy.

Klamka zapadła. Drzyjcie pisarze. Koniec z niekompetencją i za-

pożyczaniem z obcych kultur, których nie jest się osobiście członkiem. Wyrzućcie za okno burżuazyjne slogany o uniwersalności kultury i literatury. Canada Council, założony, aby "promować badania, przyjemności z korzystania i produkcję dzieł literatury i sztuki" (Canada Council Act, 1957), ostrzega, że aby pisać o kulturze, która nie jest kulturą własną pisarza trzeba będzie konsultować idee i poglądy z przedstawicielami kultur, o których się pisze. Joyce Zemans, dyrektor Canada Council, grozi, iż dzieła nie konsultowane z grupami mniejszościowymi mogą nie być "efektywnie użyte" (eufemizm na zakaz publikacji).

W dziwny sposób do "mniejszości" włącza się tu również kobiety, sugerując, że mężczyźni mogą nie być zdolni do pisania o doświadczeniach emocjonalnych kobiet. Szczęściem dla Gustave Flauberta, jego "Madame Bovary" dostała pieczęć aprobaty od pani Zemans, razem z wytłumaczeniem, że "Flaubert przeżył swoje życie z owymi kobietami, więc wiedział o czym pisze". Inni autorzy, szczególnie ci o uboższym

życiu seksualnym, nie byli tak szczęśliwi.

W 1988 roku, Women's Press odrzuciła szereg nowel proponowanych do kanadyjskiej antologii, ponieważ autorzy ich nie należeli do kultury i rasy, którą opisywali. W 1989 roku pisarka indiańska z plemienia Ojibway, Lenore Keeshig-Tobias nalegała, że biali pisarze nie powinni pisać o Indianach w ogóle, aby tym ostatnim dać szansę wypowiedzenia się swoimi własnymi słowami.

Jak na razie, nie słyszeliśmy jeszcze o odrzuceniu książek napisanych przez mężczyzn o kobietach. Jesteśmy jednak na najlepszej drodze. Na stos z Lady Macbeth, Anną Kareniną, Baśką Wołodyjowską, nie mówiąc o takiej Balladynie. Z literatury dziecięcej już prawie pozbyliśmy się takich postaci budzących nienawiść wyemancypowanych dziewczynek jak Królewna Śnieżka (cożby zrobiła biedna bez siedmiu krasnoludków płci męskiej i księcia?) i Czerwony Kapturek (któżby ją wydobyl z czeluści wilka, gdyby nie myśliwi płci przeciwnej, dawniej zwanej silniejszą?).

Nie chcę tu zabrzmieć złośliwie, ale w dobre równouprawnienia zezwala się kobietom na pisanie o mężczyznach, jeśli odwrotne jest kwestionowane. Ach zapomniałem, że koncepcja równości jest w epoce politycznej prawidłowości nieprawidłowa. Równość jest tylko dla tych, co cierpieli dyskryminację i brak zrozumienia w przeszłości. Ci, którzy owej dyskryminacji byli sprawcami, pośrednio lub bezpośrednio powinni bez równości się obejść przez czas jakiś. Tytułem ekspiacji krzywd.

Do chóru politycznie prawidłowych policjantów myśli włączyła się również ostatnio Susan Crean, przewodnicząca Związku Pisarzy Kanadyjskich. Oskarżyła ona całą "naszą" (tu brak specyfikacji) kulturę o kradzież innych kultur, w podobny sposób jak muzea zachodnie przywłaszczają sobie wytwory kultury innych krajów i robią z nich eksponaty. Pouczyła ona pisarzy, że taka na przykład indiańska sztuka Zachodniego Wybrzeża jest swoistą "własnością intelektualną", którą nieindiańscy twórcy mają obowiązek respektować. Pani Crean zanepokojona jest szczególnie dowolnym użyciem fikcji literackiej, gdzie brak jest jakichkolwiek zakazów i nakazów jeśli chodzi o zapożyczanie od innych kultur. Oflarą tej nadmiernej swobody padają według pani Crean kultury, w których brak słowa pisanego, a zatem i copyright.

Cała ta doktryna jest oczywiście lewicowa, chociaż nie w ten sam sposób co ideologia kampusów końca lat sześćdziesiątych. Wtedy zawołaniem dnia, tych dzieci-kwiatów upojonych zapachem maku, było ściągnięcie nowowyzwolonych do literackiej społeczności. Sprawienie, aby Shakespeare był wykładany przez czarnych profesorów. Ale i to nie wystarczyło. Kolejnym bardziej zaawansowanym ideałem, przynajmniej w Ameryce, stało się oczekiwanie, że to wyłącznie czarny profesor powinien uczyć literatury afroamerykańskiej. W wariancie tym nie było miejsca na Shakespeare'a i białego profesora. Nie chodziło już o zbliżenie opresora z opresjonowanym. Walka musi być doprowadzona do

końca, aż zwycięzca zagarnie wszystko.

Jeśli komuś wydawało się, że trudno o dalszą eskalację rewindykacji kulturowych przeplatających się z ekspiacjami spadkobierców tyranii, to najwyraźniej nie doceniał on politycznie prawidłowej inwencji. Okazuje się, że wymogiem chwili po sukcesie akcji afirmacyjnej jest etap reedukacji kulturowej i moralnej Zachodu. Zrozumieniem tego ostatniego na wszystkie możliwe tradycje kulturowe świata, wyłączając macierzystą.

Cała ta batalia o dusze nie toczy się w próżni politycznej. Nic jak dotąd nie słyhać o dekonstruowaniu takiego białego mężczyzny Marksa, piszącego w "Kapitale" i "Dialektyce przyrody" o kulturach, których nie tylko nie był członkiem, ale ich nigdy nie widział. O dekonstruowaniu go do Adama Smitha czy Milтона Freedmana (dlaczego ten dekonstruktywizm jest taki wybiórczy?). Lecz tutaj na końcu tunelu pojawia się światło wiedzy. Kontrola ekspresji twórczej jest w znacznym stopniu dziedzictwem tradycji marksowskiej, która jako taka nie może ulec zdekonstruowaniu. Zwłaszcza w socjaldemokratycznej Kanadzie.

W sytuacji braku absolutnej władzy nad drogami ekspresji literatury i sztuki, socjalizm demokratyczny szuka kontroli nad społeczeństwem poprzez kontrolę finansową jego kultury. Kontrolę możliwą dzięki wykorzystaniu technik centralnego planowania, tak obcego ideałom spontanicznego porządku właściwego demokracji.

Kanada nie jest ani bardziej uodporniona, ani bardziej wolna od mechanizmów sterowania kulturą niż jakiekolwiek inne państwo opieki społecznej. Motywacja ukrywająca się za darami i subsydiami artystów nie jest bynajmniej tą promującą literaturę. Pieniądze, które rząd tu wydaje, mówi znany kanadyjski pisarz John Metcalf, idą na książki, "które popierają jedność narodową i wykuwają identyfikację narodową". Na sposób rządowy. Tym, co artyści rzeczywiście jednak chcą, mówi Metcalf, to "być wolnym od kultury".

Bo tylko w ten sposób mogą być wolni od państwa.

Prawdziwym wrogiem literatury i sztuki jest nie tyle zawłaszczanie kultur innych narodów, co prorocy owego zawłaszczenia z politycznie prawidłową osłą pań Zemans-Creans na czele. Centralne planowanie indywidualnym twórcą to wyrok śmierci dla twórczości. Ale cóż to kogo obchodzi? Umiera przecież tylko kultura białego europejskiego mężczyzny. I tego zresztą od niej się oczekuje w okresie dekadencji.

Tadeusz Pruss

P.S. Na wypadek, gdyby policja myśli dobrała się do mojej białej skóry, podaję, że kultury mniejszościowe znam z pierwszej ręki. To, że jestem

Polakiem może nie być zbyt istotne, ponieważ ta grupa etniczna znana jest z politycznej nieprawidłowości. Decydujące będzie natomiast na pewno, że zamieszkuje w Vancouver na terenie rezerwatu należącego do indiańskiego szczepu Musqueam. A niedawno nawet dostałem wezwanie do wzięcia udziału w wyborach do Komisji Doradczej plemienia. W tym samym tygodniu wszyscy mieszkańcy naszego rezerwatu dostali również od Rady Plemiennej pouczenie, żeby wstrzymać się z myciem samochodów, bo benzynowe popłuczyny spływają do pobliskiej rzeki Fraser i zatrują młode, wylęgające się tam łososie, które następnie nasze plemię prastarym obyczajem łowi. Mam więc glejt czy nie?

T.P.

WAŻNA WIADOMOŚĆ DLA RODZICÓW
dzieci od noworodka do 13-stu lat

CHILDREN'S EDUCATION TRUST

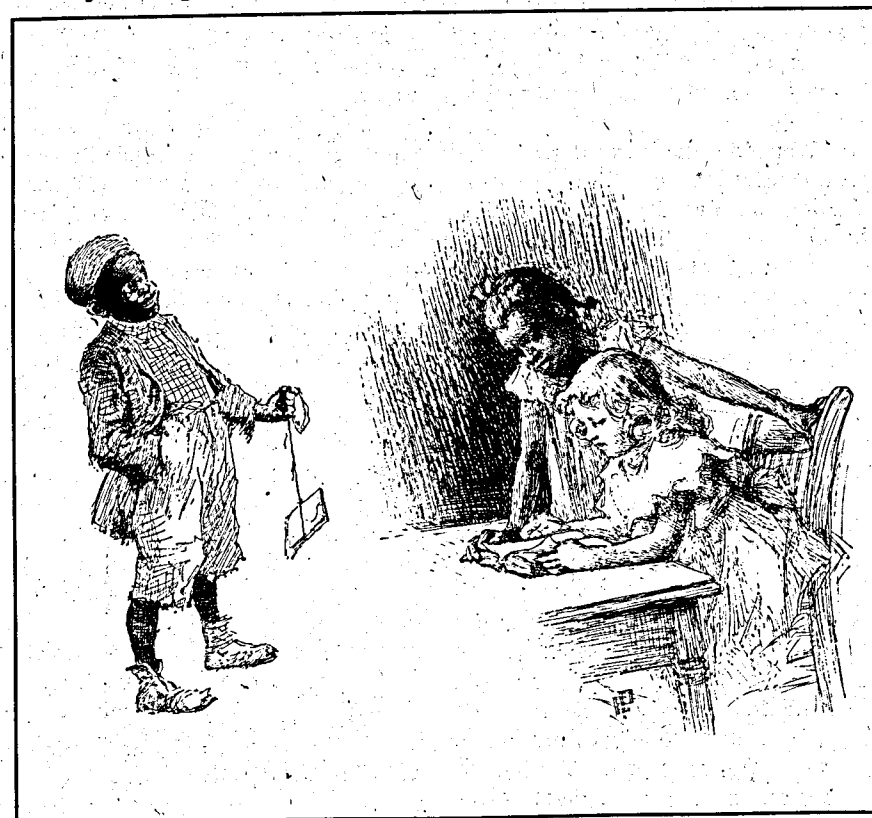
Registered Education Savings Plan
(RESP)

- specjalny plan oszczędnościowy dla dzieci (tax shelter)
- pomoże pokryć koszty nauki pomaturalnej na całym świecie

EWA RENSEN

wieloletni konsultant
planów
oszczędnościowych
na edukację

762 - 3442

BROWNING W SREBRZE

Na mistrzostwach świata w łyżwiarstwie figurowym w Oakland wśród solistów Kanadyjczyk Kurt Browning zajął drugie miejsce, a jego rodak 20-letni Elvis Stojko sprawił olbrzymią niespodziankę zdobywając medal brązowy. Browning powiedział, że tytuł wicemistrza świata, pomimo tego, że już trzykrotnie był mistrzem świata, cieszy go szczególnie, gdyż nie udało mu się wystąpić w Albertville, gdzie był dopiero szósty. Wśród solistów zwyciężył bezapelacyjnie Wiktor Pietrenko. Amerykanin Bowman kończył jazdę dowolną na jednej nodze, gdyż odnowiła mu się bolesna kontuzja kolana. Nie miał więc szans na wywalczenie medalu, ale i tak zajął bardzo wysokie czwarte miejsce. Zaskakujące jest dopiero szóste miejsce Petra Barny z Czecho-

Słowacji. Reprezentant Polski, Grzegorz Filipowski wypadł gorzej niż podczas Igrzysk w Albertville, gdzie zajął jedenastą pozycję. W USA spadł jeszcze o jedno miejsce. Agnieszka Domańska i Marcin Głowacki w parach tanecznych zostali sklasyfikowani na dwudziestym, a Zuzanna Szwed wśród solistek na 28 miejscu. Polka nie zakwalifikowała się do finału, w którym wystąpiły 24 najlepsze zawodniczki. Wśród solistek zwyciężyła triumfatorka z Albertville Amerykanka Kristi Yamaguchi.

Reprezentanci WNP zdobyli także złote medale w parach sportowych - Natalia Miszkutłonok i Artur Dmitriew oraz w parach tanecznych - Marina Klimowa i Siergiej Ponomarenko. W tej ostatniej konkurencji medale srebrny i brązowy przypadły także parom WNP. Natomiast w parach sportowych brązowy medal przypadł parze kanadyjskiej - Isabelle Brasseur i Lloyd Eisler. Tytuł wicemistrzów świata zdobył duet

czechosłowacki Radka Kovarikova i Rene Novotny.

Awansowali, ale nie zachwycili

Rémis w Zabrzu polskiej reprezentacji olimpijskiej z Dania 1:1 zapewnił Polsce awans do Igrzysk w Barcelonie. Do 77 minuty Duńczycy prowadzili 0:1 po strzale Frankaw 30 min. meczu. Szczęśliwą bramkę dla Polski zdobył w 77 min. Andrzej Juszkowiak. Polska zagrała w składzie: Onysko - Lewandowski (57, Jalo-cha), Waldóch, Koźmiński (46, Kowalczyk), Bajor - Gęstór, Brzęczek, Staniek, Adamczuk - Mielcarski, Juszkowiak. Oto 13 reprezentacji, które zapewniły już sobie udział w Igrzyskach olimpijskich w Barcelonie: Hiszpania, Włochy, Dania, Szwecja, Polska, Egipt, Ghana, Maroko, Korea Płd., Kuwejt, Katar, Kolumbia i Paragwaj. O jedno miejsce walczyć będą w barażu zespoły Australii i Holandii, o dwa w strefie CONCACAF - drużyny Kanady, USA, Hondurasu i Meksyku.

Wyniki XIX kolejki I ligi: Lech Poznań - Śląsk Wrocław 2:1, Widzew Łódź - Stal Mielec 2:1, Zagłębie Lubin - Górnik Zabrze 1:2, Zawisza Bydgoszcz - ŁKS Łódź 1:1, Stal Stalowa Wola - GKS Katowice 1:0, Ruch Chorzów - Motor Lublin 5:0, Wisła Kraków - Pogoń Silesia 0:0, Zagłębie Sosnowiec - Hutnik Kraków 2:2, Legia Warszawa - Olimpia Poznań 1:0. W II lidze w Grupie I prowadzą Szombierki Bytom - 28 pkt, przed Pogonią i Rakowem po 26 pkt, w Grupie II Siarka Tarnobrzeg - 27 pkt, przed Chemikiem - 26 pkt.

TABELA

1. Lech	28	36-22
2. Widzew	24	29-17
3. Górnik	24	27-18
4. Zawisza	23	26-19
5. Katowice	23	24-17
6. Ruch	22	29-26
7. Wisła	21	25-17
8. Śląsk	21	25-21
9. Motor	19	17-19
10. ŁKS	18	13-15
11. Zagłębie S.	17	19-20
12. Legia	17	17-20
13. Stal St. Wola	17	13-18
14. Hutnik	16	27-26

15. Zagłębie L.	16	18-23
16. Stal M.	15	12-20
17. Olimpia	13	18-26
18. Pegrotour	7	7-37

Puchar dla Niemienina

W Planicy rozegrano ostatni z kończącym się sezonie konkurs skoków narciarskich o Puchar Świata. W konkursie drużynowym zdecydowanie zwyciężyli Austriacy. Ich zespół w składzie: Andreas Felder, Werner Rathmayr, Heinz Kuttini i Martin Hoellwarth zdecydowanie pokonał konkurentów, wśród których znajdowała się także reprezentacja Finlandii ze znakomitym Toni Nieminenem.

Austriacy zajęli pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej Pucharu Świata. Na czternastej pozycji zostali sklasyfikowani Polacy.

29 marca odbył się ostatni w tym sezonie konkurs indywidualny. Zdecydowanie wygrał go Andreas Felder, który w pierwszej kolejce skoczył 131 metrów. Drugą odległość dnia miał Toni Nieminen - o 14 metrów mniej! Drugie miejsce zajął Kuttini, a dopiero trzecie Nieminen.

W końcowej klasyfikacji Pucharu Świata w skokach zwyciężył ten najmłodszy, 16-letni Fin Toni Nieminen - 269 pkt., wyprzedzając Rathmayra, Feldera i Ernsta Vetterlego.

WORLD CUP - 94

Komitet Organizacyjny finałów piłkarskich mistrzostw świata w 1994 roku wybrał 8 miast w USA, gdzie będą rozgrywane zawody. Obok stolicy - Waszyngtonu uznanie działaczy znalazły - Los Angeles, Nowy Jork, Boston, Chicago, Dallas, Detroit, San Francisco i Orlando.

Finały potrwają od 17 czerwca do 17 lipca 1994 roku. Po raz pierwszy w historii piłkarskich mistrzostw świata piłkarze zagrają na stadionie przykrytym dachem (Silverdome w Detroit).

Złoty medal brydżystów

W Ostendzie zakończyły się mistrzostwa Europy par miksowych w

brydzu. W gronie 312 duetów pierwsze miejsce zajęli Ewa Harasimowicz i Marcin Leśniewski.

Śmierć judoki

W Barcelonie zmarł 33-letni judoka WPN, Juri Witowtow. Sportowiec zasnął po uroczystości zakończenia międzynarodowego turnieju judo i zmarł w karetce pogotowia wiozącej go do szpitala. Przyczyny zgonu nie podano.

6 lat dla Tysona

Były mistrz świata w boksie wagi ciężkiej Mike Tyson (zdobył ten tytuł mając 20 lat, jako najmłodszy czempion w historii zawodowego boks) został skazany na sześć lat więzienia za zgwałcenie (w roku ub.) uczestniczki konkursu piękności w Indianapolis.

Obrona zapowiedziała apelację. Adwokaci Tysona starają się będą o zastąpienie kary pozbawienia wolności resocjalizacją w "wolnościowych" ośrodkach. Mike Tyson rozpoczął odbywanie kary natychmiast, ale nie podano w którym z dwu stanowych więzień w Indianie zostanie umieszczony. Wyrok może przerwać błyskotliwą karierę bokserką Tysona, bowiem prawodawstwo stanu Indiana nie tylko nie pozwala na odbywanie w więzieniu walk, ale zabrania nawet pięściarskich treningów.

Przed ogłoszeniem wyroku przez sędzię Gifford przez 12 minut wypowiadał się oskarżony. W ostatnim słowie powiedział, że jest niewinny, ale spodziewa się najgorszego. Wyrok sześciu lat - jeśli apelacja nie odnieśli przewidywanego skutku (na razie sędziina Gifford odmówiła zwolnienia Tysona za kaucją) oznacza, że Mike Tyson mógłby opuścić celę najwcześniej w roku 1995, jeśli jego dobre sprawowanie umożliwiłoby skrócenie kary o połowę. Miałby wówczas 28 lat... Mike Tyson miał w tym roku stoczyć walkę o bokserki tytuł mistrza świata wagi ciężkiej z urzędującym czempionem Evanderem Holyfieldem. Oba bokserom proponowano honorarium w astronomicznej

wysokości stu milionów dolarów! Byłaby to najwyżej opłacana impreza w historii sportu. Wyrok w sprawie "Stan Indiana kontra Mike Tyson" podlega apelacji. Nie jest więc ostateczny.

Amerykańska Legia Cudzoziemska

Coraz więcej zawodowych piłkarzy z różnych krajów zgłasza gotowość przyjęcia amerykańskiego obywatelstwa i wzmocnienia piłkarskiej reprezentacji USA. Po Irlandczyku (Quinn), Urugwajczyku (Clavijo), Polaku (Michalik), Angliku (Wegerle) i Jugosłowianinie (Preki), ofertę złożył zawodnik mistrza Bundesligi - FC Kiserslautern. Nazywa się Tom Dooley, posiada dokumenty niemieckie, jego ojciec jest jednak Amerykaninem. Prośbę Dooleya już skierowano do Urzędu Imigracji i Naturalizacji w USA.

Jeśli taka tendencja się utrzyma - wielonarodowy zespół Bory Milutinovića stać się może szybko jednym z faworytów mistrzostw świata 1994 r., organizowanych w Stanach. Gospodarze mają zapewniony start w finałach bez eliminacji - całą uwagę zatem skupić mogą na przygotowywaniu piłkarzy, a w paru przypadkach - dokumentów dla piłkarzy. Jedyną przeszkodą na drodze do zebrania silnej "Legii zaciężnej" jest przepis FIFA, że jeśli zawodnik wystąpił już w którejś z reprezentacji narodowych, nawet w kategorii juniorów bądź trampkarzy - nie może już nigdy reprezentować żadnego innego kraju. Tylko dlatego zapewne w reprezentacji USA nie zagra Diego Maradona.

Wolne zapasy

Zakończyły się 39 Indywidualne Mistrzostwa Polski w zapasach w stylu wolnym. W klasyfikacji zespołowej zwyciężyła drużyna Śląsk Ruda Śląska. Najlepszym technikiem mistrzostw w Rudzie Śląskiej sędziowie wybrali Marka Garmulewicza.

RZĄDZIĆ ŚWIĘTĄ ZIEMIĄ

Czy chcesz jechać do Izraela?
Do Świętej Ziemi Chrześcijan,
Żydów i Muzułmanów. Do dziecięcej
wyobraźni barwnych obrazków
ogrodów oliwnych i Golgot, Jezusa o
słodkich rysach pokazującego serce
we wnętrzu białej szaty? Na pustynię
40-letniego błędzenia, na zielone
pastwiska, na góry pokusy, nad wody
Jordanu i Jeziora Galilejskiego?

Jechać do kraju kamieni. Rzu-
canych na niewiernych, odszcze-
pieńców, męczenników, młotanych
przez Dawida i palestyńskie dziecia-
ki. Do państwa wymyślonego przez
syjonistę Herzla, odpuszczonego
przez znużonych kłótniami i wojną
Brytyjczyków, przekleństwa Pales-
tyńczyków, wroga całego arabskiego
świata?

Jadę do Izraela w chwili, gdy orto-
doksyjni Żydzi chcą wmurować ka-
mien pod Świątynię w Jerozolimie na
przyjęcie Mesjasza. I w chwili, gdy
Amerykanie nie chcą płacić za dalszą
ekspansję Izraelskiego państwa. Jadę
do kraju, który wciąż ma za złe Po-
lakom winy popełnione przez Niem-
ców. I kraju, gdzie wciąż tak wielu
ludzi mówi i myśli po polsku. Czy ja
tam chcę pojechać?

Też pytanie.

Więc jadę na papierach dzienni-
karskich i Kongresu Polonii Kana-
dyjskiej. Nie znam planu ani celu
wycieczki. Cel bowiem odsłania się z
czasem. - Pokazać Polakom z Ka-
nady Izrael. Żydom z Kanady - Pol-
skę. Zorganizować tury w przeszłość.

Z pewnością także w teraźniejszość
tego państwa.

...

Podróż otwiera motyw oblezionej
twierdzy. Właśnie wyleciała w po-
wietrze ambasada w Argentynie. Wszechmocny wywiad nie zdołał jej
uchronić. Na lotnisku przy stano-
wisku linii El Al, głównym podej-
rzanym są walizeczki. Moją wali-
zeczke przesłuchuje pracownik
ochrony. Kiedy spakowana, gdzie le-
żała, kto ją odwiedzał, czy ktoś jej coś
nie podłożył? Czy ktoś dał mi do niej
paczke? Walizeczka widać wypadła
nie najgorzej skoro znika na taśmie.
Gdyby przypadkiem przesiedziała noc
w biurze - mielibyśmy bebeszenie.

Odprowa jest serio. Odlot po 3 go-
dzinach. Ostatnie pytania przy wej-
ściu do samolotu. Czy nie dostałeś
paczki? Wędrówki lotnicze Polaków
pełne są paczek, pieniędzy w ostat-
niej chwili. Ale ja nie lecę do Polski. I
nikt mi listu nie wcisnął.

Jesteś na pokładzie izraelskich
linii lotniczych El-Al. Przed nosem
masz pierwszy posiłek. Kanapkę z
banderolką, która głosi "Rabbinical
Vaad Hakashruth Kashruth Council
Orthodox Division - Toronto Jewish
Congress" i objaśnienie co do treści:
"Meat". Kongres Żydowski gwaran-
tuje, że mięso jest koszerne. Nawet w
najśmielszym wyobrażeniu nie
przypuszczałam, że Kongres Żydow-
ski sęga po certyfikat mojej kanap-

ki. Banderolka zostaje pierwszym
suvenirkiem. A kanapka jest niezła.

...

Samolot leci długo. Państwo Izrael
ma niewielu oficjalnych przyjaciół,
zwłaszcza wśród sąsiadów. Nadla-
tujemy znad morza na lotnisko Ben
Guriona. Powietrze jest wilgotne i
letnie. U wejścia stoi niebieskokoka
dziewczyna z tabliczką "Ministerstwo
turystyki wita w Izraelu". Stoi sobie
bardzo serio. Dziwne.

Zanim wsiadziemy do autobusu
miniemy wózek z tłumokami, zaszy-
tych w płótno skarbów i ich właście-
cieli w futrzanych czapkach - imi-
grantów z Sowietów. Jest stuletnia
prawie babcia na wózku i "gieroj so-
wieckowo sojuza" z paskami orderów
i gwiazdą Lenina. Wokół starszego
już gieroja powstaje lekkie zamię-
szanie. Każdy z nas chciałby mu
zrobić zdjęcie. Gieroj, starszy już pan
promienieje.

Lotnisko - jak ich wiele na świecie.
Tyle, że ścianę zdobi podświetlone
panoramiczne malowidło państwo-
wotwórczej treści. Od lewej Mojżesz i
tłum wybrany. W centrum blask pieca
Oświecienia i dalej już jednooki gene-
rał, lud z łopatom buduje fabryki,
obok żołnierz, czołg, dziewczyna. No
cóż, w Kanadzie odwykło się od pań-
stwa. W Izraelu o państwie trudno
zapomnieć.

...

Na Ziemi Obiecanej przybysz z Sowietów.

Chleb i sól na dachu minaretu.

Purim Przed biurem rekrutacyjnym

Na lotnisku nikt nie czekał na Mesjasza. Tylko ortodoksyjni Żydzi z Nowego Jorku zwróceni twarzą do Jerozolimy, dziękowali Panu za szczęśliwą podróż.

Przez zielone pola nadbrzeża przędziliśmy się do cierpliwie zalesionych, kamienistych wzgórz. Na wzgórzach Mahabitów wykute w skale opustoszałe grobowce z VI wieku przed Chrystusem. Opustoszałe groby, opustoszałe wzgórza. Na kamieniach zostały tylko numery domów po zrównanych z ziemią arabskich osiedlach sprzed kilkunastu lat. Nad nimi tryumfuje pomnik plemion Izraela. Na rumowisku ni to ruin ni wiecznych kamieni deszcz przyniósł kwiaty.

Kwitnie głęboką czerwienią róża jerycha; róża nie róża - mak albo krwisty anemon. Nie ma już ludzi, są kamienie i kwiaty.

...

Historia kilku narodów kładzie się tutaj warstwami czasu. Opustoszały minaret oblepiony palestyńskimi ulotkami, okazuje się kryć legendarny grób króla Saula. W podziemnym pomieszczeniu młody Żyd wita nas okrzykiem "Mesjasz blisko". "Przestrzegajcie przykazań". W podziemnej krypcie trwa oczekiwanie, płoną świece, wala się książki i księgi, po kątach żywność strażników grobu, do którego musi przyjść Mesjasz. Grób kryje fioletowy aksamit. Przy grobie inny Żyd przytulony twarzą do kamienia spowitego w fiolet i złoto domaga się przyjścia Pana.

Wokół świątyni biegają żydowskie dzieci w halloweenowych maskach. Mamy 14 dzień hebrajskiego miesiąca Adar. Dorośli i dzieci paradują w przebraniach na cześć swego przed wiekami ocalenia. Oto król Persji Ahasuerus za podpuszczeniem konsula Hamana szykował się niegdyś do wymordowania Żydów. Uratowała rodaków małżonka królewska Estera. Dzisiaj koło grobu Saula samotny Arab handluje jajkami. Dzieci paradują w maskach King Konga. Na dachu minaretu ksiądz Tadeusz rozdaje nam chleb umoczony w soli - znak, że Mesjasz już przyszedł, że ci w krypcie czekają na

daremno. Z góry widać opustoszałe i dzikie góry West Banku, za górami jak zwykle wróg. Blisko milion Arabów wyrzuconych ze swoich ziem chce tu powrócić.

Jedziemy do Jerozolimy przez boczne niezaludnione jeszcze drogi. Kierowca, przewodnik i Alek, uczestnik i inicjator wyprawy, rozmawiają po hebrajsku. Wskrzeszony w początkach wieku język palestyńskich Żydów odżył i stał się spoiwem budowanego wojskowym krokiem państwa.

Jeruzalem, Jerozolima, al Qods - jest jak kamienne rumowisko. Żółty zwir porastają rzadkie kępki trawy, wyjadane przez owce i kozy. 3000 lat temu mały rudy chłopiec zdobył to miasto dla Żydów. Salomon zbudował tu swą pierwszą świątynię, zniszczoną przez Nabuchodonozara.

Tu stoi mur z II świątyni Heroda. To tutaj Jezus ryzykował konflikt z faryzeuszami, dokonując cudów i uzdrawiając w szabas. Tu przeżył triumfalne powitanie. Ostatnią Wierzę, zdradę, sąd i pójście na śmierć. Tu został pochowany i tu zmartwychwstał. W tym mieście Duch Święty oświecał umysły jego apostołów. Miasto zwane przez Arabów al Qods, zdobyte przez Muzułmanów w VII wieku jest święte.

Jerozolima miasto trzech wielkich religii - dzisiaj świętuje kolorowymi przebraniami Purim. Nawet i to święto ma swój propagandowy sens. - "Wyszliśmy cało, nasze na wierzchu".

...

Dalszy ciąg nastąpi

NACZELNA

W krypcie Saula czekają
na przyjście Mesjasza.

KORESPONDENCJA Z WARSZAWY

RYSZARDA ŁADY

KPN chce Międzymorza

W dniach 28 i 29 marca odbył się w Warszawie IV Kongres Konfederacji Polski Niepodległej. Kongres rozpoczął się od odsłaniania legionowej pieśni "My, Pierwsza Brygada" oraz wniesienia sztandaru KPN przez trzyosobowy poczet w maciejówkach oraz oficera w galowym mundurze i rogatywce. Nad prezydium Kongresu wisiał transparent z cytatem z "Pierwszej Brygady": "Mówili, żeśmy stumanieni, nie wierząc nam, że chcąc to móc". 350 delegatów przy trzech głosach przeciwnych i trzech wstrzymujących się wybrało po raz pierwszy Leszka Moczulskiego przewodniczącym partii.

Istniejemy dalej

Pierwszym mówcą był Leszek Moczulski. Skandowano na jego cześć na stojąco: Leszek, Leszek oraz powitano go długotrwałą owacją. "Głównym celem Konfederacji Polski Niepodległej - powiedział - było odzyskanie niepodległości kraju. Dziś musimy sobie odpowiedzieć na pytanie, czy Konfederacja ma działać dalej. W Polsce są jeszcze relikty zniewolenia, ale w zasadzie odzyskałmy już niepodległość". Przypomniłmy, że artykuł 40 dotychczasowego statutu KPN przewidywał, że na najbliższym po proklamowaniu III Rzeczypospolitej kongresie Konfederacja może podjąć decyzję o samorozwiązaniu. Delegaci postanowili przez aklamację, że ich partia będzie w dalszym ciągu istnieć, gdyż jak zapisano w Akcie IV Kongresu "polska rewolucja bez rewolucji musi zostać zakończona". Delegaci złożyli uroczystą przysięgę postanawiając

"służyć sprawie niepodległości Ojczyzny, przestrzegać statutu, strzec tajemnicy i wypełniać zalecenia dyscyplinarne".

KPN steruje na rząd

Leszek Moczulski ostro skrytykował sytuację w Polsce, w której pewne główne siły polityczne zajmują się remontowaniem PRL i rządzą w starym stylu. "Ciagle jeszcze jest u nas obce wojsko i nie mamy rządu, który potrafiłby je sobie podporządkować. Jest też wiele relikwów zniewolenia. Wszystko co stare - łącznie z arogancją władzy - odradza się". Moczulski podkreślił, że KPN będzie przeciwstawiała się politycznym i gospodarczym zagrożeniom polskiego interesu narodowego. Polska dzięki temu powróci do grona krajów rozwiniętych. Szef KPN oświadczył, że jego partia od roli opozycyjnej będzie przechodzić na pozycję partii "biorącej główną część odpowiedzialności za Polskę" i "każdy, kto jest mocny duchem, będzie zdolny tworzyć z nami rząd". Zdaniem Moczulskiego liczebnie KPN jest trzecią siłą parlamentarną, ale pod względem siły politycznej - pierwszą. Siła ta będzie rosła, gdyż rośnie zaufanie społeczeństwa do KPN. Moczulski powiedział także, że nie jest pewien czy 400-osobowemu Sejmowi - bo nie licząc 60-osobowego Sojuszu Lewicy Demokratycznej co spotkało się z niebywałym aplauzem - uda się wyłonić większość, która zapewni trwałość rządu w kraju. Gdyby do tego nie doszło KPN będzie dążyć do rozpisania nowych wyborów parlamentarnych - nawet jeszcze jesienią tego roku. Za tydzień, za miesiąc, a

może za rok Konfederacja i tak przejmie władzę, ale nie zamierzamy budować rządu jednej partii - oświadczył Moczulski.

Wspólnota Międzymorza

W swym wystąpieniu Moczulski przedstawił także zarys swej wizji polityki zagranicznej. "Na pewno idziemy - powiedział przywódca KPN - do Europy zjednoczonej, ale nim nastąpi zjednoczenie jest rzeczą konieczną, aby zorganizować politycznie strefę Międzymorza" - kraje leżące na zachód od Rosji etnicznej i na wschód od Wspólnoty Europejskiej. Rzeczpospolita miałaby być głównym architektem tego projektu. Wspólnotę Międzymorza określił Moczulski także jako tę część Europy, która wyzwoliła się spod moskiewskiej hegemonii i zrzuciła ustrój komunistyczny, a dziś walczy z wewnętrznymi problemami. W skład Międzymorza miałyby wejść oprócz Polski - inicjatorzy wspólnoty, Ukraina, Czechy-Słowacja, Węgry, Białoruś, Litwa, Łotwa, Estonia i kraje bałkańskie. Kongres KPN wystąpił następnie z inicjatywą powołania Wspólnoty Międzymorza, która miałaby pełnić rolę "drugiego filaru jednoczącej się Europy".

ZChN nie konkuruje z KPN

Wśród gości zjazdu byli m.in. szef Kancelarii Prezydenta Janusz Ziłkowski, marszałek Sejmu i prezes Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego Wiesław Chrzanowski, Zofia i Zbigniew Romaszewscy oraz

liderzy ugrupowań chłopskich Waldemar Pawlak i Antoni Furtak - PSL "Porozumienie Ludowe". Ten ostatni stwierdził, że KPN i PL są jedynymi partiami, które "nie splamiły się współpracą z komunistami", dodając, że konieczne jest wejście KPN do koalicji rządowej i podkreślając, że zabiega o to u premiera. Chrzanowski podkreślił, że nie traktuje ZChN i KPN jako partii konkurencyjnych w dłuższej perspektywie. Między oboma partiami są wspólne cechy predysponujące nas do współpracy dla dobra ojczyzny. Zadeklarował gotowość współdziałania, która doprowadzi do uchwalenia przez Sejm wielu istotnych dla państwa ustaw. Listy z życzeniami do uczestników zjazdu przesyłał m.in. premier Jan Olszewski, Tadeusz Mazowiecki i Bronisław Geremek. Premier życzył delegatom, by "obecnie KPN odegrała w budowaniu polskiej demokracji tak znaczącą rolę, jaką wypełniła w walce o niepodległość".

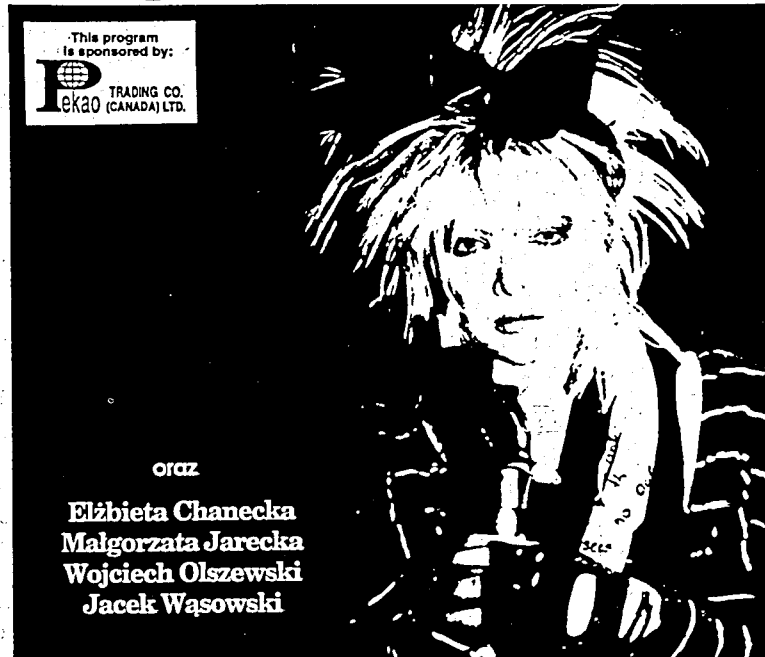
Rząd Ocalenia Narodowego

Na konferencji prasowej na zakończenie obrad IV Kongresu Konfederacji Partii Niepodległej Moczulski powiedział, że na początku kwietnia przedstawi "gabinet cieni". Wykluczył możliwość utworzenia koalicji z Unią Demokratyczną, gdyż KPN nie widzi siebie w zespole centru-lewicowym. Nie wykluczył jednak w sytuacji gwałtownych napięć społecznych udziału partii w Rządzie Ocalenia Narodowego, który połączyłby 400 posłów w jedną koalicję. Rząd taki na dłuższą metę byłby nie do utrzymania, ale w krótkim czasie mógłby uratować kraj przed katastrofą. Moczulski podkreślił także, iż pomimo nie popierania przez KPN w obecnej sytuacji masowych protestów społecznych, gdyby do takich doszło "KPN będzie zawsze po stronie społeczeństwa".

Ryszard Lada

ARTEX INTERNATIONAL
oraz POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT

MARYLA RODOWICZ

oraz
Elżbieta Chanecka
Małgorzata Jarecka
Wojciech Olszewski
Jacek Wąsowski

Jadą wozy kolorowe...

Producent: ANDRZEJ KOŁACZYŃSKI

TORONTO	SOBOTA 25 kwietnia godz. 16:30 i 20:00	
	330 LANSDOWNE AVE. WEST TORONTO SECONDARY SCHOOL Wjazd do podziemnego garażu z pld. strony budynku	
	Bilety w cenie \$15 i \$12 do nabycia w biurach POLIMEX: 215 Roncesvalles Ave., TORONTO - Tel. (416) 537-7914 3615 Dixie Rd. unit 11 MISSISSAUGA - Tel. (416) 238-6683 3482 Lawrence Ave. SCARBOROUGH - Tel. (416) 439-7132	
GRIMSBY	NIEDZIELA 26 kwietnia 1992 r. godz. 15:00	
	Sala ZPWK - Place Polonaise Bilety w cenie \$12 do nabycia przy wejściu	
LONDON	PONIEDZIAŁEK, 27 kwietnia 1992 r. godz. 20:00	
	419 Hill St. - Sala Parafii M. Boskiej Częstochowskiej Bilety w cenie \$12 do nabycia przy wejściu	

24, 25, 27, 29, 31, 32

PIENIĄDZ ROBI PIENIĄDZ

JAK CZYTAĆ TABELE GIEŁDOWE

Na prośbę Czytelników dzisiejszy odcinek poświęcimy jeszcze raz giełdzie i omówimy wcześniej zapowiedziany temat "Jak odczytywać tabele giełdowe", a do tematu podatków wrócimy w następnym artykule.

Zestawienia notowań giełdowych podawane przez gazety zawierają często, obok bieżącego kursu papierów wartościowych, różne dodatkowe informacje. W przypadku obligacji są to przede wszystkim: nominalna, bieżąca oraz efektywna stopa odsetkowa liczona za cały okres jaki pozostał do daty wykupu pożyczki (yield to maturity).

Nominalna stopa odsetkowa to ta, wg której dłużnik płaci odsetki i która została zawarta w umowie pożyczkowej oraz podana jest na obligacji. Bieżąca stopa odsetkowa wynika ze stosunku wielkości odsetek przypadających na rok i obliczanych wg stopy nominalnej do bieżącej ceny obligacji, czyli jest to stopa, wg której faktycznie "na bieżąco" liczy odsetki każdy nowy właściciel obligacji.

Z kolei efektywna stopa odset-

kowa stanowi stopę bieżącą skorygowaną o różnicę pomiędzy nominalną i bieżącą ceną obligacji, przy czym różnica ta przeliczana jest na stopę odsetek składanych za cały okres jaki pozostał do momentu ostatecznego wykupu obligacji przez pożyczkobiorcę.

Tak np. jeżeli cena nominalna 20-letniej obligacji wynosi \$1,000, a stopa odsetkowa 6,5% to jej właściciel otrzymywać będzie odsetki w kwocie \$65 rocznie. Jeżeli cena obligacji na giełdzie spadnie do \$900 to bieżące oprocentowanie wyniesie 7,22% ($(\$65/\$900) \times 100\%$). Po upływie roku przy tej samej cenie giełdowej (\$900) efektywne oprocentowanie za cały okres do wykupu wynosić będzie 7,5%. Będzie ono wyższe od bieżącego, ponieważ właściciel obligacji trzymając ją przez dziesięć lat otrzyma oprócz odsetek jeszcze dodatkowo \$100, tj. różnicę pomiędzy ceną nominalną i bieżącą (\$1,000 - \$900).

Jak z powyższego przykładu wynika efektywna stopa procentowa liczona za cały okres pozostający do

wykupu obligacji pozwala na określenie rzeczywistej rentowności lokaty kapitału w zakup określonych obligacji. Obliczona jednocześnie dla obligacji wystawionych przez wielu emitentów pozwala kupującemu porównać zyskowność różnych lokat sprowadzając niejako do wspólnego mianownika warunki różnych pożyczek (różne nominalne stopy odsetkowe oraz terminy pożyczek) i różne bieżące ceny obligacji.

Podobne wskaźniki jak przy obligacjach, umożliwiające porównanie względnej rentowności lokat, podaje się w przypadku kursu akcji. Najczęściej stosowanym jest przy tym wskaźnik obrazujący stosunek dochodu netto na jedną akcję do jej bieżącej ceny, w skrócie C/D (price earning ratio - P/E). Często podaje się ponadto stopę dywidendy (dividend yield) oraz tzw. pokrycie (cover).

Dochód netto, tj. zysk netto korporacji oblicza się odejmując od wielkości wpływów wszystkie poniesione koszty i należne podatki. Chcąc obliczyć wskaźnik C/D dzieli się ogólną kwotę dochodu netto przez liczbę akcji wypuszczonych przez korporację, a następnie bieżącą cenę akcji dzieli się przez otrzymaną liczbę. Jeżeli np. korporacja wypuściła 1,2 mln akcji, ich cena rynkowa wynosi obecnie \$20 za sztukę i w ciągu ostatniego półrocza dochód netto przedsiębiorstwa wyniósł 3,2 mln, to wskaźnik C/D wynosi:

$7.49 = \$20 / \2.67

1	2	3	4	5	6	7	8	9
52 weeks high low	stock	div.	high	low	close	chg.	vol 100s	PE
16.8 9.15	AAR	.48	12.25	12	12.25		306	17

- 1 - najwyższy i najniższy kurs akcji w ciągu ostatnich 52 tygodni
- 2 - skrócona nazwa korporacji
- 3 - dywidenda w dolarach na jedną akcję
- 4 - najwyższy kurs zanotowany w ciągu dnia
- 5 - najniższy kurs zanotowany w ciągu dnia
- 6 - kurs, wg którego została zawarta ostatnia transakcja (kurs zamknięcia)
- 7 - różnica między kursem zamknięcia dzisiejszym i poprzednim
- 8 - wielkość sprzedaży w ciągu dnia, licząc w pakietach zawierających po 100 akcji
- 9 - P/E wskaźnik (wyjaśniony w dzisiejszym artykule)

Uważa się, że im niższy jest ten wskaźnik, tym kupno określonych akcji jest lepszą lokatą kapitału. Należy jednak pamiętać, że wskaźnik ten odzwierciedla przeszłość, czyli ma charakter historyczny. O zyskowności lokat w akcje decydować będzie przyszłość poszczególnych korporacji.

Stopa dywidendy jest wskaźnikiem bardziej jednoznacznym niż wskaźnik poprzedni. Oblicza się ją dzieląc kwotę dywidendy ostatnio rozdzielonej na jedną akcję przez jej cenę. Jeżeli więc np. dywidenda wynosiła \$1.6, a bieżąca cena akcji \$28, to stopa dywidendy kształtuje się na poziomie $5.71\% = \$1.6 / \28 . Stopa dywidendy podawana jest m.in. dlatego, że umożliwia porównanie rentowności kapitału ulokowanego w akcje z rentownością lokat przynoszących stały dochód.

Z kolei "cover" stanowi stosunek dochodów netto korporacji przypadających na jedną akcję do jednostkowej dywidendy. Przy uwzględnieniu liczb z poprzednich przykładów wskaźnik ten wyniesie $1.67 = \$2.67 / \1.6 . Wskaźnik pokrycia obrazuje politykę kierownictwa korporacji w dziedzinie korzystania z wypracowanych dochodów. Może ono mianowicie wykazywać skłonności do wypłacania akcjonariuszom wysokich dywidend lub do pozostawiania w przedsiębiorstwie przeważającej części zysków netto, powiększając tym samym kapitały wnoszone przez akcjonariuszy. Ten drugi sposób postępowania obniża wprawdzie bieżącą dochodowość akcji, ale jednocześnie stanowi podstawę do zwiększenia jej dochodowości i tym samym ceny w przyszłości. Umożliwia w ten sposób przedsiębiorstwu podjęcie inwestycji lub ewentualne zmniejszenie kosztów działalności przez ograniczenie zakresu wykozystania kapitałów obcych.

Aby ułatwić Państwu korzystanie z danych zawartych w codziennej prasie w jej finansowej części podajemy na poprzedniej stronie przykładowe notowania giełdowe z "Globe & Mail" z 26 listopada 1991 roku i ich interpretację

**RYSZARD BIERYLO
MAREK KAWKA**

**RYSZARD BIERYLO MAREK KAWKA
UNIVERSE FINANCIAL**

**• PODATKI • MUTUAL FUNDS • RRSP
• UBEZPIECZENIA • SCHOLARSHIPS**

- współpracujemy z wieloma instytucjami finansowymi;
- nieustannie poszukujemy wartościowych produktów i nowych strategii inwestycyjnych;
- tylko te, które spełniają nasze wysokie wymagania uznajemy za godne polecenia naszym Klientom.

**PROFESJONALNA PORADA NIE KOSZTUJE, A POMOŻE CI
ZAOSZCZĘDZIĆ TYSIĄCE !!!**

TEL. 891-5322 lub 748-0786

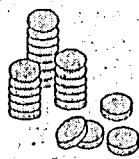
**RICHARD'S INCOME
TAX SERVICE**

**JUŻ WKRÓTCE I TY MUSISZ ROZLICZYĆ SIĘ Z PODATKÓW!
ROZLICZENIA DLA FIRM I OSÓB INDYWIDUALNYCH
TEL. 748 - 0786**

JAAS

HALINA BARANOWSKA

M.A. A.I.I.C.

**INWESTYCJE Z ZYSKIEM
12% PLUS**

oraz

- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia chorobowe
- Ubezpieczenia hipoteki
- Planowanie finansowe
- Planowanie emerytalne
- RRSP, RRIF, renty dożywotnie
- Plany edukacyjne

Aby jutro było lepsze zaplanujmy je już dziś!

Po dodatkowe informacje proszę dzwonić:

TEL. (416) 629-8322 lub (416) 740-7463

Fax (416) 629-4767

5160 Explorer Dr., Suite 22, Mississauga, Ont. L4W 4T7

WSZYSTKO GRA

W niedzielne popołudnie 15 marca do domu SPK na Beverley ściągnęły chmary dzieciarni. Magnesem był koncert pod nazwą "Wszystko gra", specjalnie przygotowany dla dzieci przez Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne. W imię prawdy trzeba jednak sprostować, że to "Wszystko" nie tylko grało, ale również śpiewało i recytowało.

Dzieciarnia wypełniła salę, zajęła większość krzeseł, siedziała na podłodze, podsuwając się niemal pod nogi dyrygenta. Wszystkie, bez wyjątku, dzieci były zachwycone i bawiły się doskonale, a swoje zadowolenie wyrażały głośno i krzykliwie. Większości dorosłych rosły serca, gdy widzieli jak ich pociechy się bawią, a i sami po cichu bawili się nimi. Czy byli jacyś malkontenci? Należy wątpić. Nawet ci, którzy przywieźli swoje latorośle, traktując to jako smutny obowiązek, zmienili zdanie w trakcie Koncertu i wychodzili rozbawieni. Oczywiście, Brzechwa, nie jest naszym czwartym wieszczem, a jego czasem częstochowskie rymy, to nie "Król Duch", czy "Dziady". No, ale z drugiej strony, nikt z nas samymi wieszczami nie żyje, choć nie każdy ma odwagę głośno się do tego przyznać...

Całość bardzo sprytnie ułożyła i wyreżyserowała Maria Nowotarska. W pierwszej części grupa aktorów, recytując wiersze Wandy Chotomskiej, w sposób dowcipny zaznajomiła nas z różnymi instrumentami muzycznymi, a muzycy ilustrowali to próbkami gry na poszczególnych instrumentach. Krzysztof Jaworski jako zabawny profesor związał całość w formę lekcji, bez trudności nawiązując kontakt z widownią. Jaworski junior zabłysnął jako solista, wykonując na trąbce melodię hejnału mariackiego.

Po zapoznaniu się z instrumen-

tami, widownia miała okazję usłyszeć je "w akcji", gdy orkiestra "Continuo Ensemble" wspomagana przez młodocianych uczniów Runnymede School of Music, wykonała "Symfonię dziecięcą" Leopolda Mozarta. Dzieci, zgodnie z partyturą, grały na instrumentach - zabawkach, trąbce, bębnie, triangu, naśladując głosy ptaków i stwarzając nieoczekiwane, a dowcipne efekty dźwiękowe. Maestro Jaśkiewicz, z wielką powagą dyrygował, wskazując każdemu członkowi orkiestry właściwy moment "wejścia" z jego instrumentem muzycznym. Była to rozrywka raczej dla nieco starszych dzieci i dla dorosłych, ale najmłodszy, rozochoceni pierwszą częścią, również i symfonię papy Mozarta przyjęli z ogromnym entuzjazmem.

Trzecią część stanowiło dowciple widowisko z życia Jarzyn. Piosenki z muzyką Drobnera, do słów Brzechwy wykonywali z dużym entuzjazmem, chóralnie lub solowo, aktorzy znani już widowni z części pierwszej. Na kurtynie Kuba Brygalski namalował różne jarzyny, a wykonawca, wystawiając głowę przez dziurę w odpowiedniej jarzynie, wcielił się w tę lub inną jarzynową postać.

W jarzynowych rolach zabłysnęli Krzysztof Jaworski, Kaja Kramarz, Andrzej Pasadyn, Krzysztof Stelmazyk, a reszta zespołu, Janina Dziędziola, Katarzyna Issel, Katarzyna Jaśkiewicz, Wojtek Jaśkiewicz, Barbara Kusiba, Jadwiga Ottmar i Danuta Segen nie pozostała daleko w tyle.

Tyle ta lśniąca strona medalu. Ale koncert, jak każda publiczna impreza ma też i drugą stronę medalu, tę wyrażającą się w dolarach i centach. Za bilety wstępu płacili tylko dorośli; dzieci wchodziły za darmo. Dzieciarni, jak już powiedzieliśmy,

była pełna sala, a dorosłych tylko tyle, ile było potrzeba, aby te tabuny na Beverley przywieźć. Nie trudno przewidzieć, że nieliczne bilety nie były w stanie opłacić kosztów. Mimo pomocy Honorowego Koła Przyjaciół Harcerstwa, Towarzystwo Muzyczne dopłaciło do koncertu blisko tysiąc dolarów. Nie, to nie była katastrofa finansowa, bo Towarzystwo potraktowało koncert jako funkcję społeczną i strata była przewidziana w budżecie. Te tysiąc dolarów, to dobra inwestycja, bo to kapitał włożony w wychowanie młodego pokolenia. Szkoda tylko, że inne bogate polonijne instytucje tego nie rozumieją lub nie chcą rozumieć. Niemożność lub niechęć pomocy finansowej dla Towarzystwa, instytucje te tłumaczą ważniejszymi potrzebami. Oczywiście ważniejsze potrzeby istnieją. Ale nie popadajmy w skrajność, bo wtedy każdy z nas powinien sprzedać wszystko co posiada, zamieszkać w psiej budzie, a pieniądze uzyskane ze sprzedaży majątku podzielić na trzy kupki: jedną z nich ofiarować polskim kościołom na Litwie, drugą posłać Polakom w Kazachstanie, a trzecią przeznaczyć na zakup zboża dla głodującej Etiopii. Jeżeli tego nie robimy, to pomyślny również, że warto choć małą część pieniędzy wpłacanych na cele dobroczynne, przeznaczyć na wszczanie inteligencji i polskości w łebki naszych najmłodszych tu, w Toronto. Powtarzam - jest to doskonała inwestycja.

PIEKIELNY PIOTRUŚ

P.S. Dobrze poinformowane źródła zapewniają nas, że prowadzone są rozmowy z parafią św. Maksymiliana Kolbe w sprawie możliwości powtórzenia koncertu w sali parafialnej w Mississauga.

Na Gwiazdkę otrzymałam od moich kanadyjskich przyjaciół piękny prezent: książkę, napisaną wprawdzie po niemiecku, ale poświęconą Polsce, albo mówiąc ściślej Polakom, którzy emigrowali do Austrii. Moi przyjaciele, którzy sprezentowali mi tę książkę (świadomi, że znam znakomicie język niemiecki), byli nią wyraźnie zafascynowani i zachwalali mi ją usilnie.

Już sam tytuł tej książki: "Die bucklige Welt", czyli "Garbaty Świat" wskazuje, że autor Adam Zieliński,

mieszkający zresztą stale we Wiedniu (jak wynika z obwoluty) ostro dostrzega konfliktowość, napięcia i dramatyczność naszych czasów. Wiele, jeśli nie wszystko co się wokół nas Polaków pod koniec XX wieku dzieje, jest przecież często wbrew logice, wręcz na opak.

Główny bohater "Garbatego Świata" Leski ucieka przed komunizmem z Krakowa do Wiednia i od pierwszej chwili swojej emigracji zostaje skonfrontowany - skąd my to znamy? - z chłodem, obojętnością, nietolerancją i obcością austriackiego środowiska. W pojęciu ludzi nad Dunajem, Polska wciąż jeszcze uchodzi za kraj białych niedźwiedzi, kraj anarchii i "polskiego nieładu", czyli niesławnej: die polnische Wirtschaft. Z drugiej strony oficjalni reprezentanci Polski we Wiedniu - pracownicy ambasady - to przecież ubeci, dwójkarze i donosiciele, którzy każdego emigranta z kraju najchętniej by zniszczyli psychicznie, a jeszcze lepiej fizycznie, tylko dlatego, że miał czelność uciec od socjalizmu.

Książka Adama Zielińskiego - niezwykła, szczerza i porywająca - to żywa, autentyczna historia naszych czasów, naszego narodu. Mowa w niej i o Jolancie, młodej dziewczynie, której marzy się wolność na Zachodzie, mowa jest także o Lo, starym komuniście, który uświadamia so-

JAK NAS WIDZA

"GARBATY ŚWIAT"

konfekcję, zwykle szmaty. Nomen omen? Ale nawet i to spotkanie wyznacza bohaterowi książki nową klęskę.

Adam Zieliński posłużył się w swojej książce metodą retrospekcji. Może właśnie dlatego udało mu się przedstawić swoich bohaterów w dynamicznym rozwoju. Są to żywi, nie papierowi ludzie z ich wszystkimi dobrymi i złymi cechami. Autor niczego nie upiększa, ale też niczego nie zataja. Toteż

Leski, który wykazuje żelazną wolę w swej osobistej potyczce z komunizmem, składa się jak szczyryk przed młodą, bardzo młodą dziewczyną, starając się o jej uczucie. Samo życie!

Inny z bohaterów książki "Garbaty Świat" polski Żyd, Moldauer, na zawsze związany z Krakowem tęskni nieustannie za swoim miastem rodzinnym, zawsze świadomy tego, że opuścił je nie ze względu na rzekomy antysemityzm Polaków (którego zresztą nigdy nie odczuwał), a tylko po to, aby uciec od bolszewizmu. Tu uwaga: autorowi książki udało się, między innymi, przedstawić kwestie polsko-żydowskie prawdziwie, bez tendencyjnych uproszczeń i subiektywnych, propagandowych frazesów. Zieliński przyczynia się intensywnie do oczyszczenia atmosfery między Polakami a Żydami, sprowadza stosunki między oboma nacjami do właściwych proporcji.

Adam Zieliński napisał "Garbaty Świat" dla zachodnio-europejskiego czytelnika. Posłużył się wartkim, literackim, fabularnym i komunikatywnym językiem niemieckim (nie gardząc wiedeńskim "slangiem") nie rezygnując jednak z polskiego kolorytu. Udało mu się wyrazić w obcym języku polską specyfikę, którą tak wymownie symbolizują np. "brzozy nad Wisłą". Efekt, który osiągnął jest znamienity, pokazał bowiem wielkie

sprawy polskiego "piekielka", przez które musi, poza granicami Polski, przejść każdy polski emigrant aż po indywidualny los zwykłych, szarych ludzi. Kiedy pisze, na przykład o Jolancie i jej kontaktach z polską ambasadą we Wiedniu, udowadnia, że emigracja jest dla każdego, niezależnie od wieku, zawodu, płci i wykształcenia niczym innym tylko drogą przez mękę, właśnie tym tytułowym "garbatym światem".

Autorowi udaje się przy tym wszystkim udowodnić, że tak czy owak oplaca się jednak być porząd-

nym, uczciwym człowiekiem z honorem. Zieliński robi wrażenie, że chciałby, aby jego czytelnik zrozumiał, że jedyne co się w życiu liczy to tolerancja wobec innych, to uczucie jedności z innymi narodami.

"Garbaty Świat" Adama Zielińskiego wydał mi się śmiałą i niezwykłą lekturą. Widzę w niej wiele analogii do innych środowisk emigracyjnych, które znam od podszewki. Spotykałam takich Leskich, takie Jolanty w Londynie, spotykam ich teraz w Toronto. Trafnie i przenikliwie podpatrzone - daje dużo do myślenia!

Książka wydana jest przez EDITION FISCHER im. R.G. Fischer Verlag, we Frankfurcie nad Menem (ISBN 3-89406-186-3, Adam Zieliński - "DIE BUCKLIGE WELT").

Mam nadzieję, że książka ta szybko odniesie zasłużony sukces i że ktoś przytomny pokusi się o wydanie jej w języku polskim, a może nawet i w angielskim. Osobiście, będąc teraz pilnie wypatrywała dalszych książek tego, dotychczas mi nieznanego, autora.

N.G.-Z.

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 531-4647 Fax: 531-2396

- ☐ ZAPROSZENIA
- ☐ WIZY
- ☐ WYMIANA PASZPORTÓW
- ☐ UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH
- ☐ BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

UBEZPIECZENIA NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE SKLEPY

HUMBERVIEW TRAVEL

183 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT.
TEL. (416) 588-0039 Fax: 531-2396

W ciągu ostatnich kilku lat w Wielkiej Brytanii zaobserwowano masowe występowanie nieznanego dotychczas choroby bydła, gąbczastego z wyrodnienia mózgu (encephalitis spongiformis) - choroby, której nadano popularną nazwę "mad cow disease" - choroba wścieklej krowy. Chore na gąbczastość mózgu zwierzęta wykazują szereg zaburzeń neurologicznych, szczególnie w zachowaniu i w chodzie, ale definitywne rozpoznanie możliwe jest dopiero na sekcji po stwierdzeniu charakterystycznych zmian w mózgu. Oblicza się, że od listopada 1986, kiedy to zanotowano pierwszy przypadek "wścieklej krowy", ofiarą choroby padło ponad 18 tysięcy sztuk bydła.

Skąd nagle mogła pojawić się "nowa" choroba? Po nitce do kłębka, epidemiolodzy doszli, że źródłem zakażenia była pasza, do której w Wielkiej Brytanii od lat dodawano, odpadki rzeźne oraz mięso padłych owiec. U owiec już od 200 lat znana była choroba, zwana "scrapie", której objawy, a przede wszystkim obraz patologiczny mózgu przypominały objawy i patologię choroby wścieklej krowy. Scrapie powodowane jest przez zagadkowy "powolny wirus", czynnik zakaźny, który według epidemiologów nie może przenosić się na inne gatunki. Skoro więc, wbrew ustalonym przez uczonych regułom wirus przenosił się z owiec na bydło, to co stoi na przeszkodzie, aby z bydła przenosił się na człowieka? Pytanie to zadało sobie wielu Brytyjczyków i w rezultacie wybuchła mała panika, a spożycie wołowiny w Wielkiej Brytanii spadło o 20%.

Czym więcej interesowano się gąbczastością mózgu, tym więcej niepokojących faktów zaczęło wychodzić na jaw. Okazało się, że wirus gąbczastości nie po raz pierwszy przekroczył barierę gatunku. W Stanach Zjednoczonych zauważono występo-

wanie gąbczastości u norek i jeleni, w obydwu wypadkach w wyniku zakażenia wirusem owczym. Przypadek gąbczastości u kota w Wielkiej Brytanii nasunął tylko jeden wniosek: kot musiał zakażać się wirusem scrapie przez odpadki mięsa owczego, użyte do przygotowywania kocich puszek. Co więcej, przez eksperymentalne zakażenie w laboratorium udowodniono, że choroba

i że właściwie nie wiemy nic o "wirusie" powodującym tę chorobę.

Dotychczas, za najbardziej prymitywną formę życia uważano wirusy. Do zakażenia wirusem istotne jest przeniesienie, z jednej ofiary na drugą, najprostszej formy życia i dziedziczenia, jakim są kwasy nukleinowe. Kwasy nukleinowe, posługując się biochemicznym warsztatem komórek żywiciela, formują ze znajdujących się tam związków chemicznych wirusowe białka i nowe cząsteczki kwasów nukleinowych - nowe wirusy gotowe do zakażenia nowych komórek. Białka, tak wirusowe, jak i nasze własne, nie mogą odtworzyć się same - do ich powstania potrzebne są zawsze kwasy nukleinowe. Natomiast wirus gąbczastości mózgu, jak twierdzi amerykański neuropatolog, Stanley Prusiner, to cząsteczki białka nie zawierające zupełnie kwasów nukleinowych. Stwierdzenie

to, w zasadzie, podważa wszystkie, ustalone od lat, podstawowe prawa biochemii życia. Wyobraźmy sobie, że nagle na parkingu, samochody zaczynają się same rozmnażać bez interwencji mechaników i użycia odpowiednich maszyn. Jedno i drugie, spontaniczne rozmnożenie samochodów i rozmnożenie białka bez udziału kwasów nukleinowych jest teoretycznie niemożliwe. Ponieważ jednak proces rozmnożenia białka zachodzi, musi on być oparty na mechanizmie biologicznym, zupełnie dotąd nieznanym. Wyjaśnienie biologii rozmnażania się "wirusa" gąbczastości otworzy nowy, zupełnie dotychczas nieznaną dziedzinę biologii, a odkrywcy niewątpliwie przyniesie nagrodę Nobla.

Ponieważ czynnik zakaźny gąbczastości nie odpowiada definicji wirusa, Prusiner stworzył dla niego nową nazwę: "prion". Badania wykazują, że priony, oprócz scrapie, wy-

Ciąg dalszy na str. 48

CZY GROZI NAM CHOROBA WŚCIEKŁEJ KROWY?

ZDROWIE

ZDROWIE KOBIETY

ŻYĆ DŁUŻEJ, WYGLĄDAĆ MŁODZIEJ...

Przywilejem i cechą kobiet zawsze była uroda. Naturalnym dążeniem każdego człowieka jest zachowanie zdrowia, młodego wyglądu i długiego życia. Dalecy jeszcze jesteśmy od znacznego przedłużenia życia, natomiast zauważalnym sukcesem jest przedłużenie okresu młodości. Wiele osób nie tylko czuje się, ale i pozostaje dłużej młodymi. Coraz więcej kobiet pomimo przekroczenia 40 lat wygląda nadal równie atrakcyjnie, jak kobiety dwudziestoletnie.

Do najbardziej znanych kobiet, którym udaje się zachowywać młody wygląd należą 50-letnia Jane Fonda i 45-letnia Cher. Nie trzeba szukać jednak tak daleko, wśród zupełnie przeciętnych ludzi spotyka się coraz więcej osób, które są dużo starsze niż ich wygląd na to wskazuje.

Jakie są główne czynniki poprawy zdrowia i wyglądu kobiety? Sztuka zachowania młodego wyglądu wynika nie tylko z postępu medycyny, ale z dużo większej świadomości i wiedzy kobiet jak należy postępować, aby zachować urodę i przedłużyć młodość. W tym i w kolejnych numerach ECHA napiszę o najważniejszych czynnikach pozwalających utrzymać dobrą kondycję, wygląd, a także o kobiecych chorobach, leczeniu i ich zapobieganiu.

Na efektowny i młody wygląd kobiety składa się nie tylko dobra, szczupła sylwetka, ale także cera, włosy, oczy, brak zmarszczek i zrywków na nogach. Nie bez znaczenia jest sztuka czucia się młodym i neutralizowania stresu, który ma bardzo niszczące działanie na ludzki organizm. Jednym z najważniejszych, coraz bardziej znanych "sekreto-ów" jest zmiana stylu życia na naturalny i jak najszersze stosowanie leczenia

naturalnego. Co za tym się kryje? Otóż leczenie naturalne przykładą ogromną wagę do "prevention", czyli działalności zapobiegawczej, i stosowania w jak najszerszym zakresie naturalnych środków leczniczych. Naturalne środki lecznicze są przeważnie pozbawione efektów ubocznych i działają wzmacniająco na cały organizm przywracając naturalne siły odpornościowe. Punktem startowym do rozpoczęcia poprawy zdrowia jest zdecydowanie się na zmianę diety. Nie proponuję i nie oczekuję tutaj, że ktoś w ciągu jednego dnia będzie w stanie wprowadzić drastyczne zmiany. Pamiętajmy, że im wcześniej zdecydujemy się na zdrowsze jedzenie, tym lepszy będzie skutek tych zmian na naszą kondycję i zdrowie. Zmiany w naszej diecie rozpoczynamy od wprowadzania większej ilości produktów bezmięsnych, przede wszystkim różnych jarzyn, bogatych zarówno w białko, jak i witaminy i minerały.

Jarzyzny nie powinny być długo gotowane, a jedynie "parowane" w małej ilości wody przez kilka minut. Podaje się je z niewielką ilością masła czosnkowego lub posypane serem parmesan. W księgarniach można znaleźć wiele książek z przepisami zdrowego, jak i smacznego jedzenia.

Nieprawidłowa, bogata w tłuszcze dieta daje o sobie znać problemami skórnymi. U nastolatków objawiają się one często w postaci młodzieńczego trądzika. Leczenie trądzika jest najbardziej skuteczne przez zmianę diety, jak również zastosowanie leków ziołowych.

Starzenie i niszczenie skóry następuje w wyniku nadmiernego wysuszenia, mniejszego natłuszczenia jej i wilgotności. Wysuszenie skóry

może być spowodowane czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Do przyczyn wewnętrznych należą między innymi zaburzenia przemiany materii, oraz niewystarczająca ilość płynów dostarczanych do organizmu. Z zewnętrznych czynników zbyt suche powietrze w pomieszczeniu może spowodować nadmierne wysuszenie skóry. W codziennej pielęgnacji skóry należy kierować się indywidualnymi właściwościami skóry. Wybierając kosmetyki ziołowe i nie tylko, uwzględnić należy te, które zawierają dużo związków słuzowych i pektyn działających ochronnie na skórę i zapobiegających jej przesuszeniu i szybkiemu odwodnieniu.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-6527

SALATA Z POMARAŃCZAMI

Przygotować składniki:

- pęczek watercress pokrojony na 1 cm długie kawałki,
- 1/2 czerwonej cebuli pokrojonej w cienkie plasterki,
- 4,5 liści salaty typu "escarole" lub "endive" porwanej na nieduże kawałki,
- 2-3 pomarańcze "navel" obrane bez pozostawienia białej skórki i pokrojone w plasterki,
- łyżka soku pomarańczowego, łyżeczka soku cytrynowego,
- 3 łyżki oleju z oliwek lub canola,
- pieprz, sól i vegeta do smaku,

1. W małym naczyniu wymieszać olej z sokami pomarańczowym, cytrynowym i pieprzem i małą ilością vegety lub soli, odstawić sos (dressing) do lodówki.

2. W szerokim naczyniu do salaty ułożyć warstwami: przemianą z cebulą i pomarańczami, pozostawić na godzinę w lodówce.

3. Tuż przed podaniem polać salate wcześniej przygotowanym dressingiem.

Szukając właściwej perspektywy

Homoseksualizm - karcie czy hołubić? Jest to problem przewijający się od pewnego czasu na łamach prasy i w pozostałych środkach masowego przekazu. Nabral on ostatnio pewnej pikanterii w ECHU. Sprawila to polemika pani Marii Bobrowskiej-Gacek. Mimo, że nie jestem zwolenniczką prowadzenia polemik na zasadzie strzelania z procy w przeciwnika, przeczytałam artykuł pani Marii z zainteresowaniem. Nigdy dotąd nie dostrzegłam w wypowiedziach pana Stanisława Siekanowicza pruderii, zakłamania, czy chowania głowy w piasek. Co do braku perspektywy, jeśli taki miałby miejsce w ocenie środowiska homoseksualistów autora "O AIDS (politycznie nieprawidłowo)" zaistniałaby sprzeczność interesów autora z charakterem jego wypowiedzi. Wierzę jednak, że pan Siekanowicz widział opisywany problem z jakiejś perspektywy, tyle że innej niż autorka polemiki i zapewne według niej niewłaściwej. W takim razie zarzut braku perspektywy jest jedynie przejęciem wynikającym z emocji włożonej w temat. Ale czy zaangażowanie emocjonalne powinno być przyczyną zarzucania komuś reprezentującemu inny pogląd na sprawę "prymitywnych uczuć pogardy i nienawiści"? Zawsze uważałam, że zaczynamy obrażać rozmówcę - przeciwnika, gdy zaczynają nam się kończyć argumenty na poparcie lansowanej tezy. W tym wypadku, biorąc pod uwagę wykształcenie pani Bobrowskiej-Gacek, nie wątpię, że w miejscu powyższych zarzutów mogły się znaleźć słowa próbujące przekonać czytelnika do jej punktu widzenia problemu. Ja, na przykład, nie czuję się przekonana. Nie jestem zwolenniczką izolowania czy prześladowania ludzi o odmiennych potrzebach. To, że mają swoje bary i kluby jest rzeczą zupełnie zrozumiałą. To, że są to miejsca zamknięte dla całej reszty też nie budzi protestów

mimo, że do pozostałych barów i klubów zachowali oni wstęp wolny. Z jednej strony chcą zachować swoją tożsamość, z drugiej nie stracić kontaktu z resztą świata. Jak dotąd wszystko ma jakiś sens. Wszystkie mniejszości, choć czasem trudno postawić je w jednym szeregu, mają swoje prawa. Problem powstaje dopiero wtedy, gdy rodzi się zagrożenie praw i bezpieczeństwa innych grup ludzi. W tym przypadku trudno powiedzieć, że go nie ma.

Fakt, że rozpowszechnienie się HIV w środowiskach homoseksualnych było tylko przypadkiem nie zmienia stanu rzeczy. Wskazywanie młodzieży, jako potencjalnie równie niebezpiecznej grupy w procesie przekazywania wirusa, nie jest żadnym rozwiązaniem. Nie zmienia faktu, że jak do tej pory największa ilość nosicieli HIV w Ameryce jest wśród homoseksualistów. To oni właśnie, zwłaszcza ci prowadzący podwójne życie, stanowią największe zagrożenie. Czy w takiej sytuacji wypada zdąć się na poczucie świadomości zagrażających i zagrożonych, na zbawczą rolę kondoma? Czy ryzyko pomyłkowego stwierdzenia HIV równoważy ryzyko nieświadomego posiadania wirusa? Jak będziemy się czuć patrząc na zarażone matki oczekujące narodzin zarażonych dzieci. W sytuacji, gdy, jak zauważyła pani Maria Bobrowska-Gacek, **przeniesienie się wirusa do populacji heteroseksualnej jest tylko kwestią czasu** wprowadzenie obowiązkowych badań na HIV mogłoby zapobiec wielu kolejnym tragediom. Humanitaryzm w stosunku do potencjalnych nosicieli tego nieokreślonego wirusa nie zwalnia nas od humanitarnego podejścia do ludzi zdrowych. Czekanie z założonymi rękami na cudowną szczepionkę, złożenie pozostałych nadziei w ręce przemysłu gumowego i uznanie badań na HIV za prześladowanie może doprowadzić do sytuacji, w której prześladowany stanie się prześladowcą.

Należałoby również pamiętać, że dopiero zlokalizowanie AIDS skierowało tak dużą uwagę na środowisko homoseksualne. Od tego momentu zaczęto intensywnie interesować się przyczynami i skutkami inności tych ludzi. Pojawilo się pytanie, jak często człowiek się z tym rodzi, a jak często wykształca tą inność w sobie na bazie zderzeń z otaczającym go światem. Lecz, czy w tym wszystkim chodzi o dokonanie kolejnego podziału? Nie wyobrażam sobie również w obecnej chwili dotarcia do przyczyn. Akurat w tej sprawie warto by większą uwagę zwrócić na negatywne skutki i od nich zacząć. Torpedowanie zaś takich działań pod hasłem **obrony praw człowieka** jest sprzeczne z prawem innego człowieka. Z prawem do obrony poczucia własnego bezpieczeństwa, bezpieczeństwa dorastających dzieci. Wreszcie z prawem do prawdy.

Nie mogę zgodzić się z punktem widzenia, z którego wynika, że chory będzie zniszczony przez wyżytych ludzkich i chrześcijańskich odruchów zdrowych. Nie potrafię też uznać nosiciela HIV za człowieka zdrowego bez względu na to czy jest on homoseksualistą czy nie. Dlatego uważam, że dyskusję dotyczącą środowiska homoseksualnego, w którą zaangażował się także Kościół, należy skierować na przekonanie tych ludzi i nakłonienie ich do badań. Fakt, że możliwość rozprzestrzenienia się wirusa jest wiele nie upoważnia do rezygnacji z próby likwidowania choć jednej z nich.

Na zakończenie chciałabym przytoczyć niektóre z maksym Pitagorasa, który oprócz zależności w trójkącie przekazał ludziom wiele myśli filozoficznych. Przemyslenia jego i innych starożytnych filozofów, zapisane przetrwały do dziś. Wierzę, że zetknięcie się z nimi może być dla każdego ciekawym przeżyciem i wzbudzić refleksje na wszystkie ludzkie tematy, jakim jest również poruszany wyżej. Należy tylko interpretację słów filozofa pozostawić

własnym odczuciom niekoniecznie ujmując w słowa to "co poeta miał na myśli".

A oto niektóre maksymy Pitagorasa:

- Ognia mieczem nie poruszać
- Wagi nie przechylać
- Cieżaru nie dokładać, ale raczej go ujmować
- Łoże mleć zawsze zaścielone
- Podobizną Boga nie zdobić palca
- Nie chodzić utartą drogą
- Zbyt chętnie nie podawać prawicy
- Nie żywić ptaków drapieżnych.

Tekst źródłowy: Diogenes Laertios. "Żywoty i poglądy słynnych filozofów".

Z wyrazami szacunku
IWONA BIDA

Droga Pani Redaktor oraz Wy Fanie i Fanowie!

Nie uprawiam językowej pruderii, to znaczy nie rzucam klątwy na nikogo, kto używa czy wprowadza obce słowa do języka polskiego. Czy można zastąpić słowo komputer? Polskiego odpowiednika nie ma! Jak ktoś się bardzo postara, może uda mu się coś wymyśleć, ale i to nie gwarantuje powodzenia. Język chodził sobie swoimi własnymi ścieżkami. Wystarczy tylko przypomnieć, że popularny przed I wojną "bryftrygier" został bez reszty i bezboleśnie zastąpiony przez listonosza, a biedna "podomka" przegrała ze szlafrokiem.

Pani Ewa Sobierajska w miło napisanej recenzji o koncercie Niemena w Toronto używa słowa "fanka" na określenie wielbiciela pici żeńskiej. Może to słowo się i przyjęło w języku polskim, ale póki co starajmy się, ażeby nie. Brzmi jakoś tak dziwnie. Mnie osobiście coś się casie (jak mówi Pietrzak), jak czytam to słowo. Ponadto użytkownicy słowa "fan" niechybnie popadną w kłopoty z gramatyką. Bo jakże to je odmieniać? Komu czemu: fanowi (czy fanu)? A "fane", czy to drugi przypadek liczby mnogiej rodzaju żeńskiego, czy też pierwszy przypadek liczby pojedynczej zdrobnienia rodzaju męskiego? Słoworymuje się z "brytfanką" i kilkoma innymi, śmiesznymi

wyrazami, co nie dodaje mi ani uroku ani powagi.

Zaglądamy do słownika angielskiego: jest! Pamłędzy "famulus" a "fanatic": **fan (slang)** devotee of a specified amusement, as film fans, football fans, fan mail = letters from fans. **Abbreviation of "fanatic"**. A więc słowo slangowe, żargonowe, niezbyt szczęśliwy skrót od fanatyka. Jeżeli mamy już wprowadzać obce słowa (zaśmiewać język, jak chcą purysci) to wprowadzajmy wyrazy dobrze się prowadzące, porządne, a nie jakieś wątpliwej konduty skróty slangowe!

Wydaje mi się, że akurat w tej szufladce języka polskiego znajdujemy więcej odpowiednich słów niż w angielskim: "wielbiciel", "entuzjasta"

The W.Reymont Foundation

Credo:

"Polskie dziedzictwo kulturowe, naszą dumą i powinnością" organizuje

22 KONKURS RECYTATORSKI - WIOSNA '92

Motto:

"Oto dom mój - cztery ściany wiersza w mojej pięknej ojczyźnie - polszczyźnie"

J.Tuwin: "Zieleń"

Termin: 26.04.1992, niedziela, godz. 11:00 a.m.

Miejsce: Bishop Marrocco/Thomas Merton High-School,

(może to nie takie bardzo polskie, ale zadamowane), "miłośnik" tu rodzaj żeński jest nieco niebezpieczny - "miłośnica" zgorszyłaby Reja i Kochanowskiego, no i specyficznie polski "kibic". Tego ostatniego używa się tylko w odniesieniu do imprez sportowych. Natomiast "fanatyk" nie pasuje nigdzie! Chyba tylko na określenie indywiduów, które podczas meczów piłki nożnej mordują swoich kolegów, których jedyną winą jest to, że są kibicami przeciwnego drużyny!

Przypuszczam, że na koncercie Niemena fanatyków nie było. Byli natomiast na pewno entuzjastami, miłośnikami i wielbicielami.

Łączę wyrazy szacunku i pozdrowienia. Ucałowania dla Fanów.

Profesor Gzégzółka

1515 Bloor St. West, Toronto.

Warunki: Znajomość j. polskiego, dzieci i młodzież szkół podstawowych i średnich, teksty dowolne. **Charakter:** Otwarty/zgłoszenia indywidualne i zbiorowe.

Grupy: 1 - 1986, 1985, 1984
2 - 1983, 1982, 1981
3 - 1980, 1979, 1978
4 - 1977 i starsi

Zgłoszenia: do 15.04.1992

na adres:

THE REYMONT FOUNDATION

1640 Bloor St. West

Toronto, Ont. M6P 4A8

"KONKURS"

Tel. 531-4826

ZAPRASZAMY

Komitet Oświaty
Stanisław Hawryszko

TEACH IN POLAND

"EDUCATION AND TRAINING PROGRAMS FOR POLAND" NEEDS YOU !!!

Jeśli chcesz uczyć języka angielskiego, zasad demokracji lub przekazać swoje doświadczenia w zarządzaniu przedsiębiorstwami - zgłoś swoją kandydaturę na wyjazd do Polski.

Wymagane kwalifikacje:

1. Bardzo dobra znajomość języka angielskiego.

2. Doświadczenie w nauczaniu.

Możliwość wyjazdu na okresy krótsze (1, 2 miesiące), lub dłuższe (6 miesięcy, 1 rok).

Po dokładne informacje zgłoś się do:

"EDUCATION AND TRAINING PROGRAMS FOR POLAND"

12 Shuter Street, Suite 105, Toronto, Ontario M5B 1A2

TEL.: (416) 392-0503 Fax: (416) 392-1085

IWONA BOGORYA - Przewodnicząca

my best friend
Franklin

NR 224 • 2 - 8 KWIETNIA 92

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Toronto - 2290 Bloor St. W. (Bloor & Runnymede) 769 - 4558 • Mississauga - 702 Burnhamthorpe Rd. 949-9988
Scarborough - 3630 Lawrence Ave. E. (biuro "EXPOL") 438-5556 • NUMER INFORMACYJNY: 252 - 4566

NASZYM MORALNYM OBOWIĄZKIEM JEST. ZMNIEJSZENIE WASZYCH PODATKÓW !!!

CZY WIESZ ZE --

- Nowo otrzymany S.I.N. (nawet w 1992 roku) może upoważnić Cię do zwrotu pieniędzy za poprzednie lata.
- Aby otrzymać kredyt GST, musisz wypełnić zeznanie podatkowe.
- Według popularnej opinii, Revenue Canada nie poprawi zeznań podatkowych na Twoją korzyść.
- Możesz skorzystać z nowo wprowadzonego kredytu GST-Rebate dla pewnych grup pracowniczych.
- Opłata za opiekę nad dziećmi i pewne niewykorzystane ulgi między małżonkami (np.za szkołę, wiek) mogą znacznie zmniejszyć Twe podatki i należą do jednych z najczęściej błędnie omijanych ulg podatkowych.

JEŻELI KLIENT NIE JEST USATYSFAKCJONOWANY - NIE POBIERAMY OPŁAT

W naszych biurach oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. GWARANTUJEMY 100% bezbłędne wyniki. Jeśli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - oczywiście, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

UWAGA! BIZNESMENI!
Jeśli jesteś przedsiębiorcą, który chce zwiększyć swój przychód, a jednocześnie zmniejszyć swoje podatki, to nasz biuro jest idealnym miejscem dla Ciebie. Oferujemy Ci wszystkie usługi, które są niezbędne do sukcesu Twojego biznesu. Zwiększ swoją rentowność, a my pomożemy Ci osiągnąć ten cel. Zapraszamy do kontaktu i konsultacji. Jesteśmy gotowi pomóc Ci w każdej sprawie związanej z Twoim biznesem.

**UWAGA!
MISSISSAUGA**

Otworzyłmy stałe nowe biuro przy
702 Burnhamthorpe 949-9988

WALCZYMY Z RECESJĄ!

JEDNORAZOWA OPŁATA ZA CALOROCZNĄ OBSŁUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Ze względu na używanie komputera obliczenia są najwyższej jakości, natomiast CENA jest utrzymana na absolutnym MINIMUM; np. prosty "income tax" \$26.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$29.00 - \$39.00.

AUTOMATYCZNA

25%

ulga dla współmałżonka(ki)
(np. prosty \$17 - przeciętny \$20-29).

W cenie usługi wchodzi:

- Bezpłatna całonocna pomoc w sprawach podatkowych
- Porada w przypadku otwarcia interesu
- Porada finansowa

10% KUPON
Biuro otworzyło 10.00 - 19.30
Skontaktuj się z nami już dziś!
Przebiegajcie zdrowo i długo!

Horoskop tygodnia 2 - 8 kwietnia

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Dobra forma. Miłe niespodzianki. Nie ulega wątpliwości, że potrafisz wykorzystać pozytywne prądy. Niektórzy wezmą udział w znaczącym spotkaniu towarzyskim. Wywrzesz ogromne wrażenie na nowo poznanej osobie płci przeciwnej. Ktoś poważnie się Tobą zainteresuje. Nie załamuj się małymi niepowodzeniami. Zastanawiająca oferta zawodowa ze strony Strzelca. Unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Wielki szum i zamieszanie, bowiem szykuje się spotkanie z osobą, która do dziś budzi w Twym sercu wiele emocji. Sprawy dotychczas nieważne wychodzą na pierwszy plan, a odwieczne kłopoty i problemy w ogóle się nie liczą. W pracy wszystkie czynności wykonyjesz niemal machinalnie, pozornie bez zarzutu. Przyłóż się, a zostaniesz doceniony. Konstruktyni znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Niespodziewanie pojawiają się przeszkody, które na jakiś czas zmniejszą Twoją odporność (i zazdrość?). Później przypadkowo spotkasz osobę, która załmuje Ci opanowanie i rozsądkiem. Skutecznie pomoże Ci uwierzyć w siebie. W pracy charakteryzuje Cię pośpiech. Twój znak - Lew, unikaj Ryb. Dzień miły - 3, liczba szczęśliwa - 6.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Po długich i energicznych staraniach uda Ci się nawiązać dialog z osobą o całkowicie odmiennych poglądach i innej skali wartości. Dowiediesz na czym polega trudna sztuka tolerancji. W połowie tygodnia przykry incydent. W pracy nie zawsze wykazujesz należyty wytrwałość i odporność na stresy, a tu te cechy są w cenie. Nie zawiedziesz się na Wodnika, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Trudny tydzień. Bierzysz odpowiedzialność nie tylko za własne losy. Raz jesteś górą i triumfujesz, a potem ogarniają Cię wątpliwości. Czasami robisz wrażenie, że nie nadążasz za biegiem wydarzeń, tkwiąc na bezpiecznej, wygodnej pozycji. Niektórzy skłonni są podjąć decyzje wyłącznie w imię własnych racji. Sprzyjający znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Niejedną Panna odetchnie z ulgą w początku dobrze spełnionego obowiązku. Komuś pomożesz i to kosztem własnego wolnego czasu. Znakomite perspektywy w sprawach serca. Nawet nie myślałeś o tak emocjonujących i głębokich doznaniach. Jesteś przekonana o wyjątkowości takiego układu (związku?). W pracy zmienne szczęście. Sam sobie zrażasz przełożonych wyrażaniem. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 2.

WAGA: 23 września - 23 października

Jednym pisane wielkie i nieoczekiwane szczęście w miłości, zwłaszcza notorycznie samotni, a nawet zdesperowani mają konkretną szansę na tzw. życiowe spotkanie. Idealne porozumienie. Wzajemne inspiracje. Nowy impuls do twórczych działań. To nie do wiary, ale i Ty możesz być autorem wielkiej gąfy. Pomyśl o drugiej Wadze. A na pewno nie poświęć czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Spokój. Równowaga i pogoda ducha. Nareszcie potrafisz nabrać dystansu do spraw, które dotychczas wyprowadziły Cię z równowagi. Dołóż starań, aby zachować pełną niezależność osądów. Wiedz, że osoby cieszące się powszechnym uznaniem i autorytetem liczą się z Twoją opinią. Niektórzy odniosą zadziwiający sukces w działaniach pozazawodowych. Ważny znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Obiecująca sytuacja w życiu osobistym. A reżyserem tego spektaklu jesteś właśnie Ty! Nawet najbardziej energicznych, rzutkich, przewidujących zaskoczy błyskawiczne tempo wydarzeń. W domu pełna konsolidacja wokół realizacji atrakcyjnych planów, związanych z wielką, frapującą wyprawą. W pracy nie dasz nikomu wkroczyć na obszar swoich kompetencji. Docenij rzetelność Wagi. Panna chyba na Twoje spotkanie. Dzień - piątek, liczba - 7.

KOZIORÓŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

W tym tygodniu faworyzowani są Ci, którzy nie ulegają pokusom i namiętności. Choć nie będzie łatwo, choć trudno uniknąć wahań i wątpliwości, zwłaszcza w chwili odpowiedniego wyboru - wiele czynników wskazuje na to, że z trudnej próby wyjdiesz obronną ręką. Przycylny znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Tydzień, nie pozbawiony dramatycznych spieć i komplikacji. Nawet najbliżsi mogą być celowo lub przypadkowo wprowadzeni w błąd. Impulsywne reakcje i niekonsekwencje w postępowaniu. Również w pracy wciąż wszystkich pouczasz i czepiasz się nieistotnych detali. Znak godny zaufania - Ryb, unikaj Panny. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 4.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Zmiany i to duże. W życiu osobistym serie decyzji podjętych wyłącznie z myślą o własnych korzyściach. Niektóre, szczególnie złośliwe Ryby będą postępować bezwzględnie i bezlitośnie. W tym tygodniu należy uważać na bezpieczeństwo i zdrowie. Najważniejszą rolę w rozwoju wydarzeń odegra Baran, unikaj zwały z Koziorożcem. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

The Polish Canadian
Society of Music
Maciej (Matthew) Jaskiewicz
- Music Director

EASTER CONCERT

MUSICA ANTIQUA
VOCAL ENSEMBLE and
TORONTO SINFONIETTA

W programie:
GRZEGORZ GERWAZY
GORCZYCKI
COMPLETORIUM
ANTONIN DVORAK
SERENADE FOR
STRING ORCHESTRA

JOHANN SEBASTIAN BACH
MAGNIFICAT IN D MAJOR
BMV 243

Piątek, 3 kwietnia, 1992, g. 8 p.m.
Church of the Holy Trinity,
10 Trinity Square
(Behind Eaton Centre)
Bilety: \$12 (członkowie);
\$15 publiczność - przy wejściu
Informacja - 236-1316

POSIADAMY

ponad 1700 pięknych pań
zamieszkałych w Polsce,
częściowo na Litwie, Ukrainie,
Rosji, Europie, Kanadzie.
Piszcie do nas załączając \$2
na opłaty pocztowe i broszurki
reklamowe.

EWAPOL

Box 41053,
2529 Shaughnessy Str.
Port Coquitlam, B.C.
V3C 3G1 Canada

PROFESSIONAL RESUME WRITING

Pisz resume i cover letter.
Przygotowuję do interview.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacja łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje w poniedziałki
i czwartki w g. 10 - 18,
wtorki, środy, piątki
w g. 10 - 20,
w soboty w g. 9 - 13
(Pierwsza i trzecia sobota
miesiąca gabinet nieczynny)
TEL. 583 7878
2333 Dundas St. W. 404

If You're
ambitious, trustworthy and
would like to earn TOP PAY
salary in the comfort of Your
own home, don't delay. Send
today for free information
package.
Please enclose \$2.00
for postal services+stamp.
Limited time offer.
HOMEWORKERS DIRECT
MARKETING
P.O. Box 97005
• Toronto, Ont. M6R 3B3

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

PONTIAC, BUICK, CADILLAC & GMC TRUCKS
SALES & LEASING
NISKIE OPROCENTOWANIE
lub RABAT

ARNOLD PENK przedstawiciel firmy General Motors istniejącej od 1922 roku, oferuje Państwu szeroki wybór nowych i używanych samochodów.

- Pełna gwarancja fabryczna na samochody GM
- Bezpłatna gwarancja antykorozyjna na okres sześciu lat.

- ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży samochodów i finansowaniu pożyczek od dwudziestu lat.
- Jest jednym z najlepszych w tej dziedzinie na terenie Kanady.
- Znany również jako społecznik, pomaga swoim Klientom w trudnych sytuacjach.
- Załatwia sprzedaż, pożyczkę oraz oferuje pomoc w znalezieniu ubezpieczenia.
- Osobista opieka ARNOLDA PENKA przez cały okres posiadania auta.
- PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna.

PAMIĘTAJ! ZAKUP SAMOCHODU JEST POWAŻNĄ TRANSAKCJĄ,
TRZEBA WIEDZIEĆ KOMU MOŻNA ZAUFAĆ.
DOŚWIADCZENIE, WIEDZA I UCZCIWOŚĆ JEST PODSTAWĄ
BIZNESU ARNOLDA PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688,
podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski

Artysta-fotograf.

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

PolBiz
BUSINESS WITH POLAND NEWSLETTER

IMPORT • EXPORT • INWESTYCJE W POLSKĘ
Nojnowsza polska prasa
polska kultura • kultura • adresy • kontakty
cyfry • daty • opłaty • ceny

Interesujesz się biznesem w Polsce?

Wydajemy PolBiz miesięczny magazyn
niezbędny dla każdego
zainteresowanego tym tematem.

Numer z zeszłego miesiąca wysyłamy bezpłatnie
Bieżące numery dostępne są przez prenumeratę lub bezpośrednio w:

TORONTO		Quality Sausage (Roncesvalles) tel. 533-7054
Master Printing Inc.	tel. 761-9659	MISSISSAUGA
Głos Polski	tel. 533-9460	Mazowsze Meats & Deli tel. 897-9647
Roncesvalles Bakery	tel. 535-7143	Krakow Delicatessen tel. 897-0695
Polimex	tel. 537-7914	SCARBOROUGH
Gazeta	tel. 531-3230	Polka Delicatessen tel. 289-0379

W celu zamówienia prenumeraty lub darmowego numeru napisz lub zadzwoń do redakcji
MASTER PRINTING INC. 2965 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1Z2
Tel. (416) 761-9659 Fax (416) 761-1933

INCOME TAX RETURNS

Jan Poptawski

Income tax consultant

Profesjonalna, tania,
szybka usługa
w domu Klienta
TEL. 455-7956

215-224

ANKA
Anka Czudec
photographer

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

POZIOMO: 1 — pierwsza historycznie forma produkcji przemysłowej • kształt czcionek maszyn do pisania • 2 — częściowe odstąpienie od obowiązujących przepisów lub zasad • 3 — dąb przy dębnie • zabawa w „Goń mnie!” • 4 — ludowa twórczość artystyczna • rodzaj bluzki sportowej • 5 — w kości • człowiek wielkiego ducha, umysłu • 6 — imię żony K. I. Gałczyńskiego • 7 — republika na Zatokę Gwinejską • on pije do Jakuba, a Jakub do Michała • 8 — ojczyzna E. Griega • ta religia monoteistyczna powstała w Arabii w VII w. • 9 — pobory otrzymuje z ZUS • 10 — taka placca, jaka... • składa się z dwóch kontynentów • 11 — manez • stolica Ghany • 12 — szaniec • krąży dookoła ciała niebieskiego • 13 — ważny port nad Morzem Tyrreńskim • 14 — uprawnia do odbioru należnej dywidendy • 15 — ptak błotny (na rysunku) z długim dziobem, na którego chętnie polują myśliwi • 16 — barkowy lub rybny • jeden z wielu w Hiszpanii w okresie od VIII do XV w. • 17 — czego przemytnik nie płaci • 18 — brat Prometeusza skazany na dzwiganie sklepienia nieba • moneta lub metal o wartości zażytkowej • 19 — w mitologii rzymskiej bóstwo księżyc • spis, wykaz • 20 — w południe upalnego lata • małżonek • 21 — ogórkowy w leatrze • 22 — „a” greckiego abecadla • kwiecinowa solenizantka •

PIONOWO: 1 — na tej wyspie greckiej znajdował się do ok. 224 r. p.n.e. olbrzymi posąg Heliosa zaliczony do siedmiu cudów świata • na dziecięce ulepianki • 2 — magazyn surowców włóchnych • 3 — regulator chodu zegarka • 4 — ten znakomity botanik (ok. 1500—73), autor „Herbarza polskiego...” pochodził z Urzędowa • jedna z form rozliczeń bezgotówkowych • urzędowa opłata za usługi • 5 — profesorskie „biurko” • 6 — ma jądro z protonów i neutronów • kłopot pradziadka • 7 — ten podłotli krakowski otrzymał od Ludwika Węgierskiego Pieskową Skalę wraz z zamkiem (1377 r.) • rodzi bardzo smaczne jabłka • z ZSRR plynie do Dunaju • 8 — pisarz brazylijski, laureat międzynarodowej leninowskiej nagrody pokoju (1951) • 9 — przypomina spłaszczone koło • pomoc wpływowej osoby • 10 — ciwarka inaczej • metropolia Jemenu • 11 — historyk grecki, uczeń Sokratesa • „Wyprawy Cyrusa” oraz „Wspomnień o Sokratesie” • 12 — K. Capek wprowadził tę nazwę na określenie sztucznej istoty będącej imitacją człowieka • instrument strunowy • imię autora komedii „Powrót posła” • 13 — dostarcza ciekłą wełnę, najbardziej przydatną do przerobu przemysłowego • koniec na szachownicy • 15 — żałobna tkanina • podolice z belkami • szkic dzieła • 16 — punkt sprzedaży przy zakładzie pracy • 17 — psi wróg • 18 — jest federacją sześciu republik • oficjalne uprawnienie przedstawiciela państwa do pełnienia funkcji przy obcym rzędzie •

TLUMACZENIA Z 9 JĘZYKÓW

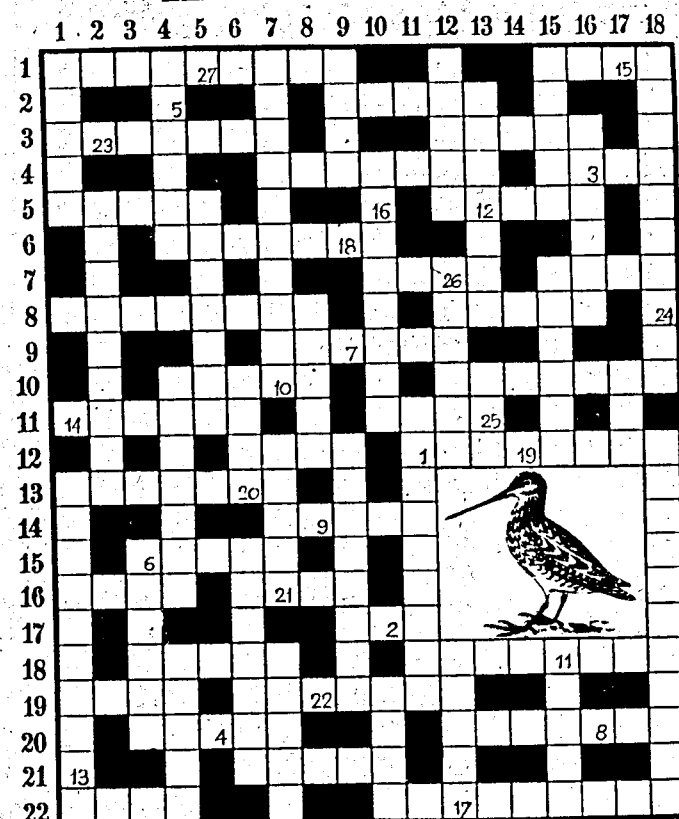
Habdan
communications

Maciej Syrokomla

255-5691
Fax 251-8236

2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

KRZYŻÓWKA

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI POLEGA NA ODGADNIĘCIU HASŁA, na które składają się litery oznaczone liczbami umieszczonymi w prawym dolnym rogu niektórych krzyżówek.

Rozwiązanie krzyżówek z poprzedniego numeru **ŻAL PRÓŻNY, KIEDY PONIEWCZASIE**

DR. HENRIETTA FICEK

Family Physician

Crowfoot Corner
217, 150 Crowfoot Cres., N.W.
CALGARY, Alberta T3G 3T2
TEL. (403) 241-8900

Poniedziałki - piątki 9:00 a.m. - 10:00 p.m.
Soboty, niedziele 10:00 a.m. - 6:00 p.m.
Umawianie wizyt niekonieczne

CARAVAN VIDEO & CONVENIENCE STORE

Jacek i Anna Szkolak

zapraszają

do wypożyczalni filmów.

Mamy najnowsze filmy, ponad 400 polskich i 3 tysiące angielskich, BETA, V.H.S., Nintendo.

U nas też kupisz polskie gazety.

ETOBICOKE, 6241 Dundas St. West

(w pobliżu przystanku metra na Kipling)

TEL. 234-5915

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części

\$49.99

Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju)

\$24.99

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

• przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów • obniżanie zużycia paliwa • przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

MAZDA

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

FORTÉ

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie

— niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór

194 Garden Avenue
Tel. 588-1659

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

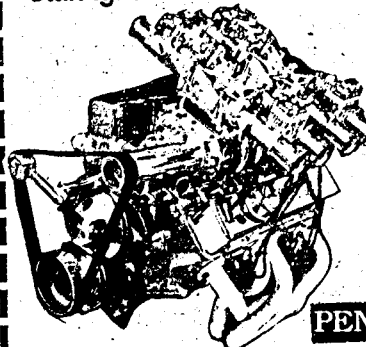
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjonalna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

MIESZKASZ W PÓŁNOCNO-ZACHODNIM TORONTO?
SZUKASZ LEKARZA Z EUROPEJSKIM PODEJŚCIEM, GOTOWEGO TEŻ ODWIEDZIĆ CIĘ W DOMU?

Przychodnia lekarska w północnym Etobicoke informuje, że jest obecnie otwarta w dogodnych godzinach - pon. - piątek od 2 po poł. do 7 po poł. (z wyjątkiem środy).
Rozumiemy po polsku, mówimy po czesku i słowacku.
TEL. 741-2930, 964 Albion Rd. (blisko Islington)
DR. JAROSŁAW POLASEK

ADWOKACI
LESŁAW SOSNOWSKI
JACEK MIKOLAJKO

2333 Dundas St. W. Suite 408, Toronto M6R 3A6
TEL. (416) 538-8493

- Sprawy karne: kradzieże, pobicia, jazda w stanie nietrzeźwym • Sprawy cywilne i rodzinne
- Rozwody i separacje • Zakładanie, kupno, sprzedaż spółek i przedsiębiorstw • Testamenty, spadki
- Sprawy w Polsce - akty notarialne, pełnomocnictwa

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

KINGSWAY MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN LTD.
Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

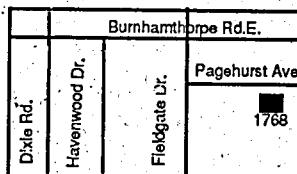
INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

TANIO, DOBRZE I SZYBKO
uzyskasz prawo jazdy dzwoniąc
TEL. 769-1280 lub 259-9233

AMICO DRIVING SCHOOL

POLSKI CHIROPRAKTYK

Dr. John Jaskot
BSc., D.C.

URAZY
związane z pracą, uprawianiem sportu, prowadzeniem pojazdów mechanicznych
BÓLE GŁOWY • KRĘGOSŁUPA

MIMICO CHIROPRACTIC CENTRE
2362 Lakeshore Blvd. W
Toronto, Ont
M8U 1B6
255-2231

SCARBOROUGH CHIROPRACTIC CLINIC
2555 Eglinton Ave. E
Suite 202 Scarborough,
Ont. M1K 5J1
267-1146

JERZY SZEPLIŃSKI

Insurance Broker

- Ubezpieczenia na życie, biznesu
- chorobowe i wypadkowe, dentystyczne
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Dożywotnie renty i emerytury RRIF
- Planu edukacyjne dla dzieci
- Fundusze inwestycyjne 100% gwarantowane
- Ubezpieczenia dla odwiedzających oraz podróżujących poza Kanadę

TEL. : 848-1250, FAX : 897-1862

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

Mutual of Omaha Insurance Company

na życie • biznesu
UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

BIURO PODRÓŻY

AUTORYZOWANY DEALER

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 547319 Ontario Ltd.

WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8

TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9

TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOŁOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI

p. Alicja
160 Wilkinson Rd.
Unit 38
Brampton
Tel. 452-0485

KINGSTON'S DELI
91 Princess St.
Kingston, Ont.
(613) 531-8380

European Sausage Deli
1 Idia Piskiewicz-Jar Górski
92 Halsey Ave. Tor. M4B 1A9
Tel. (416) 755-4221
SCARBOROUGH, ONT.

BIG WIN CENTRE
Lottery Headquarters
760 Brant Street
Burlington, Ont. L7R 4B7
tel. 639-7547

Kitchener, Ont.
Kazan Overseas Parcels
83 Shanley St.
Tel. 743-7653

Woodstock, Ont.
Holy Cross Church
169 Ingersoll Rd.
Tel. 539-1050

Delhi, Ont.
Aleksander Bożek
Rt. 1, Delhi
Tel. 582-1058

Brantford, Ont.
Polonaise Deli
24 Dalhousie St.
Tel. 753-7550

Sault Ste Marie, Ont.
Edward Glowik
324 Whitney Ave.
Tel. (705) 253-7240

DANA PARCEL
55 Thornhill Dr.
Guelph, Ont. N1H 8C7
Tel. 836-4672

Oshawa, Ont.
Barbara Rzeźniczek
869 Capri Court
Tel. 435-0600

Hamilton, Ont.
Save O Way
747 Barton St. E.
Tel. 545-6788

Thunder Bay, Ont.
Frank Customs
519 Simson St.
Tel. 622-3885

St. Catharines, Ont.
St. Joseph's Bakery
53 Facer St.
Tel. 937-4411

PRACA

POSZUKUJĘ panią niepalącą w średnim wieku do opieki nad dwoma małymi dziećmi, 3 dni w tygodniu, poniedziałek, wtorek i czwartek, Scarb. okolica Kingston Rd. i St. Clair. TEL. 265-0764

222-224
POTRZEBNE osoby (z samochodem) do sprzątania biur, okolice Mississauga, Downtown, Richmond Hill, Markham, Scarborough. Proszę wysłać resume na adres: K.M.M.S. P.O.Box 2591, 87N F, Scarborough, Ont. M1W 3P2

222-224
JEŚLI potrafisz szyć i masz wolny czas możesz uzyskać do \$400 tygodniowo pracując w domu. O informacje przyslij zwrotną kopertę ze znaczkami na adres: J.N. Neetwork P.O. Box 2192 Station C, Downsview, Ont. M3N 2B9.

222-224
OSOBY posiadające SIN potrzebne do pracy na part-time. TEL. 249-2698 Grażyna, w godz. 19-22

222-224
PRACA dorywcza lub na stałe przy sprzedaży "hot dogów". TEL. 923-9423 wiecz.

222-224
INDYWIDUALNE lekcje komputerowe: MS-DOS 5.0, Windows 3.0, WordPerfect 5.1, Programowanie w języku C, Bazy danych: Progress, Alpha Four. TEL. 768-6706

222-224
TANIA naprawa sprzętu radiowo-telewizyjnego oraz radio samochodowych. TEL. 450-5054

222-224
POTRZEBNY pacjent na egzamin dentystyczny na czerwiec 1992. Białe i złote wypełnienia do wykonania. Wszystkie koszty leczenia i podróży pokryte. Proszę dzwonić 249-2563

222-224
W BR. ROKU otwiera się rynek polski dla wielu korporacji. Możliwość dużych zarobków dla ludzi utrzymujących kontakty z Polską. Po bezpłatnie informacje proszę pisać na adres: W & L Enterprise, P.O. Box 8493 Victoria, B.C. V8W 3B1

222-224
ELEKTRYK z licencją i samochodem poszukuje pracy. TEL. 604-1033

222-224
WYKONAM drywall, płytki ceramiczne oraz prace stolarskie. TEL. 278-4174

222-224
STARSA odpowiedzialna panią opiekującą się dziećmi w soboty i w niedziele, posiada SIN. TEL. 889-4564

222-224
ODPOWIEDZIALNA opiekunka, bez nalogów, do 15-miesięcznej dziewczynki potrzebna od 1 kwietnia. Mississauga. TEL. 567-8288 pomiędzy godz. 18-22.

222-224
MŁODA dziewczyna, z zawodu nauczycielka, znajomość angielskiego, SIN, opiekującą się dziećmi w weekendy. TEL. 240-8315 Beata.

222-224
ODPOWIEDZIALNA, niepaląca panią potrzebna do opieki nad 5-letnią córeczką na weekendy, wieczory, chętnie wynajmie pokój u siebie za niską cenę. TEL. 757-7739 po 6 wiecz.

222-224
PRZEDSZKOLANKA z pobytem stałym opiekującą się dziećmi dochodzącą w okolicy Toronto. TEL. 604-3291

222-224
WYKONAM instalację elektryczną, ułożę drywall i płytki ceramiczne. TEL. 614-2076 Jacek, po g. 20

222-224
MEZCZYŻNA z pobytem stałym poszukuje pracy. TEL. 271-5875

POTRZEBNA pani do opieki nad dziećmi 7, 11 lat i pracy domowej z zamieszkaniem na miejscu. Dobre warunki, własny pokój z łazienką, kulturalna rodzina. Proszę dzwonić po 6 wiecz. TEL. 492-8677

224-226
POTRZEBNA pani od zaraz do opieki nad trojgiem dzieci z zamieszkaniem. TEL. 890-7339 Kazia

224-226
POSZUKUJĘ do 6-letniego dziecka panidochodzącą w okolicy Royal York i Lawrence. TEL. 240-1711 pomiędzy 7-8 wiecz.

224-226
POSZUKIWANA jest osoba ze znajomością chemii przemysłowej. TEL. 242-3879 od 19-22.

224-226
RIDERS needed for Ice Cream Bycycles - basic English, Rexden. TEL. 409-4832 Gary

224-226
PRACA, duże możliwości finansowe, part-time lub full-time. TEL. M3N 2B9

224-226
WINDSOR i okolice. Najdynamiczniej rozwijający się "International Multi-level Marketing" - w drugiej połowie br. wchodzimy do Polski! Jesteśmy zainteresowani nieograniczonymi dochodami, a także pomocą rodzinie i znajomym w Polsce, proszę przysłać kopertę z adresem i numerem telefonu, SIN konieczny. NETWORK MARKETING P.O. Box 1521, Station "A", Windsor, Ont. N9A 6R5

224-226
POTRZEBNE osoby do dystrybucji nowoczesnego systemu telefonicznego. Możliwość dobrych zarobków dla przedsiębiorczych osób. Wymagana mała znajomość języka angielskiego oraz SIN. Po więcej informacji proszę pisać do: A.R. Distributing Company P.O. Box 900, Smithville, Ont. L0R 2A0 lub dzwonić 1-416-957-0338. Mówimy po polsku.

224-226
PLANUJESZ wyjazd do Polski? Zgłoś się do nas, możesz nieźle zarobić. Staszek i Marzenna. TEL. 650-9320

224-226
POTRZEBNA pani do pomocy w biznesie z zamieszkaniem lub bez, w wieku do 35 lat, SIN konieczny, możliwość zawarcia małżeństwa. Zgłoszenia proszę przysłać: P.O. 345 4 Avenue South West, Box 20192 Calgary, Alberta, T2P 4J3

224-226
POSIADAM samochód dostawczy. Dysponuję wolnym czasem. TEL. 890-6706

224-226
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolica Victoria Pk. i Sheppard. TEL. 502-9648

224-226
OSOBA grająca na instrumentach klawiszowych potrzebna do zespołu. TEL. 628-8522 lub 251-8840

224-226
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc przy klimatyzacji lub chłodnictwie, ewentualnie stolarstwo lub jakiś inny, na weekendy. TEL. 614-6669

224-226
KOBIETA i mężczyzna z pobytem stałym poszukuje pracy. TEL. 271-5875

224-226
ŚLUSARZ-sprawca poszukuje pracy. TEL. 270-1933 Jurek

224-226
GITARZYSTA basowy z wieloletnim stażem poszukuje pracy w zespole. TEL. 251-8840

224-226
KOBIETA lat 32, posiadająca SIN, pilnie poszukuje pracy. TEL. 622-9302. Małgorzata, wiadomość na maszynie.

224-226
MEZCZYŻNA z pobytem stałym poszukuje pracy. TEL. 271-5875

PILNY KOMUNIKAT

W związku z zakończeniem wystawiania paszportów z poprzednią nazwą Państwa oraz orłem bez korony, a także przygotowaniami do wystawiania paszportów z aktualnym godłem i nazwą Państwa Polskiego przewidzianym na czerwiec 1992 r. Konsulat Generalny RP w Toronto uprzejmie informuje wszystkich zainteresowanych, że z dniem 30.03.1992 r. czasowo zawieszają przyjmowanie wniosków o wystawienie nowego paszportu.

Osobom, które wcześniej złożyły wnioski zostaną wystawione paszporty z poprzednią nazwą Państwa aż do czasu ich wyczerpania.

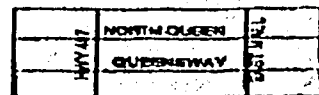
Istnieje możliwość, że nie wszyscy otrzymają paszporty zgodnie z terminem ustalonym przy składaniu wniosku - prosimy o wyrozumiałość i przepraszamy za ewentualne niedogodności.

Konsulat Generalny RP w Toronto przeprasza P.T. Polonię za wynikłe nie z naszej winy niedogodności i jednocześnie zapewnia, że dołoży wszelkich starań, aby ten okres przejściowy skrócić do niezbędnego minimum.

KONSUL GENERALNY RP
w Toronto

SPECJALIŚCI RUCHU DROGOWEGO
100 East Mall, Unit 15, Etobicoke, Ont.
TEL. (416) 503-4990

- Dlaczego nie walczyć o oszczędzenie punktów?
- Czy Twoje ubezpieczenie wzrasta?
- Zbadaj najkorzystniejsze warunki.

MATEMATYKA, fizyka, chemia, komputery, high-school nauczyciel - udziela korepetycji. TEL. 062-2008 223-225

223-225
POSZUKUJĘ pracy. TEL. 255-9090 223-225
UWAGA! firmy zajmujące się eksportem robaków poszukują subkontraktorów zdolnych do organizowania ekip zbieraczy i dostarczania robaków. Po dalsze informacje wyślij zaadresowaną kopertę ze znaczkami: P.O. Box 89624, 250 Eglinton Av. E. Toronto, Ont. M4P 3E1

223-225
NIE czytaj tego, chyba że jesteś zmęczony dodatkową ekonomią i szukasz dodatkowych pieniędzy. Zadzwoń 445-9445 - może znajdziesz coś dla siebie.

223-225
WYKONAM drywall, płytki ceramiczne oraz prace stolarskie. TEL. 278-4174 223-225

MIESZKANIA

224-226
POKÓJ DO WYNAJĘCIA. Blisko komunikacji i sklepów. Ładna okolica, w lecie basen. Cena bardzo przystępna. Okolice Islington i Albion. TEL. 748-2509

224-226
POKÓJ do wynajęcia dla samotnych osób, niepalących i spokojnych w Mississauga, oddzielne wejście, kuchnia i łazienka. TEL. 815-1675

224-226
POKÓJ do wynajęcia w Mississauga. TEL. 270-2015

224-226
UMEBLOWANY, duży słoneczny pokój dla 1 lub 2 osób, kuchnia, łazienka, balkon i inne - wspólne, możliwość parkowania, dobry dojazd, spokojna okolica Royal York - Evans Queensway. TEL. 255-4219

224-226
W APARTAMENCIE 3-sypialniowym pokój do wynajęcia dla mężczyzny, przy skrzyżowaniu Weston i Lawrence. TEL. 814-2076 Jacek.

224-226
DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój dla 2 osób lub 1 osoby, ze wspólną łazienką i kuchnią, okolica Bloor i Dundas W. TEL. 536-6680

224-226
POSZUKUJĘ współlokatora do 2-sypialniowego apartamentu. Scarb. - Kingdon i Midland. B.dobra komunikacja. Przystępna cena. TEL. 265-2786 wiecz.

224-226
POTRZEBNA od zaraz współmieszkanca do luksusowego apartamentu w basemencie, okolica Cawthra & QEW, opłata \$300 miesięcznie. TEL. 278-0259 223-225

224-226
CENTRALNA Mississauga. Elegancko umeblowany słoneczny, duży pokój w nowym domu, z wygodami, pralka, kuchnia, barbeque, kabel TV, telefon, parking, itp. TEL. 890-8708 proszę zostawić wiadomość na maszynie.

224-226
UWAGA! nowo przybyli. Oddam za darmo umeblowany pokój dla fachowca, który ulepszy coś w moim nowym domu. TEL. 890-8708 proszę zostawić wiadomość na maszynie.

224-226
ODSTĄPIĘ mieszkanie 2-sypialniowe z dużym living roomem, nowym parkietem, odnowione. TEL. 823-8816 od godz. 9 a.m. do 11 p.m.

224-226
APARTAMENT 2-sypialniowy, czysty, odnowiony, 2 minuty od jeziora i parku, okolica Lakeshore i Dixie, \$775 miesięcznie, proszę pytać o Boba, TEL. 255-4140

224-226
224-226

GABINET lekarski do wynajęcia w budynku medycznym na rogu Roncesvalles i Queen. Gabinet posiada poczekalnię, 3 pokoje do badania chorych oraz łazienkę. Laboratorium diagnostyczne w budynku. TEL. 851-9160 po 6 wiecz.

224-226
POKÓJ do wynajęcia. Okolice Brimley i Eglinton. Osobne wejście, używalność kuchni i łazienki, klimatyzacja, kabel TV. TEL. 289-3413

224-226
SAMODZIELNE mieszkanie w domku do wynajęcia, blisko polskiej dzielnicy, tuż przy metrze. TEL. 536-1773 cena \$350 miesięcznie.

224-226
KEELE i Finch, townhouse - umeblowany duży pokój, basement, dla dwóch mężczyzn, bardzo tanio. TEL. 638-2495

224-226
POSZUKUJĘ niepalącej osoby do wspólnego zamieszkania w apartamencie, okolice High-Park i Bloor (2 minuty od stacji metra), cena \$275 miesięcznie. TEL. 782-9511

224-226
DO WYNAJĘCIA pokój w townhouse, okolica Dundas i Hurontario. TEL. 238-9003

224-226
POKÓJ do wynajęcia w nowo wykończonej piwnicy dla jednej niepalącej osoby, wspólna kuchnia i łazienka, osobne wejście. TEL. 786-9879

224-226
ETOBICOKE centrum - dwa pokoje do wynajęcia dla małżeństwa lub samotnych osób z używalnością całego mieszkania. Wszelkie wygodę. B.dobra komunikacja do Toronto i Mississauga. TEL. 622-9302 wiadomość na taśmie po polsku.

SPRZEDAŻ

224-226
SPRZEDAM z powodu wyjazdu do Polski Forda Tempo 86, nowe opony, hamulce, automatic, 4-drzwiowy. Oczekuję na oferty. TEL. 249-9626

224-226
SPRZEDAM Hyundai Excel GLS, 86, blue metalic, 5-biegowy, 5-drzwiowy, stan idealny. Oczekuję na oferty. TEL. 249-9626

224-226
SPRZEDAM tanio Volkswagen Rabbitt, oraz nowe futro z lisa. Waldek TEL. 289-1715

224-226
SPRZEDAM samochód Dodge Aries, 83, w dobrym stanie, niska cena. TEL. 752-3599 wieczorem

224-226
SPRZEDAM Forda Escort, 86, przebieg 90 tys. km, cena \$800. TEL. 896-2794

224-226
SPRZEDAM wózek do hot dogów. TEL. (519) 748-2298

224-226
SPRZEDAM komputer 386 SX, Super Vig. A Monitor, printer. TEL. 760-8223 po godz. 19.

224-226
SPRZEDAM podręczniki polskie do nauki WordPerfect 5.1 i Lotus. TEL. 962-2006

224-226
SPRZEDAM kanapy. TEL. 507-4361 Jacek

224-226
ODSTĄPIĘ kartę "Super Fitness". TEL. 762-9102

MAC'S TAX & CONSULTING

2733 Lakeshore Blvd. W. Suite 14, Toronto, Ont. M8V 1G7

TEL. 251-5749 Fax: 251-9499

Przyjechałeś do Kanady w latach 1989, 1990 i dopiero niedawno uzyskałeś Landed Immigrant Status lub wciąż go oczekujesz?

Pomożemy Ci uzyskać zwrot podatkowy za lata oczekiwania! Możesz być upoważniony do zwrotu ponad \$1000!

Wypełniamy wszelkie zeznania podatkowe (INCOME TAX RETURNS). Nasze biuro jest otwarte od poniedziałku do piątku w godz. 12:00 - 20:00 i w sobotę w godz. 12:00 - 16:00

ZAPRASZAMY!

223-225
SPRZEDAM Pontiac Sunbird, 80 rok, cena \$250. TEL. 896-2794 wiadomość na maszynie.

223-225
SPRZEDAM samochód Toyota Tercel 8R5, b.dużo nowych części, tanio. TEL. 277-3533

223-225
SPRZEDAM Plymouth Reliant stat. wagon, 83 rok, tanio. TEL. 740-7600 wiadomość na maszynie.

223-225
SPRZEDAM tanio b. ładną sukienkę do Pierwszej Komunii. TEL. 897-6327

224-224
SPRZEDAM Audi AD-2 - 50006. Wiadomość tel. 620-0005 po g. 16.

223-225
SPRZEDAM suknię ślubną, rozmiar średni, z welonem, kasety video i compact dyski. TEL. 247-8051

223-225
KANAPY narożne do sprzedania. TEL. 507-4361

223-225
SPRZEDAM tanio samochód marki Chevrolet Celebrity, 82, aut. TEL. 507-6415

ZAGUBIONO- ZNALEZIONO

Osoby, które w dniu 1 kwietnia widziały mnie idącego w kierunku stacji kolejki podziemnej, proszone są o zawiadomienie Biura Osób Zaginionych.

OGŁOSZENIA DROBNE

PANIA, która wczoraj na Jarvis Street zwróciła się do mnie per "chłopczyku", zapewniam, że mogłbym być jej ojcem.

BURCZY mi w brzuchu. Szukam partnera do biznesu.

OPOWIADAM idiotyzmy za pieniądze. Dzwonić z zaufaniem.

POSZUKUJĘ gówna. Skarabeusz Żuk

RATUNKU!!!
Przystojny, niezwykle kulturalny, młody człowiek z zasadami. Lat 24, wzrost 1.87, wysportowany, nie pije, nie pali, ma dobre w głowie. Ale jest potwornie nieśmiały i pewnie dlatego bardzo samotny. Dom, praca, szkoła, dom. Czy znajdzie się jakaś dobra dusza, która się nad nim zlituje? Choćby po to, aby jego ciocia nie musiała kompletnie zwiariować. Napiszcie do niego. Błagam! Na adres redakcji i kryptonim: "Tomek z Warszawy".

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

Dzięki darowi intuicji pomożemy Ci w rozwiązaniu Twoich problemów. Wróżba z kart • przyszłość • teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

Dokończenie ze str. 38

wolują cały szereg innych chorób; wszystkie z nich mają wiele cech wspólnych, głównie umiejscowienie charakterystycznych zmian w tkance nerwowej i bardzo powolny przebieg. Do chorób przypuszczalnie lub na pewno wywoływanych u człowieka przez priony należą nieznanne laikom choroby, takie jak choroba Creutzfeldta-Jacoba, zespół Gerstmannia-Strausslera-Scheinkera oraz choroba kuru, która występowała u ludźców na Nowej Gwinei. Nie byłoby to tak ważne, ponieważ na zespół Gerstmannia, na przykład, zapada tylko 1 osoba na 10 do 100 milionów, a kuru zniknęła z Nowej Gwinei wraz z ostatnimi ludojadami, gdyby nie to, że na liście podejrzanych znajduje się również choroba Alzheimera, tak częsta, a jakże dotkliwa plaga naszego społeczeństwa, plaga wobec której jesteśmy zupełnie bezbronni. Miejmy nadzieję, że postęp wiedzy o biologii prionów przyczyni się, w ostatecznym rezultacie, do zwalczania tej groźnej choroby.

Stanisław Dubiski

Dokończenie ze str. 34

skomplikowane. Młody fizyk teoretyczny wraz z kolegami z Bostonu wpadł w trans i polykali wzrokiem arkusz za arkuszem.

Trwało to tylko ze trzy godziny i gdzieś koło dziesiątej wieczór drukarka czknęła głośno i wydrukowała:

...iż...to jest...to jest...

...to jest...to jest...

Farmusiatko, które od rana nie opuszczało posterunku, otrzymało polecenie: "Nie garb się, umyj zęby i idź spać". I ani o minutę wcześniej, bo po swawolnym, acz niewinnym wierszyku, z paszczy maszyny zaczął wychodzić cały świntuszający Fredro. Ekipa NASA, zapomniawszy o przekazywaniu materii i zgromadziwszy się przy drukarce, kazała sobie wszystko dokładnie tłumaczyć. Jeden tylko fizyk z Toronto nie odrywał się od obliczeń. Piętnaście przed dwunastą

RADIO "PIONIER"

na fali A.M. 530,
piątek od godz. 7:30 do 9:00 wieczorem
ZAPRASZA na swój program

W programie:

- wiadomości z kraju i ze świata (opracowywane przez redakcję "Gazety")
- informacje o sprawach Polonii • spotkania z ciekawymi ludźmi
- muzyka • kabarety • koncert życzeń • korespondencje z Polski

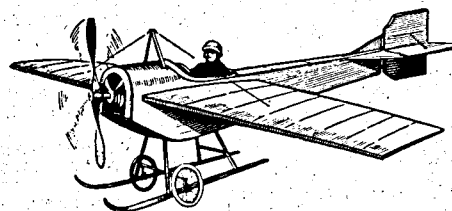
to znaczy **PROGRAM DO KAŻDEGO**
POSŁUCHAJ i POWIEDZ ZNAJOMYM

Uwagi i propozycje, zamówienia do koncertu życzeń
oraz na reklamy prosimy kierować do:

RADIO PIONIER - Hamilton, Ont. L8R 2V7

151 Queen Street North, #2501

MAREK LACHOWICZ - tel. (416) 522-2777, fax: (416) 545-3365

wstał i zawyrokował: "Czas odwrotków biegnie w przeciwnym kierunku niż nasz. Jesteśmy jakby na kursie kolizyjnym z nimi, ale tak jak dwa pociągi na równoległych torach, nie zderzymy się, a tylko minimy w bardzo małej odległości. Niestety nasz kontakt z nimi będzie trwać tak krótko, jak kontakt dwóch mijających się w pełnym biegu pociągów. Oni podążają w naszą przeszłość, my - w ich przeszłość, która jest naszą przyszłością. Do następnego spotkania nie dojdzie nigdy, a właściwie, gdy weźmiemy pod uwagę krzywiznę wszechświata, to spotkamy się w nieskończoności. Właśnie liczę zera w liczbie mówiącej nam, po ilu latach nastąpi to spotkanie. Przypuszczam, że zajmie mi to najbliższe dwa tygodnie. Obliczyłem jednak, że kontakt urwie się około godziny 12".

Rzeczywiście, wkrótce po wybiściu północy, drukarka wyrzuciła:

...mieszkań...to jest...to jest...

a po chwili jeszcze wydała z siebie ostatniego ducha:

...to jest...to jest...

Widząc, że to już koniec, zrezygnowani naukowcy z Nasa załadowali się do helikoptera i odlecieli, bostończycy zamówili taksówkę i odjechali do hotelu, nad 51A Thistle Down Blvd. z wolna wstawał nowy dzień, 2 kwietnia.

Wschodzące słońce oświetlało tysiące "Blue boxów" z makulaturą wystawionych przed dom. W domu tylko oddech i chrapanie zakłócało ciszę. Na kanapie w living roomie spał w ubraniu młody fizyk, trzymając ołówek, który co chwila podrygiwał w jego rękę. Świat odwrotków oddalał się od naszego z szybkością światła.

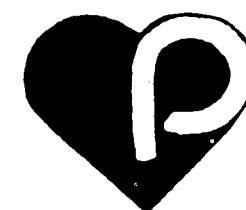
Najlepszą niespodziankę

na

ŚWIĘTA WIELKANOCNE

wysłecie Państwo

przez

POLIMEX

TORONTO

215 RONCESVALLES AVE., Toronto, Ont. M6R 2L6
TEL. (416) 537 - 7914

MISSISSAUGA

3615 DIXIE RD., UNIT 11, Mississauga, Ont. L4Y 4H4
TEL. (416) 238 - 6683

SCARBOROUGH

3482 LAWRENCE AVE. E. # 104, Scarbo. Ont. M1H 3E5
TEL. (416) 439 - 7132

POLIMEX TO RZETELNOŚĆ!